

శ్రీమదిన సుభద్రయ్యమ్మ గారి చే

రచియింపబడిన

తేలుగుకావ్యములు-

౧ భాగము-

వారి మేనల్లుళ్లయిన

శ్రీరాజా గొడ నారాయణ

గజపతిరాయనింగారు సి. వి. ఇ.

వారివల్ల ఎడిట్ చేయబడి

శ్రీపరవస్తు శ్రీనివాస భట్టనాథాచార్యు

లయ్యవారలుగారి చే

విశాఖపట్టణమున

ఆర్యవరముద్రాశాలల

అచ్చువేయింపబడి

ప్రకటింపబడియె.

1893.

[Registered Copyright]

Preface.

At the present time Hindu Girls are taught their own language in schools especially opened for them and ladies in Zananas. Also some generous European Ladies take interest in teaching Fine Arts to them. Yet it is a well known fact that the Antahpuras have furnished, both in ancient and in modern times, women of learning, who were not only Poetesses and experts in Fine Arts, but skilled in gardening also, so as to rear a plant, to facilitate blossoming and fruit-bearing and lay out an Udyanavana (a pleasure garden). This we learn not only from the poetry of Kalidasa &c. but by the Telugu Poets flourished in the Augustan age of Telugu Literature at the time of the great Krishna-devaraya, whose own daughter Mohanangi was the author of a beautiful Poem "Marichiparinayamu". About a hundred years ago Mangalagiri in Kistna District produced a Poetess by name Tarigonda Venkamma who has composed two books called Rajayogasaramu and Venkatachalamahatmyamu. There are other works may be mentioned composed by Telugu Poetesses as Molliramayanamu by Molli.

In looking into my Library, I have come across a Book of Poems written on

Palm leaves composed by an old member of my family. This Lady Sri Madina Subhadrayamma was the eldest daughter of my grandfather. She was born in 1781 and was the mother of the famous M. Jagga Rao on whom one of the first C. S. Is. was conferred by Her Majesty for his services as a Principal Sudder Amin. He was well known to many European gentlemen of note. Like the mother of Sir William Jones this lady had brought up her son and educated him. She was well known for good works of piety and benevolence. The Poems disclose a deep reverence in Vyshnava religion and in one of her Poems she delineates upon morality. We now publish a selection of her Poems as Part 1.

They may be read with benefit by her sisters in the Telugu Country and perhaps with interest by Europeans who love to read Telugu Poetry.

Vizagapatam. }
1st December 1893. } G. N. Gujputee Rao.

ఆ గ తా రిక-

ప్రకృతమందు హిందూబాలికలకు ప్రత్యేకముగా వారలనిషిత్తము స్థాపింపఁబడిన పాఠశాలలయందును రాజీనాగులు యుపతులకు అంతఃపురములందును స్వకీయభాగ గజపఁ బడుచున్నది. ఉదారలగు కొందఱు యూరోపీయనుస్త్రీలు వారలకు లలితములగు శిల్పవిద్యలను గూడఁ బ్రేమతో నేర్పచున్నారు. కవితాశక్తియు లలిత శిల్పకాశలంబునే కాక ఉద్యాన వనారోపణము భూరుహంబులఁ బెంచి పూపించుట ఫలంపఁజేయుట మున్నగు దోహదక్రియలు మొదలు గాఁగల వృత్తాయుర్వేద కృత్యములయందు నైపుణంబునుగల విద్యులు పూర్వ కాలముననుండి నేటికిని అంతఃపురములందుఁ గలిగియుండుటయెల్లటకుఁ దెల్లంబే. ఈయంశము కాళిదాసాదికృత ప్రబంధములవల్లనేక క కృష్ణదేవమహారాయల యాంధ్రకావ్యోచ్ఛ్వాసి కాలమందుఁ బ్రకాశించిన యాంధ్రకవుల ప్రబంధములవల్లనుగూడ మనకుఁ దెలియ వచ్చుచున్నది. ఆరాయలయారసపుత్రి మోహనాంగియమనామ మరీచిపరిణయమను మనోజ్ఞమైన కావ్యమునురచియించె.

దరిద్రాపు మాటు సంవత్సరములక్రింద కృష్ణాజి
ల్లాయందలి మంగళగిరియనుపురంబునందు త
రిగొండ వెంకమ్మయనుపేరఁ బ్రసిద్ధురాలగునొక
కనయిత్రీ రాజయోగపారము వేంకటాచలమా
హాత్మ్యమునను గ్రంథ ద్వయంబు రచియించె.
మొల్లియనునావిడతే మొల్లిరామాయణము రచి
యించెనటె. ఈచొప్పుననాంధ్రకవయిత్రులచే
రచియింపఁబడినగ్రంథములువిననయ్యెడు.

మన్తగ్రంథసంఘారమును పరిశీలించునపుడును
ద్వంశ జాతయగు శ్రీ మదినే సుభద్రీయ్యక్తుతే
రచియింపఁబడిన కావ్యములు విఖించియున్న రా
శపత్రీ పుస్తకము గాకుఁ గానం బడియెను. ఈ
మె నా పితామహుని జ్యేష్ఠ దుహిత- ఈమె
1781వ సంవత్సరమందు జనించె. పిన్సిపల్ న
దరమనుగానుండి రాజకీయ కార్య నిర్వాహము
నకుఁగా మునుమున్ను సీ. ఎస్. ఐ. అను బిరు
దాంకమును శ్రీ శ్రీ శ్రీ మహారాణీగారి వలనఁ
బొందినవారిలో నొకరై ప్రసిద్ధికెక్కిన మదిన
జగ్గారాయలవారికితల్లి. ఈయన విఖ్యాతులైన
యనేకులగు యారోపియముల పరిచయముగలిగి

యుండెను- సర్ పిల్లియమ్ జోన్సు గారి లిల్లివ లె
 నీమె కుమారునిఁ బెంచి విద్య గఱపెను- ఈశ్వ
 రభక్తిని పరోపకారమునుబ్రకాశింపఁజేయు స
 త్కార్యములచే నీమె ప్రసిద్ధి కెక్కెను. ఈమె
 రచించిన కావ్యములచే నీమెకు వైష్ణవ మత
మందు భక్త్యుతేశయము గలిగి యున్నట్లు స్పష్ట
 మనుచున్నది- ఈ ప్రబంధములలో నొక దాని
 యందు నీతి సపస్తరముగాఁ జెప్పబడినది- ఆ
 కావ్యములలో నెంచి కొన్నింటి నిపుడు ప్రథమ
 భాగముగఁ బ్రకటింపుచున్నాము-ఇదియాంధ్ర
 దేశ మందలి స్త్రీలకు ఆత్మాభిమానముగాను ఆంధ్ర
 కావ్యములు చదువ నభిరుచిగల యూరోపియను
 లకు వినోదముగాను చదువ నుపయోగించును.

విశాఖపట్టణము.	}	గొడేనారాయణ
విజయ సం॥ కార్తిక		
బ॥ శత క్రవాసరము.		
		గజపతిరాయఁడు.

CONTENTS.

	Page.
Sri Rama Dandakamu... ..	I
Stanzas from Sri Kodanda Rama Satakamu &c. }	50
Sri Raghunayaka Satakamu...	65
Stanzas from Sri Venkatesa Satakamu. }	90
Sri Kesava Satakamu... ..	96
Sri Krishna Satakamu.. ..	128
Stanzas from Sri Simhagiri Satakamu. }	143
Sri Raghava Rama Satakamu.	148

విషయసూచిక.

	పుట.
శ్రీరామదండకము	౧
శ్రీకోదండరామ శరకము మొదలగు వానిలోని పద్యములు }	౫౦
శ్రీహరిరమీశ పద్యములు ...	౫౯
శ్రీరంగేశ్వర పద్యములు ...	౬౧
శ్రీసింహచలాధీశ్వర పద్యములు	౬౭
శ్రీరఘునాంయక శరకము... ..	౬౫
శ్రీ వేంకటేశ శరకములోని పద్యములు.	౯౦
శ్రీశతవ శరకము	౯౬
శ్రీకృష్ణ శరకము	౧౨౮
శ్రీ సింహగిరిశరకములోని పద్యములు.	౧౪౩
శ్రీరాఘవ రామ శరకము... ..	౧౪౮

సరిగ్గ రస్తు

శ్రీ రామదండకము.

SRI RAMA DANDAKAMU.

శ్రీమైథిలీచిత్త పంకేరుహేందిందిరా- చిత్త
భూసుందరా- కోసలత్నా పరీ సాలకా- సూ
ర్యవంశాబ్ధి రాకా నిశా నాయకా- యార్య స
తోషకా- భక్తనిర్వాణ సంధాయకా- వర్ధితా
నేక సంసేవకా- వైత్య గోత్రాటవీ పావకా- స
త్య సంకల్పకా- నిత్య సంతోషకా- దోష నిర్మూ
లకా- దూషణోన్మారకా- దుర్మదోత్సారకా- ధ
ర్మ సంస్థాపకా- ఘోరసంసార నిర్మోచకా- స
ర్వ లోకావళి వ్యాపకా- శర్వపత్నీ శుభ ప్రాప్
కా- దేవతో ద్దీపకా- భాషణారాతి కోడండ వి
ధ్వంసకా- తాపవిక్షేపకా- భూష : క్షేపకా-
కుంభి సంరక్షకా- కుంభిసీనాయకా- వేదసంచా
రకా- భేదనిర్భేదకా- మోహవిచ్ఛేదకా- శత్రు
భిత్సాయకా- చంచరి కాలకా- మంజు వాగ్జాల
కా- కోసలాధీశ సత్పుత్రకాబాలకా- వాలిసం
హారకా- వానరాధ్యక్ష చింతానమత్సారకా-
వైష్ణవోద్ధారకా. రామ- భారాధరశ్యామ- త్వ

ద్వివ్య చాత్రిత్ర విత్ర ప్రభావంబు వాగీశ నాగేశ
 ధూతేశ మానీశులైనన్ నుతుల్ సేయంగ లే
 రున్నాకుండకంబా - మరంతాపరాధన్ - గడుం
 జంబలాత్తన్ - శుభాచార దూరన్ - గృతార్యా
 పకారన్ - సదాఘోరదోషన్ - మహారోష - నై
 నన్ - భవద్వికృతీలల్ - సుధాసాముల్ - సర్వ
 లోకార్తిగంహారముల్ - దీనమందారముల్ -
 నారదవ్యాస సంగీతముల్ - లోకవిఖ్యాతముల్ -
 మహర్షి ధాంతనూర్తాండ సాహస్రముల్ -
 శృతస్సదావర్ణ గంతాపరాహిత్యముల్ - దేవ
 సంస్తుత్యముల్ - నిత్యముల్ - గాన - నామానసా
 జ్ఞంబునందోచు మాన్దంబునంబూని - నానేర్చు
 ందంబుగా - సార సూనస్ఫురవ్వాలగా - మేలు
 గా - దండకంబెంతయుంబూర్చి - త్వత్పాదపద్మం
 బులర్చింతు - బ్రహ్మ ప్రసాదంబునన్ గర్వదుర్వా
 నుండే - రావణాశ్చియ్యుండన్ - కుంభకర్ణుండు - నిం
 ద్రాదులన్ సాధులన్ బాధనొందింపు చుండం
 గ - నోర్వంగ శక్యంబు గాకున్న - నర్వామరుల్
 పద్మజుంబూడి - క్షీరాబ్ధి క్షీరంబునుం జేరి - యిం
 పారంగా సన్నుతుల్ గల్పి - త్వత్పాదరాజీవము
 లొంగి - జోహారుగావించి - కీనాశ లోకేశు మ

ర్వర్తనాద్యంతమున్ దెల్పి- సర్తవకీనాజ్ఞ-
 విందియున్నంతలో- రాక్షసా రాతులన్ భీతులన్
 సర్వతోపేతులన్ లోకవిభ్యాతులన్ బ్రోవఁ
 గాఁబూని- నీవాదశస్యందనాభీశుపూఁబొడిగ
 ర్భంబునంబుట్టి- పైకేయి పుత్రుండు సోమిత్రి
 శత్రుఁఘ్నులం గొల్పఁగా- బ్రహ్మచర్యాశ్రమం
 బొంది- బాల్యాందితకీడ గావింపుచుండంగ-
 గాఢేయఁ దేతెంచఁగా- రాఘవుండేగి- య
 వ్తాసికిన్ మొక్కిరి- తోడైచ్చి- సేహాసనంబిచ్చి-
 సేపించి- పూజించి- నీవేమిగాంక్షింప త్వచ్ఛాం
 చితార్థంబునర్పింతు నీకిన్న- మోదంబు మిగం
 గ- మట్టిన్నతంబాపి మన్నించి- కరుణ కృతాతంక
 ముందీర్చి- నాజన్మముం దిన్నగాఁగాప రక్షిం
 ప- నాదిత్యవంశాల్లి రాకాసుధా ధామ నిరా
 మునింబంపవే- యింహుఁ బ్రార్థింపఁదధారణేవ
 ల్లభుండుల్లమున్ యుల్లనన్- డిల్లిపాటొంది పెం
 పెల్లిదూలు గనుం బెల్లుగాఁ దల్లడంబంచుచున్
 రిచ్చపాటెచ్చఁగా- వెచ్చినిట్టూర్పులంబుచ్చి-
 సందేహమున్ భేదమున్ మోదమున్ దెంద
 మెంతేవడిన్ సందడించందరంబొడఁగా- మా
 స్తమున్ ఫల భాగంబును జేగ్గుచున్- వీలు

గా గోలనాబాలుఁడాబంబులోఁ బ్రోడగాఁ డె
 న్నఁదగ్గఱత్రయిన్ దిట్టమై దట్టమైయొప్ప-దస్త్రో
 పదేశంబులున్ తేవుగా- రీవిగా వైరులఁ భం
 డనోద్దండులన్ శూరులన్ వీరదైతేయులఁ గె
 ల్పఁగాఁజాలునే. ఘోరబీరాసురాకాగముల్
 గాంచిరాఁబెగ్గిలున్ దింభకుండయ్యయ్యె-పాయ
 ముఁబాయ నందఁకనేడయ్యఁగా గంతరింగం
 టి-హః-రాముఁడే జ్యేష్ఠుఁడుఁ రాముఁడే కీ
 ర్తి విస్తీర్ణుఁడుఁ-రాముఁడే శౌర్య సంపన్నుఁ
 డుఁ-రాముఁడే వంశ వర్ధిష్ఠుఁడుఁ-రాముఁ
 డేదైవమున్-రాముఁడే జీవమున్-రాముఁడే
 సర్వ-మీబాలచూడామణిన్ ఘోరదైత్యాజి
 కింబంది యేలీల నేనోర్తు. నాత్రాణముల్ దేహ
 మున్ బాయజే-యింతు విలూక-ని రూపంబు
 నిర్జించు నారామ చంపున్ బ్రభాసాంద్రునిం
 బంపి నే నిష్పఁగాఁ జాల-గంగామ చాతుర్య
 లన్ శౌర్యతైర్యేధితాంశద్యశో ధుర్యులన్ జో
 దులన్ బక్క-గా నొక్క-యత్రోహిణం గొంచు
 నేవచ్చి-సాయుక్తిచండంబునంబూని-గూఢక్తి
 గాఢక్తిగా యాగమున్ సానురాగంబుగాఁగా
 తు. నానూనుఁగారుణ్యదృష్టిన్విలోకించి వాచ

లుకఁబెల్లిఁచిరక్షించు. మంచున్ మహాదీనతవ్వేఁ
 దుభూనాధునాలాపముల్ వీనులం జూడినట్లే
 న- గాధేయుఁడాజ్యాపముతన్ గొన్న సప్తార్చి
 చందంబు గాఁగోపదీప్తాస్యఁడై- నీదుసత్యోక్తి
 మాధుర్యమున్ గోచరంబయ్యె, నేనేగదన్, బు
 తురీలీవున్ సుఖంబుండుఁడన్నన్. భయఁభాంతుఁ
 డై- దేశికుండెంతయుం దన్నుబోధింపఁగాఁ దే
 రి, సందేహముందీరి, సంతోషమున్ భీర- నారా
 జునిన్నున్ సుమిత్రాసుతున్ నెయ్యమున్ తియ్య
 మింపారఁగాఁజీరి- తస్సంయమిం గూర్చి వేఁబం
 పఁగా- సార్థమా యేజనంబేగి యకాకానలోఁ
 బూర్వ వృత్తాంతమున్ దెల్పుచున్. దాటకా వృ
 త్తముం జెప్పి వేదానిపైకోపుగా నీకుఁగోపం
 బుదీపింపఁగాఁజేసినన్. చాక మాచాపమందె
 కుకఁసంధించి తవ్వార్చి మోయింపవే. తవ్వహా
 నిస్వనంబట్ట దికుకంభి కల్లాంతరఁబుల్ పయ్యె
 రాశి గగ్గంబు రోదోంతరాశంబు నాచక్రివా
 ల్లాది రంభరింబులున్నిండ-నారింది పాదాహా
 తిన్ భూమిగంపింపఁదల్చిబుగ్గుగాబొల్బలంబెట్టు
 చున్నది తామాయగాపింపఁమామింపవే. తా
 టకన్ సూటిగాఁగూల్పవే. తాపసుండెంతయున్

సంతసం బందుచున్ దాఁబ్రయోగోప సంతోష
 యుక్తంబుగా సర్వ శత్రుఘ్న శస్త్రాస్త్ర సంత
 ఘాతముల్ దివ్య బాణంబులర్పించఁగా- మాని
 చే నన్నియుం గాంచి- తన్వార్గమందేగి తతో-
 శికావాసమై యొప్పు సిద్ధాశ్రమస్థానమున్ జొ
 చ్చి యున్నంతలో- వెకుకవౌ మకుకవ న్నైని
 కిన్ మొక్కిరి- యేయతాపసగ్రామణీభక్తరత్నామ
 ణీ దీక్షతోనుండవే- దక్షశన్ యజ్ఞవిఘ్నంబు
 గావించు నా రాక్షసాధ్యక్షులం దత్త్వణంబం
 దునే శిక్షబొందింతు నేనంచు మీరానతీయంగ-
 గాధేయుఁ డాదన్నమున్ దిన్నగామంత్రితం
 త్రమ్ములంబూర్ణమై యేర్పడన్ దీర్పుచుండంగ-
 నేమాత్రమున్ నేత్రముల్పూయకుండంగ మీరే
 పుగానోపకన్ చాపముల్లోపుగాఁ దాల్చి మూ
 డున్ మఱిన్ మూడఁబూరాత్రముల్ గూ
 గముగ రాగమొప్పంగ రక్షింప- నేలెంచి దట్టం
 బుగా నంతరిక్షంబునందుండి నక్తందరాధీశ్వ
 రుల్ రక్తవర్షంబు కర్పించి యూర్వంగ- నీవో
 ర్వఁగాలేక- యత్యుగ) వారూల బాణంబునన్
 తీరిచి నీచుమారీచువక్షంబునందేయఁగా- చూ
 రి వాఁడంబుధింగూల- దోహతున్ సుబాహు

వృక్షాణామగ్రామం వోత్సాహం సంక్రామం రం
గంబునందుంచవ- తక్కి యున్నట్టి దైతేయు
లన్ దీక్షుక లేకుండఁగా చుక్కలై వ్రేకులై
ప్రసక్తఁగాఁ జేయవే. మన్నవన్ జన్నమన్
గావవే- కాశికుం డెంతయన్ సంతసంబంది-
నీవా విడవా త్రమాజాని గావించు యాగంబు
నీక్షింప రామన్న మాతోడ రమ్మన్న. హర్షించి
యొగ్గించులంగూడి యేలేరఁ-గాంతాగమార్గం
బులో శాపశంతప్తయై రాతిరూపంబుతో నున్న
యగ్ధాతమ ప్రేయసిన్ పాపపద్మోల్లస ధూరి
యన్ హేళిచేరువక్రతద్వాంతమున్ లోకవిఖ్యా
తిగాఁబ్రీతిగాఁబాపిరక్షింపఁదచ్చాపనిర్ముక్తిచే
బూతయానాతియైనన్నిబూజింప-నీవంతనమ్మా
నిచేచారిలో సారసద్వార్తలాలింపుచున్- య
జ్ఞవాటంబు బల్ సూటిగాఁ బాటిగా నీటుగా
నేటుగాఁ జేరఁగాఁబోయి- యచ్చో నముద్దా
మమై భండ నోద్దండమై యొప్పు నాభీముకో
డండమున్, చండవేడండ మిత్రుప్రకాండంబు
దాక్షిణ్యముల్ సేయుచండంబునం, దండిగానిం
డుగా మెండుగా బెండుగా రెండగాఁ దుండి
యల్ సేసి- లోకైక విఖ్యాత చంద్రానచారి

భృంగాలకోపేతపూతన్ జగత్తాతసీరిన్ మహీజా
 తనుద్వాహమై- సోదరుల్ పెండ్లి కూతుళ్లతోఁ
 గూడి మీ వెంటరా- నేగుచో- భవ్యవారితుండై
 కేనుకాపుతుండైయొప్పురామండు రా- నమ్మ
 హామీరు చాపంబునందెకుగ సంధించి బాణంబ
 రింబూన్చి తత్పణ్యలాశంబులన్ లావుచే బో
 వఁగానేసియున్- సర్వగర్వంబువర్జింపఁగాఁజే
 సియున్- పామనూదాఁగమున్ నాయమున్
 గల్లు నీదాయలున్ జాయలున్ జోదుఁబన్ గొ
 ల్వఁగా నేగి- నీవ య్యయోధ్య పురావాసివై
 సంతతోల్లాసివై యుండఁగా- సంత కామయ్య
 గన్నయ్య రామయ్య, మియ్యయ్య నిన్ గూరి
 మిన్ జేరఁగాఁజీరి- నేదానధర్మచులున్ సద్వి
 రాచారము చాలఁగావించి- బల్వేకదాఁబెన్ని
 థింగన్న చందంబుగాఁ, బ్రేమచే రామ నిష్ఠఁటి-
 నీసర్వ సర్వంసహ మండలీభారము నీతు న
 ద్వింజెదన్, బూసవేపుతఱి- నానత్రీముల్ చల్లి
 గాఁ జూచుచున్ నిర్భరత్వంబుచే సౌఖ్యముం
 జెంది నేధన్యతన్ జెందఁ, బత్ని సమేతంబుగా
 నేడు పుణ్యోప వాసంబు గావించు- మెల్లండి
 పుణ్యహ మోపట్టి నాడే భవత్పట్టమున్ గట్టె

దన్, మట్టుగానుండవే, పోయిరమ్మంచులంపం
 గ-మంతుల్లరంబొప్పుగాఁ దత్వరంబెల్లరమ్మం
 బుగావీంపఁగాఁ జారులంబంపఁగా, వారునాచొ
 ప్పుగానొప్పుగాఁ జేయుచున్నంతఁ- గైకేయి
 కిన్దాసియై వాసిగానుండు నామండరాభిఖ్య
 లానొక్క సోధంబుపైనెక్కి, నిశ్శేషవాద్యాభి
 ఘోషంబులన్ వారయోషాది నాట్యాదులం
 బెంపుగానొప్పు నయ్యుత్సవంబెల్ల నీక్షించి- పా
 దప్రహారంబుచే నైనయీర్వారసంబెచ్చఁగా,
 నచ్చగా రామపట్టాభిషేకోత్సవంబంతయున్
 ఘ్నుమున్ జేతు నేనంచుదాఁబూని- కైకేయి
 కింబట్టుగాఁ గట్టిచుర్బుద్ధిబోధింపఁ- దత్కంత
 యున్ మంతనంబందురక్కాంతునింజేరి- యీ
 రేడువర్షంబులారామునిన్ గానకుంబించి నాసూ
 నుని చ్చానుగాథాత్రికిన్ రాజుగావించి, మున్నా
 మనీంబడ్డదైమియెడన్ మద్వినిక్షిప్తమై యున్న
 దొ నవ్వరద్యంబు మీచొప్పుగా నొప్పుగావించి,
 నాకోరికల్ దీర్చవేయంచు, భూనాథుని స్వః
 డ- వాజాడ మీకంతయున్ బెల్పుగాఁ- జాల
 హర్షించియున్- సర్వభూషార్హ, యోగీంద్రప్ర
 పంబులంబూని- మీతాతమాత్రాదులంజేరి సే

వింపవే. దాన ధర్మాదులన్ వేగఁ గావింపవే.
 తండ్రినత్యంబు పాలింపఁ, నైకేయి వాత్యంబు
 చెల్లింప, సీతాసతీ సోదరుల్ గొల్వఁగా; నాగ
 రుల్ రోదన ధ్వనముల్ సేయుచున్ వెంట
 రాఁ. దద్రవంబెల్ల నాలింపుచుం బోవ- భూ
 జానియువ్వానుగాఁజేరుమీకంపఁగా. నొప్పుగా
 మువ్వురున్ మవ్వమాగ్యందనంబెక్కి, యెంతే
 నిఁబెంపెక్కి, యొక్కింత దూరంబు వేంచేసి,
 చొక్కాటమా వాటమా నేటితీరంబునన్ సూ
 టిగాడ్కి- నిత్యక్రియల్ దీర్చి, సారంబులౌ నీర
 ముల్ గోరి యొన్నంత- నెయ్యంబుతోఁ బర్ణ
 ముల్ శయ్యగాఁదీర్చి, గంసు వైతం బొందున
 ట్లుండి- వెన్వెంటనేదంటగావచ్చు తన్నాగరుల్
 జాగరూకత్వము వ్యాసి నిద్రింపఁగా, వారలన్ని
 యుపాయంబునన్ బాయఁగాఁగోరి, భీమంతుఁ
 డౌనానుమంతున్ న్నటాక్షించి-నీవీరధంఁకింకసాకే
 తమార్గంబునంబోవఁగాజేసి,నేర్పొప్పుగాఁ ద
 ప్పుమార్గంబునం దెచ్చి యందేరు దాటించు శీ
 ఘ్రింబుగానన్న- నయ్యర్థ రాత్రింబునందాతఁ
 డాగితిఁ గావింప- పాయామ్మ కాలంబునన్
 గామ్మచిన్ జేరి- భీరున్ గుహున్ భూరిపుణ్య

వహున్ గాంచి తన్నైత్తిభావించి. యంతన్ సు
మంతున్ మహి కాంతుని జేరఁగాఁబంచి.
గంగన్ మహాదువక్త్రవ్రాతభంగన్ దగ్ధన్ దా
టనే. తోవలూ నాభరద్వాజమాసిందు సీవిం
చి, సతాకరముల్ దీపనల్ సెంది, యమ్మాని
రాట్టుమ్మన్ జిత్రకూటాద్రియందుండ. వైడే
హికారూసమున్ జేయు కాకంబుఁ జీకాకు
జేందించి శోకంబువొందింపఁగా, దీనమై నీకు
నకాకతి మొక్కఁ, దదీగూంబకంబంబకచ్చిన్న
ముంజేసి రక్షింపవే. యంతమీతండి దాఁబు
త్తి శోకంబుచే గాయమున్ బాయ, నవ్వేది
నీనెతకున్ ప్రేత కృత్యంబులం దీర్చి, కైకేయి
పుత్రాదులేతెంచి, తద్వాత్తమీశంతయున్ దెల్పఁ
గా. వారలంగూడి వేలొకకాచారముల్ ప్రే
త కార్యంబులున్ దీర్చి యున్నంత. నిన్నెంత
యున్ బ్రాజ్య పామ్రాజ్యమున్ బూనవేయం
చు, త్వద్భ్రాతనంప్రీతిమీరంగఁ బ్రార్థింపఁగాఁ-
బావలిప్పించియు న్నితి యుక్తంబులౌ మాట
లన్ సూటిగా వారలంబించి. వేడండకారణ్య
ముంజేరఁగా. దానవుంజొక్కఁడేతెంచి సీతాం
గనన్ గడ్డమందుంచి త్వత్సన్నిధిన్ జేరఁగా వ

చ్చి బిట్టర్వఁగా. నోర్వఁగా లేక- కూర్రాస్త్ర
 మున్సింట గంధించి దేవాపరాధున్ విరాధున్
 వడిన్ వత్తమున్ గాడఁగా నేయ, వాఁడంత
 టన్ బోకధాత్రీసుతన్ డించి యాభీలమామూల
 మున్నైవఁగాదానిఖండించి బల్దాపులెడింటిచే
 మోపుగాలత్తుణుండేయఁగా, నంతమీయిద్దజన్
 మూపునన్ మోపుగాఁదాల్చి- దైత్యాధనుండే
 గ, నొకుగన్తుడిన్ నీవు నీతమ్ముఁడున్ తాని దీర్ఘ
 మ్ములౌ బాహుదండంబులందుంచి, వాటంబు
 గా ధాత్రికిన్ నేటుగాదాటరే- వాఁడు భూ
 మీస్థలిన్ గూలి, యచ్చేరువన్ గల్లు భూమీజ
 ముల్ నున్దుగాఁబొర్లఁగా, మీరువజ్రిప్రహారం
 బులంబోలు పెన్గుగిడ్డులన్ జాలనొప్పింప, దై
 తేయుఁ డౌద్ధత్యమువ్వాని త్వత్ప్రస్తుతిన్ సిస్తు
 మీరంగఁ గావీంపుచున్- బూర్వమండను గంధ
 గ్వరాజేంద్రుఁడన్ గూర కాజేర శాపంబుచే
 నిట్టి రూపంబు బ్రాపించె- నీశాపనిర్ముక్తి మా
 తాత నీచేతనేఁబొందెతిన్- యేజనద్వంద్వ మీ
 తోవల నేగ మానీశ్వరుండొక్కఁడందుండు-
 నబ్బటికింబోవరే- హచ్చుగా మేలుమిక్కిప్పు
 నం- చంతయున్ జెప్పి- నిశ్చిత్తభావీంపుచున్

రోజుచున్ జచ్చి వైయచ్చరుండై వెళన్ జ
 న్న-నప్పుణ్యుడే చొప్పుగాఁజెప్పినట్లుపుగాఁ
 గానలోఁజోద్యముల్ గాంచుచున్ మానలంగొ
 ల్చుచున్ బోవుచున్-గుంభజుంగాంచిసేవించ-
 నత్తాపసేందుగ్గించు దీవించి మోదించియాలింగ
 నంబారఁగావించి సవ్యాసిబృందార్హమా విందు
 చేబొందుగాఁడృప్తినొందించి,దివ్యాసియక్షీణ
 తూణీరముల్ జాపమున్ బాణరాజంబులన్ వె
 ఱ్ఱిలో వెఱ్ఱెగానిచ్చి, నీవాంధితార్థంబు నేనిచ్చె
 తన్ గోరవేయన్న-మీసత్త్వపాలభిక్షన్నన్ మ
 తేమున్నదిప్తంబు, మాకున్నివాపార్హమాకాన
 నీవానతీయంగదే యందు మేముందు మన్నన్-
 మదంబంది గూఢాఢ్రికిన్ జేరువన్ శాతమీ
 నవ్యపాంతంబునన్ మట్టివృక్షంబు లైదుండు-
 నందుండుఁడన్నంత- నచ్చోటికిన్ బోవుచో మ
 ధ్యపూర్ణంబునన్- భీకరాకారమా గద్ద నిన్ గ)
 ద్వనన్ గాంచి-మీతందిక్రికేబాలమిత్తుండ, నా
 భీల వైలాటవీ దూర దేశంబులన్దీరు సంచార
 ముల్ సేయఁగాఁగోరిన స్వీపునన్ మోచి గాం
 పోయి మీశిష్టముల్ సర్పి భూపుట్రిగ్నాపుగానుం
 డేదన్, దుర్ఘటంబైన కార్యంబు తెంతేనియుం

జేయదత్తుండనేనన్న - నీవాఖిగాధీశ్వరన్ జూ
లమన్నించి వీడొకల్పి - చౌవంచమట్టిస్తుడంబొ
ప్పఁగాఁగాంచి - త్వత్సోదరుఁగాంచి. యోత్త
నా పర్ణశాలంగడున్ ఓంతగానించు నిర్తించు,
కాంతారమందుండు కాలంబు సర్వంబు నిచ్చో
టవర్తింతమంచున్, నిదేశింప - సౌమిత్రియున్
వాస్తుశాస్త్రోక్తమాడ్లంబునన్ దంటగానందమా
మందిరంబుల్ వినిర్తింపఁగాఁదమ్మునింకొఁగిటం
జేర్చి - నీతా సమేతంబుగా నెక్కలనినీవా
సంబుగానున్న - సౌమిత్రీ పేటొక్కలొన్ ది
టంబొప్పఁగా నీకుఁ గైంకర్యమన్ వేలు కా
ర్యంబులవ్తాని జాగ్రద్గతిన్ సల్పుచుండంగ - నీప
జ్జుకున్ నీటుగా నేటుగా గోటుగా గర్వ వాచా
టయా నొక్కనైతొటి నిర్లజ్జయైవచ్చి - నీసోయ
గంబెల్లఁదాఁగాంచిమోహించి - నీపొందుగాం
క్షించితిన్ నీదువృత్తాంతమాద్యంతమున్ దెల్పి
నన్నువ్వోజాత కేళీ వినోదంబులన్ దేల్పుమ
న్నన్ - దరప్తేరవక్రృండవై, యింతినేనద్దశస్యం
దనేతా వృజండన్ రఘూత్తంసుఁడన్ రాముఁ
డన్వాఁడ, గాతమ్ముఁ డాటత్తుణుం, డీధరా పు
ణి యస్తతఃకళత్రంబు, నీవెవ్వరే యన్న. నే

నాదశక్తిపుతోఁబుట్టువున్ చుప్పనాతన్ సనున్
 గూడవే, వీయ్యమంచున్ కరుండెంతయున్నన్న
 నల్ సేయ- త్వద్భాగ్యమూలంబు నన్నిన్న
 గామించితన్, రామత్వత్ప్రియసిన్ బాసి బల్
 నేయ్యముం దియ్యమున్ దోఁప నన్ గూడినీవుం
 డు, మీచేడె నీకీడుగాదింతటన్ వీడుమా, నేను
 నీకున్నడున్ మంచి యీడైన జోడౌదు, నీదార
 యాకారమున్ నీకునన్నీరునా గోరునం గేరునే,
 యిద్దురా చార దుర్లక్షునోపేత యా మైధిరీన్
 మింగి నీయిచ్చకున్వచ్చు నట్లచ్చగా గచ్చుగా
 హెచ్చుగా బంధభేదంబుల న్నన్నధ క్రిడలం ద
 ల్చి చొక్కింతుఁగా, నైపుణింబాపనిచ్చటఁజో
 టెమియున్ లేదు, నీతమ్మునిందుఁగితునే యన్న-
 హాసంబు భాసిల్ల, నత్యంతమీయంతి కేఁగురై
 దన్, నీవునన్బందినన్ సౌఖ్యముంజెందఁగా లే
 వు, నాపొందుకెందు, కాసుందరాకారునిన్ ధీరు
 సౌమిత్రినింపొందఁగాఁబొందవేమైతీరెన్నెంద
 వానంద మొంపించు నిన్నందు బొవ్వుంచునమ్మించి
 నన్-సిగ్గుతోఁగ్గుగాఁజేరఁగావచ్చి-యోలత్తునా
 నీవునాభగ్గువై కామసంతాపసంహర్తువైబోవ
 వేయన్న-యోసుందరీమోగు ముంజెందెత్వద్బు

లన్ వాని ధాత్రీప్థలిం నూర్చి- సీతాసతీలత్స
 ణుల్గొల్పఁ గా నెమ్మిశోనుండఁ గాఁ- బజ్జి-కంఠం
 దు నిండోలగంబున్నచో- శకఁ సుం డొక్కఁడే
 తెంచి దండప్రణామంబుఁ గావించి-యే దేవరా
 దండకారణ్య సీమన్, బ్రచండోగ్ర తూణీరథా
 రుల్ మహాదారశూరుల్ మహామేరుధీరుల్
 జటాధారులౌ రాకుమారుల్, వరారోహ యా
 నొక్క నీరేజపత్రాక్షితోడన్, నిరాఘాట ధా
 తౌన్ బ్రవేశించి, యందిచ్చఁ గ్రిడించు నీ చెల్లె
 లిన్ ఘ్రాణకణంబులం జెక్కి, పేరుకునన్
 బెటుకజేల్ రక్కసుల్ గొల్పి త్వ తోసేదరుం
 డొళురుం డాజికిం బిల్ప- నవ్విరులం దొక్కఁడ
 కుఁకుండుంఁ జెక్కాడి, రిన్నేలనిన్నేని వారో
 ర్వఁగాఁ జాలి యున్నార, త్వత్సన్నిధిన్ వీ
 న్నవీంపంగ భీతావహంబౌ, నటంచున్ మఱిన్
 గొన్ని దుర్యోధులం దీర్చినన్- గ్రోథ తామ్రా
 స్మృతై, కొంతసేపెంతయుం జింతతో భేదమౌ
 దంబులుజేంది- తానొక్కఁడున్ సింధుతీరంబు
 నన్ దాటకాపుత్రునిం జేరఁగాఁబోయి, మా
 గ్రిహచేఁ బూజితుండై, దురంతార్తిచేఁ దూలు
 చున్, విన్నవృత్తాంత మాద్యంతమున్ జెల్పి- నీ

నేర్ప దీపింపఁగా జానుగా జానకిం గూర్పవే
యన్న- వాఁడెంతయున్ వంతచే మంతనంబుం
దు నాచింత దప్పింపఁ నిశ్శంకగా లఱకు న్వచ్చే
యున్నంతఁ- దన్నెంతయు నిందగాఁఁపుచుకా
ర క్తసిక్తాంగియై చిన్ననాసాశ్రుతుల్ మాపి- నీ
కీట్టరూపంబు రాఁగారణంబేమి, యాదుష్టి
యం జేయఁగాఁ జేతు లట్లాడెనే, యాతఁడె
వ్వాఁడు, పుల్కీసలుయ్యాల లూగంగ మాహిం
చె, వాఁడెంతవాఁడైన నేనంతకుంజేరఁ బంపిం
తు, నాద్యంతమున్ దెప్పవే యన్న- కాపట్య
మేపార, నోయన్నగూదిత్యవంశాభిసోముండు
రాముండు వైదేహియన్ భార్యయుఁ లత్కు
ణాభిఖ్యుఁడౌ తమ్ముఁడు న్నెట్టరాఁ, దండ్రీ వా
శ్యంబునన్ దండకారణ్య సంచారులై యుండఁ
గాఁజూచి- యామూడులూకంబులందున్న కాం
తాలిలో రూపరేఖా వీలాసంబులకా మిన్నయై
యున్నయవ్వవైలాడిన్ నిమంశూర్ప నేగోరి
కకా వారి కన్బామి తోడైరఁగాఁ- దమ్మునిఁబం
పి నన్నిల్లు గావించె- నీవైభవం బెల్ల సాశుల్య
ముఁబొంద నబ్బారికందెచ్చి కేళిగరింగూడలే
కున్న శ్వశ్వైర్య దోర్వైర్యముల నిష్ఫలంబుల్,

త్వదీయోరు సాధాగ్యముకన్పర్థ, మం బెంత
 యున్ నూటలన్ గామమున్ ప్రేమయుక మ
 త్సరం బెత్తుఁగాఁజేయః నద్దాన వెండుండు
 దాఁగ్రస్తురన్పచ్చి-చూరచుఁబ్రేమన్ విఱికించి,
 గూఁతాభిలాషంబెఱింగించి పొర్తింది- మున్
 రాము చాణాహతిన్ మెచ్చియున్నట్టి నేనెల్లు
 దేనెర్తు, నయ్యాదినారాయణుండిల్లు మర్త్యాత్మ
 తిన్ రాముడైపుట్టె, నాఁగూడిలక్షీస్వరూపం
 బె నీ తామహాదేవియా, నీజగత్తాత నాభూతధా
 త్రితమాతాత నోతాత నీభ్యాశి దూల గ నీరీతిఁ
 గాంక్షింపఁగా నీతి గాదంచు నేలీల మల్లించి
 నన్ బోక నిశ్చంభయున్ జేయ- నాతెండు మా
 గూఁతుకంఁగాకృతక బూరి, అంఁగాగపున్ మేని
 రంగున్ విడంబింపఁగా, బూతయా సీతకున్
 దృష్టిమాగ్గంబులఁ జూపఱుల్దంగు గా వంగు
 చున్ పొంగుచున్ చంగునం దాటుచున్ నిల్వ-
 వైదేహి కదేహి పాండర్యమున్ భ్రాంతిచే జూ
 చి, యుత్పత్పదాంభోజమున్ గాంచి సేవించి,
 యోరాజకండర్ప నాకోరుకరీదేర్పు మీలేడినే
 జాడవైనన్ కయం దెచ్చి యిస్తుంచువేడన్, క
 నుర్బాణమున్ దాల్చి, యశ్చేడకం దస్తునిక

రక్షకై యచ్చట నిల్చి, యా లేడి నేకాడ
 లన్ గూడఁగా తేక, బల్వాడీకోలన్ బడన్ బే
 య- మాసేత పులత్తనాయంచు నీపలుకఁగాఁబ
 లుక చున్, పాతఁజెల్ల దూలంగ మారీచుఁడా
 నేలపైఁగూల- నీదార గూరావమాలించి తా
 జాలితే సోలి సామితితో, మైతివోయన్న మీ
 యన్న నిట్టిల్చి, నేయాపదత్సందేవో, వేగ నీ
 వేగి దోడైగదేయంచుఁ బ్రార్థింఁఁగా- నన్నవే
 యమ్- యగ్రూపదుదారకున్ బొందవే యా
 పదల్, భాగంతువై తిలెపో- యన్న- నాయం
 గారన్నమున్ దైవయంగుచే నిష్ఠురాలాప
 గూలంబులన్ జాల నెప్పింపఁగా- లక్ష్మణుండో
 ర్వతేకేగినన్- దత్తణంబుందు సద్భిక్షువేషంబు
 తోఁగాలగంబోధితుండై కశగ్రీవుఁడేలెంచి, నా
 రాయణా యంచుఁడత్పగ్గ తాలా బహిర్వార
 ముం జేర- భూజాత యంపూనఁగా నర్ఘ్య
 పాద్యాదులన్ గత్యుష్ణానిగా నెంచి యర్చింప
 సంఘోషితస్నాంతుండైయుండి, యద్దోషి దానా
 క్తగామానలంబేర్చఁగానోర్వఁగాతేక, రాకేం
 దువింబానృ నీవృత్తమాద్యంతముం బెల్పువేయ
 న్ను- నేనెన్న వైదేహపుత్రిన్ దశస్యందనాధీశు

కోడండ్రోనగజన్. రామభద్రుండుమధ్యర్థ,
 కైకేయి వాక్యానుసారంబుగా రాజ్యభారంబు
 వర్జించి, తతోన్ దరుండైన మా లక్ష్మణున్ నన్ను
 దోడ్కొంచు కాకుంట్లుండేదెంచి, యికాగన
 నిందుండి వారిద్దఱున్ వేటకైయేగి, రొక్కొం
 లెకాలంబులో వత్తు రందాఁక నిందుండి తత్పూ
 జుం దృష్టి నొందంగ మీరర్హులన్నంత- డుర్వోహి
 యై నిజారద్రోహి యొక్కొత్తు యామానవాధీ
 శుతోడన్ దరిద్రంబులం బొంద నీకేటికే, న
 న్ను గామిందినన్ భాగ్య సంపన్నుఁగాఁ జేతు
 నన్నంతలో- వీరులన్ హస్తముల్ చేర్చి- యో
 రి దురాత్మా నినున్ గూట సన్యాసివేషున్ మదీ
 యాధినాథుం డిదేవచ్చి తీర్ణేషు పాతంబుచే
 ద్రిందఁ గామించెదన్ భాగ్య సంపన్నువై యే
 ననన్- చాన నన్ హీనుఁగానెంచి యిట్లంటివే,
 పక్షికంఠుండ రక్షోధినాథుం డనంచున్ నిజా
 కారమున్ జూపినన్ - వేపమానాంగియై మూర్ఖ
 లో భూమిపై వ్రాలఁగాఁ- బాపియై లోక గం
 తాపియై పొందుగా జానకిన్ పెందొడన్ జేర్చి
 యాచారమారంబుగాఁ దేరుపైసకిర సొంపె
 కిర వే మిన్నునన్ జెన్నుగాఁ బన్నుగా సన్న

గాఁ బోవుచుండన్ - జగన్మాత యాసీతయున్,
 శోకసంతప్తయై - నేచిదేహాత్మజాతన్, దశస్యం
 దనాభ్యావనీజానికిన్ గోడలన్, రాఘవేంద్రుం
 డు మచ్ఛర్త, యేమర్త్య లోకేశులారా యమ
 ర్త్యేశులారా ననన్ బోవరే యంచు నెల్లెత్తి
 శోకింపఁగా - నాజటాయుండు నాలించి పాలిం
 చ నేలెంచి. తీవ్ర ప్రతాపంబు దీపింపఁ - గో
 పంబు తాపంబెదన్ గ్రమ్మఁగా యమ్ముగా తీవిగా
 రావణుం దాకి-పాదంబులన్ దన్నుచున్ గోరు
 లన్ జీరుచున్ ముక్కునం జెక్కుచున్, బిత్తువి
 త్తేప వాతా హతిన్ దూలఁగాఁ దోలుచున్,
 బోరు ఘోరంబుగాఁ జేయ - దోషాచరేంద్రుం
 డురోపంబుతోఁదిట్టకొత్తేయమున్ బిత్తుముల్
 ద్రింగఁగా నేయ - నావ్రేటునన్ గ్రక్కునన్
 ప్రకటలై, ముక్కునన్వారఁ బెప్పెత్తురుల్ గ్ర
 క్కుచున్, బ్రాణమాతా వశిష్టంబుగా ధాత్రి
 పైఁ బడినాథుండుగూలన్ - ఘనస్యందనంబెకిర
 సీతాసతింగొంచు నాకాశ మార్గంబునంబోవ -
 నాతోవలోముశ్యమూకాదిశృంగంబునందేవు
 రిం గ్రీడగాఁచించు కేశేశులంగాంచి, వైదేహీపైఁ
 బుట్టచున్ మట్టుగాఁ జించి నెమ్మేని భూషావ

రిన్ గట్టిగాఁగట్టి శాఖామృగాధీశ'మధ్యంబున
 వైవ- వేవేగ నక్తంచరాధీశుఁ డాలంకృన్
 జాగి- తత్పట్ట శాంతఃపురాశోక వన్యంతరాత్యం
 త రమ్యస్థలిన్ డించి- భూజాతకున్ రక్ష గావీం
 ప దైత్యాంగనారాజి నుండన్ నియోగించి- య
 త్యంత చింతా పరీతాంతరంగంబు తోడన్ హ
 జారంబునం జేరి- యయ్యుక్తికాపుం డకురం
 గాక్షిచే ధికక్రతుల్ గాంచుచున్ బొకుక
 చుండంగ- సీవంతటన్ దమ్మువిం గాంచి- హలత్తు
 శా బుద్ధిమంతుండవై యుండి కాంతన్ వనా
 న్తంబునం దొంటిగా నుంచి రావచ్చునా య
 న్న-యన్నా పరిపన్నావనాశన్న నన్నార్తిచేఁబి
 ల్పు నీవాక్యమున్ బోలె శబ్దంబు వీలేర, నత్త
 ని శోకాతఁడై యున్న- నేవేమి దీపింపఁగా,
 నమ్మ మాయన్న వాక్యంబుగా మాగటన్ జెందు
 చున్నన్ - భవస్సన్నిధిందెల్పఁగా రాని దుర్వా
 క్యముల్ బలఁగా, వీచున్ సోకఁగా, నిల్వఁ
 గాలేక, నేవచ్చినానంచు, నారాకతప్పంచు-
 దానెంతయున్ జింతతో విన్నపింపంగ- స్త్రీవా
 క్యముల్ నీకకముల్ గా మదిన్నమ్మి రాఁగూడు
 నాయంచు, దావిన్నవై కన్నులన్ బాష్పము

జ్జిత్తుగా, దైవ మీరితి సీతావియోగార్తి పా
 త్చెసె నన్నంచు, నీవిట్లురా నొంటినెట్లున్నదో
 యంచు, నుల్లంబులోఁ దల్లకం బందుచున్, బె
 కుగ్గ సందేహముల్ దోచినన్ మల్లడిం బొం
 దుచున్ మెల్లజేవచ్చి- తత్పణానాలాంతరంబం
 తయున్ వంతతోఁగాంచి- వైదేహిలేకున్న- న
 క్కానలో నెల్లెడన్ రోసి- బల్వేసటం జెంది-
 ధాత్రీసుతన్ గానఁగాలేక- నయ్యంగనా రత్న
 మాసక్తిగాఁ బెంచఁ బెంపొంది యున్నట్టి సా
 రంగపోతంబు వ్రేలెంచు మాగ్గంబులోఁ గొం
 తదవ్వేగి- తానందు దివ్యంబులౌ పుష్పమా
 ల్యంబులం దారహారంబులందెల్పి కీణాంబులై
 యుండ నాడాడ నానాడ నీక్షించి శోకాబ్ధిలో
 మున్లుచున్- దానవుండెవ్వఁడో యింటనీతో
 వఁ జౌర్యంబుగాఁ గొంచుఁ బోఁబోలు, నిం
 కేటికీ పౌరుషంబంచు, భూమీస్థలిన్ వ్రాలిమూ
 ర్చిల్లి, సౌమిత్రి బోధింప నమ్మాళాదెల్వొంది-
 కూర్రాత్తుఁడౌ రాక్షసుండింకిఁ గొంపోవఁగా
 భానుడున్ బంప భూతంబులున్ నిదకయన్
 బాపతేతసుకలై యూరకే చూచుచున్నట్టి య
 కారవరం బంతయున్ బాయఁగా వీరలందుగ్రిం

చిత్రేగాని కోపానలం బారునేయంచు, సత్యు
గృతన్ భూస్థలంబెల్ల వీటల్ వడన్, శైల వర్షం
బు లల్లలనాడన్, దిశల్ గంపముంజెండఁ, జు
క్కల్ ధరనాగ్ర, నబ్బనుసప్తాశ్వ ముద్బాగ్రి
వైమైశూల, దిక్పాలకుల్ భీతులైయండఁగా,
భండనోద్దండమా చండకోదండ మార్వీనినా
దంబు రోదోంతరం బెల్ల నిండన్ వడిన్జేసి-
బ్రహ్మాస్త్రమున్ పింటసంధింపనూహింప- రౌ
ద్రాకృతంబొల్చు నీమూర్తినిక్షించి, సామితి
మైత్రిన్- బ్రహ్మాంతుండ వయ్యున్ గృహస్థు
త్వఁ జాలించి యీలిల నీవిజగత్క్రోధమున్ జే
యరా, దద్దురాచారు బోరున్ బరీక్షించి తత్స
త్రమిత్రాది వగఁబు తోడన్ బదధృష్టుఁ గా
వించి భాత్రీసుతన్ దోడిలేవచ్చు, లోకంబులం
గావవే. యంచు బౌద్ధిఁవఁగఁ- గోపమున్
దాపమున్ బాసి, తచ్చాపమున్ డించి- యో
లక్ష్మణ మీదటన్ జేయు కార్యంబు నాకంత
యున్ జెప్పవే, యంచు మీరాసతీయన్- వి
భో గత్యసంభుండవౌ నీకు మేలేయగున్- సం
దియంజేటి, కీజాడ నేజోడుగా నేగ నచ్చేడియం
జూడనా, సుర్వమున్ సాధ్యమా నన్ను నాచొ

పునఁ దొప్పగాఁ గొంతదప్పేగి- యచ్చో మ
 హేమాత్తుంగ శైలాకృతిన్ బతుముల్ దుంగి ధా
 త్రిప్థలింగూలి నిట్టూర్పెగన్ దోపఁగా మూల్లు
 చున్నట్టి పక్షిందునిం గాంచి- కన్గెంటివే లత్తు
 ణా, జానకిన్ మింగి యీ యధి గాకారముం
 దాల్చి యున్నాఁడు మూఢాత్మకుస్విని సహ
 రముం జేతు సేనంచు- గూరాస్త్రముల్ పే
 యఁ బూనంగఁ- బక్షిందుఁ డామాట లాలిం
 చి, యావ త్స్వవృత్తాంతముం దెల్పి, దే
 హంబు చాలింపఁగాఁ- జాలదుఃఖించి- మీతం
 ద్రికిం జేయు చందంబుగా, నాళిగస్వామి కం
 దగ్ని సంసారమున్, గౌతమీ గంగచేఁడపఱ
 ణాది క్రియాకాండమున్ దీర్చి- యంతన్ జన
 స్థానమున్ దాటి యొక్కంతమారంబు మీరే
 గ- నందొక్క నైశాటియే తెంచి, సామిత్రి నీ
 క్షించి, హానంబు భాసిల్లఁగా సంగమాపేక్షచే
 డాయ- నాసువత్తుం డాదురాచార నాసా
 ప్రస శోభ్రముల్ గోసి మోసంబు నొందిం
 చ- మీరచ్చట స్థిల్యకం జాగి- పేటొక్కచోఁ
 గూరకమానుబంధుం గబంధున్ మదాంధున్
 భవ ద్భుత నేచ్ఛా వరుంధున్ సమాకషణో

ద్యుక్త దోహదంధు నేర్పాటుగాఁజూచి- తదీర్ఘ
 బాహు ద్వయిన్ దమ్ముఁడు స్మిపునుం జికిరి-
 యొకిరింత శంకించి- ఖడ్గంబులంకించి తదాస్ప
 హుపుల్ ద్రుంచ- వాఁడజ్ఞతంబాసి విజ్ఞానియై
 జేడి, సామిత్రిచే నీదు వృత్తాంత మాలించి,
 తాళాపముం బొందు జందంబు వినిపించి- మే
 న్విడెదగా దానిమీ రగ్నిసంస్థారముగా జేయ
 నేతోఁటి దేహంబుతోనిల్చి మేల్లూర్తు నన్నత-
 నట్లాపవగాఁ జేసి- యద్దానవాదిష్ట మాగఁ
 బునగా, రాహునిముక్తసూర్యేంద్రులొనా, మ
 తంగాశ్రమ స్థానమున్ జేరి- యందమ్ము నీం
 ద్రాక్ష సున్నటి యొప్పు గ్నిమాలోకనేచ్చాను
 జంగన్ శబర్యంగన న్దాంచి- సర్భక్తిచే నామె
 గావించు పూజావిధానంబులం దృపులై- చం
 పకాశోక పున్నాగ ముఖ్యావనీజాత జాతంబుచే
 నింపు సాంపారు పంపా నదీ తీరముం జేరి- ర
 మ్య ప్రదేశంబులొ స్నాన సంధ్యాదులం దీర్చి
 యున్నంతటన్- వాయుపుత్రున్ గృహపాత్రు
 నింగాంచి- యాతండు సుగ్రీవుతో గంధిగావిం
 ప- న య్యుగ్రదీధి త్వపత్యంబును స్మిపు ననోయ
 న్యవాకోపవాక్యంబులన్ జ్ఞేయమున్ జేంది-

హస్తంబు హస్తంబునంబుట్టి- గూలింగనాద్యా
 దులన్ సతకృతుల్ సల్పి- యగ్నిం బ్రతిష్ఠించి
 తత్సాక్షిగా ముఖ్యమా సఖ్యమున్ జేయ- సు
 గ్రీవుఁ డవ్యగ్ర భావంబుతో నుత్తరీయాధా
 ఖంజంబునం గట్టి యున్నట్టి భూపావధిం గట్టి
 గాఁ దెచ్చి మీకియ్యఁగా- నుల్లమున్ యుల్లనన్
 బెల్లుగా బాష్పముల్ రావ మూర్ధిల్లి- సుగ్రీ
 వు నమోక్షులన్ మెల్లనేదేరి, శోకంబు వో
 కార్చి- ధీరత్వమే పార, దుర్గర్వ శిలిక యశ
 త్కారి పారిక గృహవాల నీవొక్కవాలమ్ముచే
 నేపైఁ గూలఁగా నేసి- కిష్కింధ కప్పద్ద మి
 త్రాత్మజున్ రాజుఁగావించి- సుగ్రీవ నీవిచ్చటన్
 దారయన్ దారయన్ గోల్వ సౌఖ్యంబులం
 జెందుమా- యంచు మన్నించి, కారుణ్య దృష్టి
 నివలఁకించి- నేనిగ్గిరిం గావలో వాన కాలంబు
 వోఁబుచ్చెదన్- రాజ్యమున్ బూజ్యమైయొప్పు
 నీవేలు- మంతన్ శరతాకల మేలేర, నీ సేన
 లన్ గూడి రమ్మంచు- మీ రాసతియ్యంగ- నారీ
 లగా నేగి, యానాటికిన్ రాక, స్త్రీ కూట సౌ
 ఖ్యంబునం జొక్కి, యహూట మిందకిరయ
 న్నన్- మహిజా వియోగాతికచే భిన్నురగ నీ

న్మనై యున్న నీవంతఁ గోవంబు దీపింప సామి
 త్రిచే మిత్రజం బిల్వనంపింప- నీయాజ్ఞచే నా
 తఁడు భీత చేతస్కుఁడై, యెక్కడఁ జూచి
 నన్ లెక్కఁకున్ మిక్కిలై యుక్కునం జొక్క-
 మా మకటాధీశ పైన్యంబులం గూడి, యుష్మ
 త్పదాంభోజముల్ గాంచి సేవించినఁ, జాల
 హాపింపుచుక- భూసుతా స్వేషణార్థంబున
 వ్యానరాధీశులం బంపుచో- భీతశత్రుక బ్రభా
 విస్ఫుర న్నాతుఁ గారుఞ్య పాత్రున్ సుర స్తుత్య
 చారిత్రుఁ గీశేశసన్నితు నవ్వాయుపుతున్ బ
 వితుఁ గటాక్షించి- యేలీలసేనిన్ మహామేలు
 గా వీలుగా నీవు ఛాత్రీ సుతన్ గాంచి- కాకు
 థని సంతానముక, నాదు ప్రాణంబు, రక్షిం
 పజే యంచు- రత్నాంగుళీయంబు వైడేహి కి
 మ్మంచు మోహంపు వారాసి యుష్పంగ నీ వి
 య్య- నయ్యంగరంబున్ గరంబున్ బ్రమోదం
 బుతో నుత్తమాంగంబునం దాల్చి- ని న్నొన్నె
 లోనిల్చి సేవించి కీర్తింపుచున్- గోష్పదం బ
 ఘ్ను వారాసి లంఘించి- నిశ్శంకలంకా మనోగర్వ
 మున్ సర్వముకాపి- యాలంకలోఁజొచ్చి-
 యారామ సేమన్ గృశీభూత శీరాణలకోపేత

మాలిన్యయుగ్మస్త్రిగంవీత న క్తంచరిభీత సీతన్
 జగత్పూతదర్శించి-యేమాత త్వద్భర్తయారామ
 భూనేతరున్ మాతవైఖ్యాతిగానుంటి నెమ్మిన్,
 హనూ మాభి ధానుండ నమ్మా దయం జూడవే
 యంచు నమ్మించి- యో దుష్టసంహతక, నీవా
 తకలన్ దెల్పి- సద్భక్తితో నుంగరం బానవారి
 చ్చి, యయ్యంగనా రత్నమున్ జాలనూరార్చి
 మోదావహన్ జేయ- వైదేహి, యో యంజ
 నాజాత నీవీ యభిజ్ఞానమున్ గొంచు వైదేహ
 జామాత కిన్మంచు, జూడామణిన్ రక్తితో నీ
 య- నాసక్తితో నంది- తానప్పు ధారావణా
 రామముం దామగం బొప్పఁగా, నామ మా
 త్రావశేషంబుగాఁ జేయ నూహించి- వృక్షం
 బులంగూల్చి, పూడిగలం ద్రించి, తత్పాలక
 వ్రాతమున్నొంచి, శ్రీసాదముల్ సాధముల్
 మంటపంబుల్ బడం ద్రోచి, తత్తోరణ స్తంభ
 మందెక్కుఁగాఁ- బజ్జికంఠాజ్ఞచేఁ బంచసేనా
 గ్రగుల్ మంత్రిసూనుల్ దనుం దీక్ష్య కస్తాప్రీ
 ముల్ గప్పుచుం దాఁకినన్- వారివెల్లన్ నిరా
 యాగవృత్తి నివదారించి- యత్రున్ బయాపే
 యు నక్షిణదోశ్యక్తిచే దక్షిణాధీశు నీక్షించఁ

గాఁబించి- దేవేంద్ర) జిమ్మక్తమైవచ్చు బ్రహ్మాస్త్ర)
 బద్ధుండునుంబోలెఁ దద్బంధమున్ జెంది- లో
 కైక విద్రావణున్ రావణున్ గాంచి- న్యాయ
 ప్రకాశంబుగాఁ గొంత శిక్షించి- లంకాపురంబె
 ల్ల నిశ్శంకగాఁ గాల్చి- వాలాగ్ని సంభోధిలో
 నాల్చి- భూ పుత్రికిన్ మైత్రితో మొక్కిరి- స
 ర్వాచరుల్ సన్నతుల్ సేయ- వాకాశ మా
 గఁంబునన్ వాయువేగంబుగా జాంబవన్ముఖ్యు
 లంగూడి- స్వేచ్ఛా గతిన్ వచ్చి- య వ్యాయు
 సూచుండు త్వగ్నస్పిధిజేరి, జోహారుగావించి-
 విక్షించితిన్ సీత సంచచ్చభోపేత లోకైకమా
 తన్ భవద్దశఁ నేచ్ఛా సమన్వితయై లంకలోనుం
 డఁగా- న మ్మహిజాత సేమంబుతోఁ బ్రేమతో
 రామ నీమోహనాకారమున్ భావమందుంచి,
 త్వ ధ్వేషకై ప్రాణమూల్ నిర్పి, శ్రీరామ రా
 మా యటంచెప్పుడున్ దేవ మీరాక గాంక్షింపు
 చున్, ఖన్నయై కన్నులన్ బాష్పముల్ మేను
 లోఁ గాశ్యపమున్ జెక్కునంగేలు తెమ్మోము
 లోదైన్యమున్ పాయకుండంగ, నక్తందర స్త్రీ
 ల మధ్యంబునన్ రోదనంబెప్పుడున్ మాన కా
 హార నిద్రాదికం బేమియున్ లేక భూ శయ్యపై

నుండి- రెండే వెలల్ నిండు నందాఁక నేజీ
 వముల్ నిల్పెదన్. రాఘవుండంత రాకుండిన
 నిల్పలేనంచు. వేగంబుగా రావణుం దుగ్రించు
 యత్నంబుతో మిమ్ము నచ్చోటికిం దోడితెమ్మం
 చు వాకుచిచ్చి- నా మొక్కుగా మొక్కువే
 యంచు, నన్నంపుచో నానవా లిచ్చె నంచున్.
 బ్రాణామంబు గావించి, పై కొంగులో యత్న
 పూర్వంబుగాఁ గట్టి యున్నట్టి యద్వివ్యరత్నం
 బు నీ కియ్యఁగా, మన్ననన్ గన్నులం జేర్చి-
 యా నిస్తులంబైన సదవస్తు చూడామణిన్ మ
 స్తమం దకుకనన్ జెకుకనన్ మకుకనన్ దాఁ
 పుచో మిక్కిలిన్ దుఃఖమున్ జెంది- కీశేశుఁ
 డుం దమ్ముఁడున్ నెమ్మి మారార్పఁగా శోక
 మున్ వీడి- యోతమ్ముఁడా నేను నాతమ్ముఁడు నీ
 ప్రభావంబుచే గ్రస్తురన్ నెమ్మితోనండఁగాఁ
 గల్గె- నాదిత్యవంశంబు రక్షించితివంచు. నే దీ
 నికి వ్రారుగా నేమియున్ జేయఁగా నేర నీకున్.
 బరీరంభణం బిచ్చెదన్ జేర రమ్మంచు-న వ్వా
 యుజం గొఁగిటంజేర్చి మన్నించవే- భానుసూ
 ను నిల్పిరికించి, నామాననం బెంతయున్ సంత
 సంబందె- నాకాశ మధ్యంబునం జెంది యు

గాంతుఁడున్నాఁడు- నే డీముహూర్తంబు
లో జైత్రయాత్రన్ బ్రవర్తిల్లినన్ వైరులం గె
ల్తు మంచున్ - బయోరాశి తీరంబులో సేనల
న్నిల్యఁ బంపించుమా యంచు- నగ్గంధవాహస్త
జన్ వాలిజ నీవు నీతమ్ముఁడున్ లీలఁ, దా
క్షిణ్యక్షరా ద్వాహుతా కేశవేశానులం బో
లి, పెంపెక్కఁగా నెక్కి- సుగ్రీవనీలాది స
ర్వశ్లవంగోత్తముల్ కాంబవస్తుభ్య భల్లూకలో
కేశ్వరుల్ గొల్వ, దైత్యేశ్వరున్ గెల్వ, దండె
త్తి. మీరప్పయ్యెరాశి తీరంబునన్ దిగ్గి యం
దుండఁగాఁ- జూచి, దేవారిచారుల్ మనస్తుల్య
సంచారులై యేగి, తద్వార్త మందోడరీ భర్త
కుం దెల్పఁగా- హౌన్యదైన్యంబులం జెంది- దైవం
బదెట్లుండు నట్లయ్యెడిన్, దానిఁ దప్పింప శక్యం
బు గా దంచు, దైర్యంబు చేయుఁతగా వచ్చి-
యాస్థానపీఠంబునన్ నిండుగొల్వండి- ధీమంతు
లైనట్టిసామంతులన్ న్యాయ తంత్రజ్ఞులైనట్టి స
న్మంతులన్ గాంచి- యీ నాటి కివ్వీటికిం జే
టు వాటిల్లు నంచున్ గడున్ భీతి నానెత్తుడింబు
ట్టె- నీవీంతల నివ్వంటిరే- న్నల్ప కాలంబులో మ
రకటుం దొక్కఁడేలెంచి, కీర్తావనిం బాడు

గావించి, యుద్ధ క్రియాదత్తు నత్తున్ జయా
 పేత్తుండై యక్షతుండై యనింగూర్చి- నాతో
 వివాదించి, మత్పట్టణం బంతయున్ గాల్చి- సీతా
 సతిం జూచిభాషించి, యంభోనిధిం దాటి, ని
 ర్భీతుండై లోకవిఖ్యాతుండై పోయె- ధాత్రీజకై
 మానవుల్ రాసువుల్ భూరి శాఖామృగక్షా
 ప్రవిరోగి వైన్యంబు శేకాగ్ర చీత్తబులం దమ్ము
 సేవింప, సుగ్రీవుతో నబ్ధి తీరంబునన్ దిగ్గి యు
 న్నారు- వారాశి నేలీల వైనన్ వడిన్ దాటి వ
 చేచ్చు- వారిందు రాకుండ వాల్కింప, మీబుద్ధికిం
 దోచు మాగ్గంబునన్ రాజ నీతి ప్రకారంబు
 నందెల్పరే యన్న- వారందఱున్, దేవరా దీని
 కైకొందలం బందఁగా నేటి, కిట్లీనరుల్ వాన
 రుల్ దైత్యులం గెల్చు వారే, భవ ద్భృత్యులం
 దొక్కండే చాలండే వారలం బోరిలో గెల్వఁ
 గా, నంత దుర్వార గర్వాంఘ్రై పేరిలు వా
 రిన్ నివారించి- హస్తద్వయం గూర్చి ఫలప్త
 లింజేది, యేకుంభ కణానుజుం డగ్గిజుం
 గాంచి, యోయన్న దుర్మాగులౌ వీరిమాటల్
 మది న్నువ్వురా, దమ్మహీనాయకుం డల్పఁడా
 చూడ, సవ్వాని హృత్పాటకం దాటకందుంపఁ

డే, విద్విష ద్ద్విరోధున్ విరాధున్ విదాసిం
 పడే, పెక్కువే లిక్కసుల్ గొల్పపై వచ్చు
 వీరాధివీరున్ భరున్ జంపడే, మాయలం బన్నఁ
 గాఁ జూచు మారీచు ఘోరాస్త్ర పాతంబునం
 గూల్చుడే యన్న, నమ్మేటి రామన్నతోఁ గం
 టకంబేటికిన్ - బ్రహ్మ వంశంబునం బుట్టి నీవన్య
 దారన్ జెరంబెట్టియూనింద కిట్లోర్వఁగా నేల-
 శ్రీ రామఘామీశుఁ డంభోనిధిం దాటి రావ
 ప్పడే, వానరుల్ యుద్ధసన్నద్ధులై యాత్రికూ
 టాద్రీనుద్వృత్తితోఁ బెల్లగించే ప్రియత్నఁబు
 గావించ కున్నప్పుడే, లక్ష్మణా స్త్రాసల జ్వ
 లలన్ మేఘ నాదాదులౌ పుత్రి విత్రాదులున్
 మృగ్గుతు న్నప్పుడే, వేగనోభాత సీతన్ జగత్తా
 తఁగాతున్ భూనేత కర్పించవే యన్న- దో
 షా చరేందుండు రోషఁబుతోఁ దమ్మునిం జూ
 చి- హాలాహలఁజ్వాలలన్ గాయుచున్ నాలు
 కల్ గీటు కాలా హితోఁ బొందు నీపొందు క
 న్నన్ గడువ్వేలు- నీరేణ పత్రంబునం దంబువు
 న్నట్లు నన్ జెంది యున్నావు, నా పెంపుఁ జూ
 పోవఁగాలేవు, దుష్టాత్మ, మారాడఁగా నోర్వఁ
 గాతేను పొమ్మన్న- నోబంధుసంతాత నిన్ దా

తగాఁ జూతు నీవన్న నామీదటన్ రాజ వేమ
 న్నిననానల, నాకెన్నఁగా మన్ననేకాక వేటు
 న్నదే- దివ్యరత్నంబులు దారహారంబులున్
 నవ్య చేలంబులున్ భవ్య గంధంబులున్ సౌర
 భోపేత పుష్పంబు లత్యుత్తమా శ్వంబులు న్న
 త్త మాతంగముచే భూమిజన్ గానుకల్గా స
 మన్పించి, భూజానిదర్శించి బోహరుగావించి,
 ముక్తందజన్ బోధిపుమీ- వట్లుగాకన్న శ్రీరా
 మ దివ్యాస్త్రజాలంబు లేతెంచి త్వత్పుత్ర పౌ
 తా)ది దైతేయసంఘంబు సర్వంబు ఖండించు-
 న్నాబుద్ధి మన్నించు, నాపలుక త్వ చ్చిత్తమం
 దుంచు, నేజాటివిన్పింతు. నీవెత్తఁగాలేని పం
 చాస్యచాపంబు భగ్నంబుగావించె- కారాగృ
 హాదిధ్వఁగా నిన్నుఁ గావించె నేధీరుఁ, డకాక
 తఁవీర్యాజులన్ ధోని భృద్బాహువు లేయ
 ఖండించె నేవీరుఁ, డాజానుదస్యుఁ ధనుర్వే
 రతత్త్వజ్ఞు నిజిఁంచె- వాలంబుచే వీలుగా నిన్ను
 బంధించి వారాసులన్ ముంచెనే గద్యశశ్మాలి,
 యవ్వారి సొకగ్రమ్మనన్ వీలగా నేలఁ గూలిం
 చె- నీలంకనిశ్శంకతన్ గావ్చె నేనిజితారాతి,
 యామారుతిన్ బంటుగా నేలె నేవానరాధీశుఁ,

జ వ్యానరాక్షసు సుగ్రీవుఁ బెప్పంటుగా నేతె,
 నేరామ భూనాయకుఁ- డాదురాధర్వుతో నీర్వ
 నీకేల- ధాత్రిసుతన్ గాన్క-గా నిచ్చి- మాంస
 పరాధం దయాయుగ్ధియా త్రాహిత్రాహి పు
 భో- యంచుఁదత్పద రాజీవముల్ గాంచి ప్రా
 ణిందపే యన్న- నేత్రింబులం జిత్రభాను స్ఫు
 ర ద్విస్ఫులింగంబు లెంతే విచిత్రింబుగా రాలఁ
 గాఁ, దమ్మునిం గూర దృష్టి నివలాకించి, త
 ద్వక్షముఁ దన్నఁగాఁ- దక్షిణంబంచు భూమీ
 ప్థలిన్ వ్రాలి మూఁఖిల్ల- వాలుగ్నినిగేల నం
 కింపుచున్ వేయి నుంకింపుచున్ దగ్ధరంబోవు
 నంతన్- బ్రహ్మస్తుండు హస్తంబులం బట్టి పా
 ణింద సింహాస నాసీనుఁ గావించఁగాఁ- గుం
 భకణా నుజస్తుండు దెల్వొంది- యీలీలగాఁ
 గ్రోధ మాత్సర్యముల్ నీమన స్సీమలా నిండి
 యుండంగ ధర్మాను కూలంబులౌ వాక్యజాలం
 బులం దాదరంబుండు నే మీకనన్- రాక్షసా
 ధీశ్వరుం డాపహస్తాదులం విల్చి, యీసంగ
 రత్రిస్తు వద్యైరి పక్షులు నా స్థానముం దాటి
 పోఁజేయరే, యంచుఁ బంపించఁగా- రోసి య
 వ్యాసవారాతి తమ్ముండు శోకాకులుండై దశ

గీ)వునింజూచి- నీ బన్నముల్ తిన్నగాఁ జూడలే
 కీహితాలాపముల్ వలక, నీవలకనన్నింతగాఁ జే
 యఁగా వచ్చువే- భాగ్యమున్ బ్రాణమున్
 బాయు దుష్కల మేతెంచ న తాకర్మముల్
 దోచునే నీకుఁ- గోపంబు దీపింపఁగాఁ జేయు
 నాపలక- ఘోరాజిలా న వ్యహారాజు బాణా
 ర్థిచే లుంతితంబైన త్వక్తంతబృందంబు వీక్షించు
 నాఁడేనియున్ మెచ్చవే- నేతవై యుండఁగా
 నిన్ను సేవించు ప్రాప్తంబుచెల్లించి- హవేయు
 నింకేల, నేబోయెదన్, పుత్రమిత్రావి సంఘం
 బుతో సౌఖ్యమున్ జెందవే యంచుఁ- గన్నీరు
 ముక్తామణుల్ రాలుచందంబుగా జారఁగా దీ
 ఘటై, మానుగావచ్చి త్వత్పద రాజీవముల్
 గాంచి, హస్తాబ్జముల్ ఫలభాగంబునం జేర్చి-
 యోధుఁడవత్తా విపత్తేభ హర్యక్ష నీరేజ మి
 త్రాన్వయాధ్యక్ష శ్రీరమ్యవత్తా సితాంభోజవ
 త్రాక్ష యుక్తక్రియాదత్త, యేనద్దతాస్యానుజం
 దన్ నహాపాతకుంఁడన్ భవద్రాస్యమున్ గోరి
 త్వత్సన్నిధిం జేరఁగా వచ్చిన్- నన్ను రక్షిం
 చు కారుణ్య దృష్టిం గటాక్షించవే యంచుఁ,
 దానంత వృత్తాంతమున్ దెల్పి, ప్రార్థింపఁ

గా, దిక్కునన్ దక్కురంజేరి. మీయన్న నన్నజిలో
 మారొకనన్ భీతుడై, వాధిలో జొచ్చినన్
 స్వగమున్ జేరినన్ సన్య లోకంబులో కేగి
 నన్ వోమమధ్యంబులో డాగినన్, మామకా
 మోఘదీవ్యాప్తముల్ వెంటనంటించి యారా
 వణుం దుగించి. దైత్యాధిపత్యంబునీ కెచ్చెడన్.
 వేయునీంకే, బ్రహ్మదులంగూడి సన్నద్ధుడైవ
 చ్చినన్, యుద్ధరంగంబులో నద్దురాచారు స్వా
 మాత్య యుక్తంబుగా మృత్యువున్ గూర్పలే, కే
 నయోధ్యాపురిన్ జూడఁగాఁ గోరి నత్సైన్య,
 మాతండి) పాదాబ్జయుగ్మంబుతున్ దప్పినట్లం
 చు. హస్తంబు తన్నస్తమందుంచి, నిభీతుఁగా
 వించి. సౌమిత్రియి కుకంభకణానుజున్ లృ
 కకున్ రాజుఁగాఁ బట్టమునట్టవేయంచు మీరా
 నతీయంగ- నాచొప్పుగానొప్పుగా నాచరింపం
 గ. నీవంతనవ్వారిధిం దాట సర్వస్వవంగోగ్ధ
 మానీత శైలంబులన్ నేతుబంధంబు గావంప-
 వాశైలముల్ గుంగఁగాఁగాంచి- కాశ్యేచ్ఛవా
 రాన్నిధిం గూర్చి ప్రియోపవేశంబుగా మూ
 డఁజూరాత్రముల్ నిష్ఠతో సుష్టుగా నుండఁ
 గా- స్వస్వరూపంబుతోఁగంధి గన్పించకాకొం

దలన్ దండిగాఁ దేల్చుటన్నన్, మదిన్ గోరీభ
మున్నెంచి- వారాన్నిధిం జూచితే లక్ష్మణా, విం
తగా నాభయంబెంతమున్ లేక, యుత్తుంగరంగ
త్తగంగంబు లాండాంటికిం దాఁక, మిన్నంట
గా బొంగియున్నట్టి యీబింక మింకింతు బా
ణాగ్నిచే- వేగఁగోదండ మందేయవే- యంచు
విల్లింది, దుర్వార నారాద జాలంబు లావాధి
పైనేయఁ- దతఁగిచాలా భయంబంది యు
న్నంతఁ- గోపాగ్ని చక్లార్చఁగా లేక, బ్రహ్మ
ప్రీము నివంట సంధించి, వారాన్నిధిం ప్రేయ
బూనన్- స్వదేహంబు గంపింప నావాహినినా
ధుండే తేంచి, త్వత్పద కంజాత యుక్తంబు ద
శించి, తాహస్తముల్ రెండు జోడించి, శ్రీ
మచ్చభాకార భక్తాతి సంహార లూకైకవీరా
సదాచార సర్వాధికారా మహిమాదరయో
గింద్ర చిత్రాబ్జ సంచార యోదీనమందార బ్ర
హ్మస్త్రిపాతంబు కేనెంతవాఁడనా, దయంజూచి
నానేరమున్ గాచి రక్షించు- నీవేమి వైపించి
నన్ నీటిలో మున్గికుండఁగాఁ దేల్చు నేనన్నఁ-
గారుద్యదృష్టి నివలొకించి, నాయస్త్రరాజం బ
మోఘంబు, నేదీనీ నెవ్వారియందన్ బియ్యం

గింతు, నీవే దగం దెల్పువే యన్న- నాయుత్తరం
 బండు పాపాత్ములై సాధు సంతాపకృత్యోప
 లై చానవుల్ డాగియున్నారు, వారిష్టుహస్త్రం
 బుచే రూపఱు జేయవే, యంచు నవ్వహినీ
 భతఁ విన్నించఁగాఁ జాల హషిఁచి. య
 యుజ్జ్వలాస్త్రానల జ్వాల లాహూరి దైతేయు
 లన్నులుగాఁ జేయ నీవేయ. రాత్రించర వాత
 ముంబంపి, ధాత్రీస్థలిం దూటి పాతాళలోకంబు
 లోనాటి, యయ్యస్త్ర మేతెంచఁగా- వాహినీ
 నాధుఁ దావంతసన్ సంతసంబుండచున్, రా
 మ నీలాంబుదకృమ దేవారికాంతార నావా
 నలుండొనలున్ ముందుగాఁ బంపి, యింపొండఁ
 గాఁబొందుగా నేతువుంగట్టఁగా నాజ్ఞఁగావించి,
 చి,యాకట్టపైనేగి, నీసేనలున్నపు నీతమ్మఁడుం
 గూడి, చింకంబుతోఁబొంకహాలంకసాధించి,వై
 దేహి చేపట్టు, మన్నన్ ముదంబంది- సుగ్రీవనీ
 లాంగ దాదిప్లవంగేంద్ర సుంఘంబులన్ జాంబ
 వన్తుభ్య భల్లుాశ యూధంబులం బంచి, నానా
 మహాశైల వృక్షాధిచేసేతువుం బ్రీతిఁ గట్టించి-
 యుల్లాసివై వాసిగా వారిధిం దాటి- తాభా
 మృగా ధీశ పైన్యంబుతో లంక కున్ లగ్నవట్టిం

చి- దుమోహనబలా దేవతాద్రోహులన్ సా
 ధుసంతాపకృద్ధుమిక్రియోత్సాహులన్ గోప
 మాతస్యయు కర్పత్రిమి స్నేహులన్ నీల జీ
 మూత సంకాశ భీకృచ్ఛుహ ద్వేషులన్ దుర్యశ
 శ్చన్నులన్ శౌర్య సంపన్నులన్ మేఘనాదాతి
 కాయాచలౌ సూయులన్ వీర దైతేయులంగూ
 ల్చి- య్వేథా నినాదాప్త దిక్కుంభి రాటకర్ణ
 నిర్భేదనోదీప్త నకుంభకర్ణున్ వెగన్ ద్రుంః-
 దేవేంద్రసంప్రేషితస్యం వనంబెక్కి- తేజంబు
 రాజిల్లఁగాఁ జాలఁబెంపెక్కి- యందేడ హేమా
 రాత్రీమల్ నీవులాకాపకారాతి దుర్భావుఁడౌన
 ద్దశగ్రీవుతో నాలమున్ లీలఁగావించి బ్రహ్మస్త్ర
 సాతంబునన్ సాధు వీద్రావణున్ రావణుం
 గూల్చి- యమ్మాయతింగాంచి- మశ్చేయి నీవీవు
 దర్శించి, నాగెల్పు చందంబు, నప్పజ్జీర కంఠాది
 రాత్రించరుల్ లీల నిర్జీవులైనట్టి చందంబునుం,
 జెప్పిరక్తున్న- నవ్వాయు జండట్టు లడ్డవికిం బె
 ల్చి యేతెంచి, వైదేహినందేశవసుంబొందుగాఁ
 జెప్పినన్- నీవు నకుంభ కర్ణానుజంబుది- నీ
 తాంఁజన్ రంగుగా మంగళ స్మితఁ గవించి,
 నద్యస్త్రీ భూషానుగంధామలేపాది కోవేతఁ

గాపించి, రాపింపుమా యన్న. నక్తంచ రాధీ
 శ్వరుండేగి, యశీల శృంగారమున్ గాంతలం
 బంచి చేయించి, త్వత్సన్నిధిం జేర్చ - వైదేహి
 తా నీదు ని మోహవాక్యాస్త్రజాలంబు చే ఖ
 న్నయై, కన్నులన్నీరు మున్నీరుగా జారి వత్తో
 రుహ ద్యంధమున్ జాగ - హానాథ నన్నిట్టియ
 న్నాయముల్ బలుకటల్ న్నాయమానీశు, వై
 దేహి పాపాశ్చురాలంచు నీచిత్తమంచుం ప్రవర్తం
 చు, నేచిచ్చునంజొచ్చి యేతెంచగా మెచ్చెదీ
 వంచు- దీప్తాగ్నిలోఁ జొచ్చి సంశుద్ధు రాత్రెన
 చోఁజేరి- సీతన్ జగన్మాత నశాంతమున్ పూ
 తంగా స్వాంతమం దుంచవే యంచు- బ్రహ్మాది
 రుద్రాదు లేతెంచి ప్రాణింపఁజేపట్టి మన్నిం
 చి- పాకారి సగ్భక్తలోలా గృహశీల నీ వేమి
 గాంక్షించినన్ సంతసం బొప్ప నన్నించెదన్
 గోరవే యన్న- నాకున్ సమస్తంబు పూణం
 బు, కోరుకల్ మదిన్ గల్గి, వత్సై ననొకేంత
 నేవేఁడెదన్, నానిమిత్తంబుచే వానరుల్ ఘో
 రయుద్ధంబులోఁ జచ్చినా, రిక్తతీన్ వీరిప్రాణం
 బు లీవిచ్చు, శాఖామృగా ధీశు లెంచున్న నం
 దెల్ల నృత్యంబులున్ బండ్లతో నుండఁగాఁ, గంధ

మూలాదులున్ స్వాదు నీరంబునుం గల్గియుం
 డంగఁ జేయంగదేయన్న- నాతండు వాలీలగా
 మేలుగాఁజేయ- దైతేయబాణాహతీన్ గన్నకా
 యంపు గాయంబులంబాసి ఖాసిల్లుచున్, వాన
 రాశీశ్వరుల్, నిద్ర మేలొకన్న చండంబుగా
 లేవఁగా, సంతసంబందుచున్- బజ్జికి కంఠా
 నుజున్ బట్ట మాచన్ద్ర తారార్క మైయుండఁగాఁ
 గట్టి- సీతాసుమిత్రాతమాజాతులంగూడి, సేనా
 సమేతంబుగా, యక్షరాట్పుచ్చకిం బెక్కి-
 బూజాతకున్ ద్రోవలో నాజివృత్తాంతముల్ దె
 ల్పుచున్- జక్కనా బెక్కుదేశంబులున్ వాహి
 నుల్ గానలున్ గోనలుజూపుచున్ జాగి- పే
 గన్ భరద్వాజ మానీంద్రీ సాన్నిధ్యమున్ జే
 రీ, సద్భక్తిచే మొక్కిరి- యయ్యంజనానందనుం
 జూచి- మా కైకయీపుత్తు నీక్షించి, తద్భావ
 మంగాంచి, నారాకవినించి రన్నీపు బొత్తుం
 చు వేఁబంపఁగా. నాహనూమంతుఁ డవ్వేటిద
 ర్శించి, యుక్త త్కథాజాలమున్ వీలగా సంత
 యున్ జెప్పఁగాఁ- జాలహాషిఁగించి శత్రుఁఘ్ను
 విక్షించి, నీవయ్యయోధ్య పురంబెల్ల శోభిల్లఁ
 జాలాపతాకా దృలంకార సంపత్తి రంజిల్లఁ జే

యించుమా, యశ్వవంబెల్లెడన్ జాటఁ బంపిం
చుమా, సింఘబంధాది చిత్రంబు లెల్లన్ విచిత్రం
బుగా రాఘవాగార మధ్య ప్రదేశంబులన్ వే
గవ్రాసుంచుమా, జానకీ మంజరంబెల్ల రమ్యం
బుగాఁబంపమా- దుష్టుఁడౌ రావణుం ద్రొంచి
యేతెంచె మారాముఁ, డెల్లుండి పట్టాభిషిక్తుం
డగుంగాన మీరెల్ల రానర్హులంచున్, సమస్తావ
నీ నాథులందోడి తెప్పించివే, యంచుబంపించఁ
గా- నాతఁడున్ వేగ సాకేతమున్ జెంది, తానఁ
ట్లుగావించి, సంప్రీతితోమాతలం జేరి, మీరాక
వినిపించఁగా- వారలున్ బంధుమిత్రాది భూ
మీశులున్ దోడరా, నుశ్వవంబొప్ప శత్రుఁఘ్నుఁ
డేతెంచి, తత్సోదరుగాంచి సేవించ- వారం
దఱుంగూడి యుష్మత్పదాంభోజముల్ గాంచి-
త్పత్సోదరుల్ మొక్క దీపించి, మీ యంకిపి
తంబునంచుంచి మన్నించి- కాసల్యకున్ గైక క
ట్లా సుమిత్రా మహాదేవికిన్ వేడఁ సాష్టాంగ
దండ ప్రణామంబుఁ గావించి- వారెంతయున్
జేమియారంగ దీపింప నదీవనల్ సెంది- తత్పు
ష్పకం బక్కడన్ దిగ్గి పూజించి యత్నేశ్వరుం
జేరఁ బోఁబంప- తానంతటి నిష్టదైవంబులౌ

పామకల్ గొంచు న కైకయీ పుత్తుఁడే
 తెంచి సేవించి- నీయాజ్ఞ నేనిత్య మీపాడుకా
 ద్వంద్వమున్ బూజగావించి నేరించి, రాజ్యా
 ధికారంబు నర్పించి, ధాత్రీతలంబెల్ల నేర్పొప్పఁ
 గాఁ దప్పులేకుండఁబాలించినానంచుఁ- దత్పా
 మకల్ దత్పదాబ్జంబులం గూచిన్ భూభారమ
 ర్పించి- యీ తాపనాకారమున్ వేగ వర్జించి,
 భూపాల వేషంబునో పీటి కీవేళ నేంచేయవే,
 యంచుఁబలకం- గటాక్షించి. నైదోడులం గూడి,
 యభ్యంగన స్నానమున్ వీలఁగావించి- హేమం
 బ్జుపుట్టంబులాయాకమింపారఁగాఁ దాల్చి,
 వేసిస్తుగాగోవ కస్తూరిబొట్టాప్పుగాదిది, పాటి
 రపంకంబు నీటాంద మైఁబూసి, రత్నప్రభాదీ
 పితంబైన యాకల్పముల్ పొల్పమీరంగఁగీలాకా
 ల్చి- నందాత్తులై నిందు లందందసేవింపఁ బూ
 ర్వాద్విపై నొప్పు పూణేఁడునెం బోలి య
 త్యున్నతంబైన తేరెకొ- ముక్తాత పర్యంబు కై
 కేయి పుత్తుండు పట్టంగ, సామిత్రి శత్రుఁఘ్ను
 లత్యంత గంతోషిత స్వాంతులై భక్తితోఁ జా
 మరల్ వీలఁగా- ముందఱన్ వెనకఁ బాశ్వర
 ప్రదేశంబులన్ మానవాధీశ్వరుల్ రాక్షసాధీ

శ్వరుల్ వానరాధీశ్వరుల్ గొల్పు- నత్తానులున్
 బ్రహ్మవిద్వాంసులున్ వాహనామాధులై గూడి
 రా- వెంటఁగొనెంతో కేశయాధీశ పుత్రి సు
 మిత్రా బ్రహ్మతామ్రులున్ కేశ కాంతామణుల్
 పేడక నేతేర- సీతా సమేతుండవై బాగుగానే
 గఁగా- వాంశిమల్ వైణికుల్ గాయకుల్ పా
 రకున్ మాగధుల్ భూసుకుల్ విందిబృందంబు
 లున్ సందడిన్ పంగళధ్యానముల్ సేయ- న
 త్యంత శృంగార భంగీయుతాంగంబులం బొల్చు
 వారాంగనల్ నృత్యముల్ సల్పఁగాఁ బంచవా
 ద్యస్తులున్ మోయఁగా- జాంబవంతుండు నీ
 లుంకు రంభుడు తారాదులున్ హేమవేత్రం
 బులం బూని, సాంపాదఁగా భూసుర క్షత్రిని
 ట్చుద్ర సప్తదళమున్ బాపుచున్ బోవ- పు
 ణ్యాంగనారాజి నీరాజనంబుల్ మహాభక్తిచేక
 క్తిచే నీయఁగా- రాజమాంగంబులో రాజసం
 బొప్పఁగా రాజవింబాసనల్ గమ్యహస్యంబు
 లందుండి లాజప్రసూనాక్షుతల్ ముత్యముల్ చ
 ల్లఁగా- సర్వవైద్యంబుతో వైభవంబొప్ప సా
 కేతముం జెంది- పట్టాభిషేకోత్సవ శ్రీలఁ జె
 న్నొంది- దుర్మాగులం బట్టి శిక్షించి, సత్తా

గులం గాచిరక్షించి - ధాత్రీజన వ్రాతమున్
 బుత్రసంఘాతమున్ గావించారింది - వాతగ్ని
 నీరంబులున్ మీటిరాకుండ వారింది - వృద్ధీష్ఠ
 లిన్ స్వర్గ తుల్యంబుఁ గావించి - యాత్రైదు
 వేలేడు తేకాధిపత్యంబుగా భూమి పాలించవే -
 దేవ సంసార వారాశిలో నీదు నన్నున్ మదీ
 నే సుభద్రయ్యనానొప్పు దాసానుదాసిన్ గృ
 పాదృప్తి నీక్షించి - త్వత్పాద కంజాత పోతం
 బునం దుంది - తత్కణధారుండవై, నీదుము
 భ్యాన్నదంబైన వైకుంఠమన్ పారముం జేర్చి-
 రక్షించు రక్షించు - ధారాధరశ్యామ లోకాభి
 రామా నతాబ్జాత భామా రమాకామ వైకుంఠ
 ధామా సురారాతిభీమా రణోద్దామ భూపా
 లసుతామ రామా నమస్తే నమస్తే నమః॥

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీరాములు.

శుభమస్తు అఃఘ్నమస్తు.

శ్రీ కోదండరామశతకము మొదలగు
వానిలోని పద్యములు.

STANZAS FROM
SRI KODANDARAMA SATAKAMU &c.

|| వైష్ణవాంబుని శీతకరుండన- ధారణపై నవ
తార మొంది | చేతనరక్షణ సేయంగ మది నెంచి-
శ్రీవత్స సోత్రింబు సిరులు మించి | రామానుజా
చార్య రమ్య నామముఁ బూని- దాక్షిణ్య మొ
ప్పంగ దాసులకును | గురు పరం పరయును గు
మరుఁ దిరుమంత్ర- రాజము ద్వయమును గ్రమ
ము గాను || లలిత చరమాభ- మంతయుఁ దెలి
యఁజేసి | వనజలోచన భక్తుల మనిచి నావు |
చారు వైశాఖపుర ధామ జగ్గరాయ | దాసహృ
దయాబ్ధిసోమ కోదండరామ || ౧ ||

శ్రీవధూకామ రక్షిత నతసుతామ- ధారా
ధరశ్యామ దనుజభీమ | పరిత పాపననామ భవ
నాశనోద్దామ- నవతులసీదామ భవుకసీమ | ని
హతఖిలస్తోమ నిజాతభృగురామ- శుభగుణాతా

మ రక్షో విరామ! నిఖిలరాజలలామ నిగమన
స్మృతభూమ- యవనికన్య హృదయాభిరామ!|
రాజ దమరావతీనాథరత్నభామ! జలజభవ ము
ఖ్య దేవతాసార్వభౌమ! చారువైశాఖపురభా
మ జగ్గరాయ! దాసహృదయాభిసోమకోదండ
రామ॥౨॥

దశరథేశ్వర పుత్ర! దాసవకులజైత్ర! భక్తా
బ్జమిత్ర! పాపనదరిత్ర! పాలితరవిగోత్ర! పాశ
తాసనమిత్ర! సీతాశయిత్ర! రాజీవనేత్ర! నార
దస్తుతిపాత్ర! నీరవనిభగాత్ర! భవభాంశువక్త్ర!
సంతతచచిత్ర! యంతికాశికసగ్ధ్ర! యాప్తభూ
రుహజైత్ర! విద్విష తానన వితి హేమాత్ర!
దారుణోదగ్ర ముతలలాలవిత్ర! భూరి ధైర్య
నిరాకృతమేరుగోత్ర! చారువైశాఖపురభామ
జగ్గరాయ! దాస హృదయాభి సోమ కోదండ
రామ॥౩॥

సకలశుభాచార సమృద్ధిమంచార- జలరాశి
గంభీర ఖిలవిదార! భక్తాగ్నిగంహాగ పాపాపహీ
జూగ- యతిమహిమానార లోకైకవిర! శాంతి
క్షమాగాగ సర్వవిద్యాధార- సుండ రాకార
యానందపూర! దీనపోషవిచార దివ్యగుణోదా

ర- భూరిదయాసారపూర్ణా ధీర॥ ధీరమాతా
మిసి మణిచిత్తచోర॥ సంక్తిరథనామ మేదిసిపతి
కుమార॥ చారువైశాఖపురధామజగ్గరాయ॥ దా
నహృదయాభిసోమ కోదండరామ॥ర॥

సీతాహితాశ్లేష సింధుభీషణరోష- కలితా
ర్యశుశూిష లలిత వేష॥ ఘనదయా పీయూష
కాస్తుభమణిభూష- విరచితామరతోష విగ్రహో
ష॥ కృతపిద్వ డభిలాష ఖన్నచేతనపోష- వితత
ఖలద్యేష చతురధాష॥ విదిత సర్వవిశేష విహిత
తపిస్తోవ్యేష- హస్తసుందయోష పాపాఘరోష॥
గురు ముపాతిశాయి ధానురమనీష॥ గాఢనతను
ర్వ మోహాంధకారపూష॥ చారువైశాఖ పుర
ధామ జగ్గరాయ॥ దానహృదయాభిసోమ కో
దండరామ॥౫॥

విసర్జితేశ్వరచాప విజితలంకాద్వీప- రవివం
శదీప తీవ్రప్రతాప॥ విదితశాస్త్రకలాప విహిత
వాయుసతాప- కుసుమేషురూప తామసదురా
ప॥ శ్రుతిమధురాలాప కృతసతాత్వి విలోప- క
రుణానదీప యక్షయ కలాప॥ నజ్జననిత్యేష శ
త్రుభీకరకోప- కుటిలప్రతీప నర్మణకలాప పా
ప్తనరూప హృతదానవావరేష॥ రాఘవత్కృ

ప యంచితామోఘ రూపః చారువైశాఖ పుర
ధామ జగ్గరాయ దాస హృదయాభి సోమ కో
దండరామ ॥ ౬ ॥

రావణమదకాన రాజీవలోచన- మారీచసూ
దన మహితకదనః వాలివిధ్వంసన భూలోకపా
లన- పాపవినాశన రూప మదనః వారిధిబంధన
వసుధేశనందన- సుర్షనాయకావన సుభగవదనః
హరచాప ఖండన హరివంశమండన- వగభక్తి
వధకాన వనధిసదన ॥ శౌర్జక ముఖదీప్యసాధన స
రసహసనః మునిమనోనిత్య నివసనకనకవననః
చారువైశాఖ పురధామ జగ్గరాయ దాస హృద
యాభిసోమ కోదండరామ ॥ ౭ ॥

దశముఖ ప్రతిపక్ష వైవతావనదత్తు- పాం
దవపత్న శ్రీవత్సవత్తు పరివీరమాతంభంజనహ
ర్యత్తు ఖిరూత్తు సంశ్రితకల్పస్మత్తు ఓనపోష
ణదీత్తు భావంశాధ్యత్తు దళదంబుజాత్తు శీతల
కటాత్తు ఘోరదానవశిత్తు కోపవిరూపాత్తు- ద
త్తుదాగవిమోత్తు దానయత్తు ॥ కలితమౌనిజనా
పేత్తు గణజితోత్తు విహతమకరాత్తు విహితభూ
విబుధరత్తు చారువైశాఖపురధామ జగ్గరాయ
దాసహృదయాభిసోమ కోదండరామ ॥ ౮ ॥

దండంబు పద్మజాఖండలాది స్తుత- దండం
బుదానపదపదమనన! దండంబుకృతకర్తి దైన్య
నివారణ. దండంబు శత కోటి తరణి లేజ! దం
డంబు పరిభన్న తాపన రక్షణ- దండంబు పృ
ష్ఠోదతాపహరణ! దండంబు కలశాబ్ధి తనయామ
నోహర- దండం బఖండ భూమండలేశ॥ ఎంద
నమునీసనకాది ఎందనీయ! మ్రొక్కుకొనైకొ
ని కరుణించు మోహనాంగ! చారువైశాఖపుర
ధామ జగ్గరాయ! దానహృదయాబ్ధిసోమ కో
దండరామ॥౯॥

విష్ణునాశనకము విబుధారికులశిక్షు- విష్ణు
సేనాధ్యక్షు విమత రూపు! సకలవిద్యాధుర్యు
గమ్యనిస్తుత దయ- పరమ పారాశర్యుఁబ్రస్తుతం
చి! యతిరమ్య గుణసాంద్ర! నభినవచంద్ర!- శ్రీ
వివాసబుధేంద్ర! జేరిమ్రొక్కి॥ రసికజనముల
మనములు రంజిల్లంగ! సీసశతకంబు పినుపింతు
చిత్తగించు! చారువైశాఖపురధామ జగ్గరాయ!
దాన హృదయాబ్ధి సోమ కోదండరామ॥౧౦॥

సీతాగుతినాథ సేవనీకొనరింతు- నేజేయఁ
బూదిన నీదు కృతిని! మానుగా నవరస మాధు
ర్య గాంభీర్య- వాఙ్మంథణంబుల దరల జేయు!

నాథ నీనామముల్ నాపలుక తప్పదు. బాయం
గఁజేయు సుపర్వతటిని తనయందునుగ్రంథి పా
తకుల పాపంబుల. నపుడెపాయఁగఁజేయు న
ట్టినంతః బుధులు మెత్తురుగద నిన్నుబొగద నవ
ని దుర్మతులునిందసేసిన దోనమేమి చారు వై
శాఖపురధామజగ్గరాయ దానహృదయాభిసో
మకోదండరామ॥౧౦॥

గరుడ విద్యాధర గంధర్వచారణ- యక్ష కి
న్నరముఖ్యులమరవరులు సనకాది మునులును
సకల న తకపులును. నిఖిల లోకంబులు నిగమ
ములును సద్గ సంభవుఁడును బావ్యతీ శ్వరుఁ
డును-సురగణగురుఁడును నురగవిభుఁడు నిన్ను
సన్నతీసేయ నేరయతగురీతి గాకు ఎశంబానె
లోకవంశ్య॥ భవభయంబెల్లఁ బాయనో భక్త
వరద తోచు క్రిమమున నుతియింతుఁ దోయి
జాక్ష చారువైశాఖపురధామ జగ్గరాయ దా
నహృదయాభిసోమ కోదండరామ॥౧౧॥

పల్లనంబులమీరు పాదముగ్గముతీరు భుజ
గంబులనుగెల్పు భుజయుగంబు రాకేందు తెలు
వు నిరాకరింతునుమోహం కమంబులను గేరుఁ
గన్నుదోయి బంధుజీవముతీని బరీహసించును

౫౬ శ్రీకోదండరామశతకము.

మోచి- కాంచనపుష్పంబు మించునాన | మద
నుని ధనుఁబు నడలకించును బొమ్మల్ - ముకు
రంబులనుబోలు ముద్దుచెక్కు || లండమగు నీదు
రూస మెల్లపుడు నామ | మానసంబున బాయ
దు మరువవశమె | చారువైశాఖపురధామ జగ్గ
రాయ | దాసహృదయాభిసోమకోదండరామ ||

మచ్చంబవైయట్టి జొచ్చి సోమకఁద్రుంచి-
వేధిచ్చితి శ్రుతుల్ సాధులీల | మండరం బం
భోధి మగ్నంబుగాఁజూచి- కూర్మమైయెత్తితిగో
చులలర | సితవరాహంబవై క్షితినుద్ధరించితి. క
నకాక్షున్మాహంబున వధించి | నరసింహ మూ
తిఁవై కరభక్తుఁ బోచితి- కనకకళపు నల్కరు
నిమివైచి | పరగ వామనతమవొంది బలినివేడి |
యిందునకు ముజ్జగంబులనిచ్చితివు | చారువైశా
ఖపురధామ జగ్గరాయ దాసహృదయాభిసోమ
కోదండరామ || ౧౪ ||

పరశురాముఁ డనంగ ధరఁబ్రసిద్ధివహించి-
పలుమాటువెడలి రాజుల వధించి | భూమిఁగశ్య
పురకుఁ బోమతో నర్పించి- మునివృత్తి నుంటివి
ముదము గదుర | దశరథాక్షజుఁడవై దశకంధరు
నిగూర్చి శ్రీదేవిఁ జెచ్చితి చెలువుమీర | బలుఁ

డవై దైత్యులఁబలుపురఁ బొలియించి- భూభార
మడఁచితి బుధులు మోగడ॥ నసురవంచన బౌద్ధం
డవైయొనర్చి॥ ఆకవధింతువు కలిగవై యెల్ల ఖ
లుల॥ చారువైశాఖ పురధామ జగ్గరాయ॥ దాస
హృదయాభిసోమ కోదండరామ॥౧౫॥

తల్లియుఁ దండ్రియుఁ దాతయు దైవంబు-
సకల పాంధవులును సఖులునీవే॥ నీ సహజ్జం
బులే నేనప్యితనిచాల- నీకన్న మఱి దిక్కు నా
కుఁ గలదే॥ కోరిక లేడనించి కూర్మినన్నేలవే-
దుగుణంబులఁ దాపు దురితదూర॥ జగతి నిన్
బోలు రక్షకు శ్రామ గలుగరు- తలఁచనన్ బో
లు పాతకులులేరు॥ పతిపావన నీకన్న నితరు
లేవరు॥ నన్ను గావ సమర్థులనాధనాధ॥ చా
రువైశాఖపురధామజగ్గరాయ॥ దాసహృదయా
భిసోమ కోదండరామ॥౧౬॥

వర గొడవెంశాబ్ధి పర్వశశాంకుండు- పూ
త చరిత్రుండు పుణ్యరతుండు॥ ఘన యశో నిధి
యైనై యొనరు జగ్గరాయు- ఎలనఁ జెల్లమ గ
ళా తలమునందు॥ బ్రథమించి మది సేసుభద్ర
యంచును జను- లనేనన్త నీదాసివైన సేను॥ నను
బ్రస్తుకించితి సేవిన భంగిని- నిరతంబు ముడ

౫౮ శ్రీకోడండరామఃతతము-

మొప్ప నీవు నాదు॥ హృదయమునుండి భవ
బంధమెడలఁజేయు॥ తప్పలోఁ గొని కరుణించి
దాస్యమొసఁగి! చారువైశాఖపురధామజ్వరా
య॥దాసహృదయాభిసోమకోడండరామ॥౧౨॥

ఘన కవీశ్వరులార కారుణ్యపురులార- పండి
తోన్మములార భవ్యులార॥ మీకానతులు భక్తి
మీరంగఁ గావించి- వీన్నపంబొనరింతు వినయ
మొప్ప॥ గణవణనియమ ప్రకారంబు లెఱుంగ
ను. యతివర్తతియుఁ బ్రాసగతియు నెఱుంగఁ॥ ౩
ద్వాయుఁ బొగడఁ బాపము వాయుననుచును-
జేసితి నీకృతి చిత్తగించి॥ పరిహరించ కుండి
యిందు నెరసులున్న॥ జ్వరఁగా దిద్దఁడి సుప్ర
సన్నమతిని॥ నీరసమును పారస్యనిధులఁజేయు॥
వారెకవ పెద్దలెన్న నీవసుధలోన॥౧౩॥

(సీసమాలిక) సకలాగ మోక్షాగ జలచ
రేందునిరక్ష- కమతాధివాధుని కలిరక్ష॥ పో
తికులాంభోధి పూణా సోముని రక్ష- సింహా
ద్రీపతి నరసింహు రక్ష॥ వైకుంఠవాసుని వా
మవాత్సుని రక్ష- పరశురామేశుని పరమరక్ష॥
రవికుల తిలకుని రామ చంద్రుని రక్ష- రామస
హధుమాధిధరునిరక్ష॥ బుద్ధజన కన్నుల బుద్ధజే

పురిరక్ష- కమనీయ లావణ్య కలికి రక్ష। గోపికా
లోలుని గోపాలకునిరక్ష- తిరువేంగడత్రాను కర
మురక్ష। శేషాచతారుని శ్రీధనుసంరక్ష- తామ
రసాత్ము మాధపునిరక్ష। కొస్తుభభూషణు గరు
డవాహనురక్ష- భాగవతోత్తమ భవ్య రక్ష॥ ధ
న్యచరితుని హరిజనాక్షనుని రక్ష। సవనపరిపా
లకుండు కేశపుని రక్ష। నీరజోదర వరమని నిత్య
రక్ష। రాఘవునిరక్ష గౌడెడగ్గరావు కెపుడు॥౧౯॥

ఈ రేడులోకముల్ ధారాళముగనుండు- భ
వదాజ్ఞలోపల భక్తవరద। జనులుభవాద్ధిలో ము
నిగిరి తేలుచునుండ- గనికరించవు గదా కలితవ
రిత। కనికరించకయున్న జనులపాధనగూచి- క
లితోక్తులాడవు కమలనయన। కలితోక్తు లాడక
కలుషాత్ములని వారి- విరిహరించెడనేల పరమ
పురుష॥ తగవు చెప్పంగనీకొరుల్ తగరుగాని। ప్ర
బలబాలించకుండుట పాటిగాదు। దీనమందార
నీకంటె విక్కు గలదె। వర విశాఖ పురాధీశ
హరి రమేశ॥౧॥

భవదాజ్ఞ లేకున్న భాసురంబుగఁబఠి- మై
నవలించు నా మధుర భావ। పర గఁ జేతనులకుఁ

౬౦ శ్రీహరిరమేశ పద్యములు.

బాప పుణ్యంబుల- కథికార మున్నదా యసుర
మథన! కొండలు సౌఖ్యంబు కొండలు దుఃఖంబు-
కొండలు మోక్షంబు కొండలు అధిక! నారకంబుల
జెంద నయచారివయ్యను- వీక్షింపవేటికి వినుల
చరిత॥ దీనరక్షక కరుణానదీప యనుచు! గన్ను
నింతురును సురలో జనులకెల్ల! హితపుగాము
క్తి యొసఁగని హేతువేమి! వరవిశౌఖ పురా
ధీశ హరిరమేశ॥౨॥

ఈరేడు లోకముల్ తాటుమా జొనరింపఁ-
బుట్టింపరక్షింపఁ బొలియఁజేయ! కతక వింతి
యెకాని గాసిపాలైయున్న- సకలభూతములకు
సముచితముగ! దుర్బుద్ధి దొలగించి దోషంబు
లనణించి- యుష్మ త్పగ్నాంభోజ యుగళమందు |
సద్భక్తి గలిగించి సంసార మెడలించి- సాయు
జ్య మొనగూపఁ జాలవొక్కొ॥ జీవులను మా
యఘ్రైగపి చిత్తుగవలచి! మోక్షయత్నంబొ
నవకరు మూర్ఖులనుచు! బరిహరించిన దిక్కే
ది పరమ పురుష! వర విశౌఖ పురాధీశ హరి
రమేశ॥౩॥

కాంతుండు శేతున్న గదుపేదయైయున్న-
బుత్తులు బాలతఁ బొంది యున్న! మిత్రులు శ

తులై మేలెటుంగకయున్న- తిరిపేమేయూరను
దొరకకున్న దీనపోవకుండైన దేవరత్నామణి-
కనికరంబెడఁ బూని కావకున్న తన సతాచార
రులకు ధనధాన్యసంపదల్- కరముప్రభుత్వంబు
గలిగియున్న॥ భాత్యగృహవాస మింతికి భవ్యమ
గునె! వారి కుటిల వచశ్శరవ్రజము నాటి! బా
ధపడు కంటె దేహంబుఁ బాయఁ టాప్పు! హీన
మైయున్న బిడుకేల మానినులకు॥౪॥

భాష్యకారులఁ గొల్వక భవముదొలఁగఁ ద
లచి శౌరిని భజియింప సలముగలదె! తుంధకుసి
ద్ధాన్న మొల్లక తుండ్రిమతిని! సారముగు ధాన్య
మును గోరసాఖ్యమగునె॥౫॥

శ్రీరంగా భవదగ్ధై నీరజములేఁ జింతింతు
త్వ ద్దశకానం! పేరీతన్ ఘటియింపఁ జేసెదవా
నాకా యాత్ర సిద్ధింపఁగా! సార ద్రవ్యము
ప్రాపు రాపు వరదా సర్వంబు నీవేసుమీ! నే
రం బెంచక నన్ను జేపకఁ గడవే నీ చెంత
రంగేశ్వరా॥౬॥

రంగారంగ యటంచ నిర్మలముగా రాజిల్లు
కావేద్యుల! శృంగారంబుగ గురింక భక్తి దన

రన్ శ్రీవైష్ణవ స్త్రీలతో | రంగుల్ మీరిన భూ
మణా వళులతో రమ్యంబు దీపింప నుపొంగ
నిన్ను భజింప వేడుకయెడన్ బూజింప రం
గేశ్వరా || ౨ ||

నీకారుణ్యము గోరియుందును గదా నిన్నా
త్మ భానించెదన్ | నీకంటెన్ మఱి దిక్కువేతె
గలదా నెయ్యంబుతో బాంధవుల్ | లోకుల్
వెంట జనంగనేగి నిను నాలోకించు భాగ్యన్న
తన్ | సాకల్యంబుగ నా కొసంగు సుయతా స
ర్వేశ రంగేశ్వరా || ౩ ||

ధారాశంబుగ మత్త పెనాదకుని చేతన్
నిన్ను దర్శింపఁగా | సారాచారముగాఁగ నా
జ్ఞి గొని నే సంతోషిత స్వాంతనై | వారులతం
దర నొండ వేగిరమురా సద్భక్తి సేవింతు నా
భారంబెల్ల వహించు రంగమునకుం బంపించు
రంగేశ్వరా || ౪ ||

(మత్తకోకిల) మేలుగాఁబ్రతిమాలఁగాఁ
జలమేలరా వెత జాలురా | జాలి నొండఁగ లే
నురా నిను సన్నుతింపఁగఁ జాలరా | యేలనీడయ
రాదురా నను నేలరా వఁగ బావరా | జలమేల
వితాళపట్టణ హానకీ హృదయేశ్వరా || ౫ ||

(మత్తకోకిల) ఎంతవేడిన నూరకుందువు
యెప్పుడుం దయ జేతువో | పంతగించుట కెంత
దానను బ్రాపు నీవని నమ్మితిన్ | అంత కంతకు
లావుదప్పును నాలుసంబిడనేలనీ | చెంత నుండె
ద రంగధామముఁ జేపఁపే పరమేశ్వరా ॥౬॥

దేవా నే సవరాధి నైతిఁ దొలుతన్ దేజం
బు రాజ్యిఁగాఁ | బ్రాపిణ్యంబున వైష్ణవోత్తము
లు త్వత్పాతీరమున్ బాపఁగా | నావేళన్ భ
వదీయ సుందరతనాకల్పంబు గాఁదోచి నీ | సే
వల్ తప్పు తుమించి నా కొనఁగవే సింహాచ
లాధీశ్వరా ॥౭॥

వీసంజైన వివేకమున్ సుగుణమున్ విజ్ఞాన
మాచారమున్ | దాసిన్ బుణ్యము నేనెటుంగ
ను మహా వాక్కాయ కమఁబులన్ | దాసిన్
నన్ను తరింపఁ జేయుటకునై దాక్షిణ్య భావం
బుతో | శ్రీ) సారంబగు భక్తి యుక్తు లిడవే సిం
హాచలాధీశ్వరా ॥౮॥

సామీ భాగవతాపచారములు నే గర్వం
బు గావించితిన్ | సామాన్యంబులు గాని పా
తకములన్ శంతోషునై చేసితిన్ | నా మోక్షం

౬౪ శ్రీసింహచలాధీశ్వరపద్యములు-

బున కెద్దిమేర వినఁచన్ నాభారమున్ బూని నా |
సేమం బించుక చింతసేయవె డయన్ సింహ
చలాధీశ్వరా॥౩॥

నీ సామర్థ్యక మెటుంగఁ జాలరు సురల్ నీ
రేజ గభాఃకులున్ | నాశీలంబును విన్నవించితిఁ
గదా నాకుఁ వశంబౌనె నా | యాశా పాశ
ముఁ బాపి మన్మథములో నత్రాంతమున్ నిల్ప
వే | శ్రీశా త్వ త్పదపంకజాత యుగమున్ సిం
హచలాధీశ్వరా॥౪॥

దైవాధీనము లొకము | శ్రీవరు నాజ్ఞకును ద
ప్ప శివునకు వశమా | యేవిధిని గల్గు మోక్షము
భావజగురుఁ డిచ్చకున్నఁ బ్రాజ్ఞుల కైనన్ ॥౫॥

మునివరులకు తావకవద | వనంబులయం
భు భక్తివడి నొ సంగతి చేతనులకుఁ గలిగించిన
వా | రంశము వినుదలచలేరె యంబుజనాథా |

శ్రీరాములు-

శ్రీరఘు నాయకశతకము-

SRI RAGHUNAYAKA SATAKAMU.

అకరుణాకరా చరణసేవక లాలస భక్త
పాదరా| లోకమనోహారా విబుధలోకవరా గు
రురాజశేఖరా| భీకరసంస్కృతిదుర్ముఖ విభేదనిశా
త లస తులారధా|రా కలుష ప్రవగ్ధ భిదు
రా యతినాయక దీపపోషకా॥౧॥

అరమణీ శత్రు సరసీరుహనేత్ర జగత్తు
విహ్రీ స| త్సారసబృంద మిత్ర సురసన్నతిపా
త్రీ నరేంద్రపుత్రీ శృం| గార సమగ్రీ గాత్రీ జ
న కర్మవిదారణ కృచ్ఛరిత్రీ శ్రీ| నారదమాని గీ
తచరణా రఘునాయక దీపపోషకా॥౨॥

వరకరుణానిధీ విమలవాదవిధీ గుణరత్నవా
రిధీ| నరరథపారథీ విహగవాధరథీ విహితార్య
సన్నిధీ| పరికలి తేషుధీ విపులభవ్య సుధీ గతతై
భవావధీ| శ్రిరఘుగసన్నతించెదను శ్రీరఘునా
యక దీపపోషకా॥౩॥

సకల గుణాభిరామ మునిసన్నత నామ సు
రార్థిమ పావకసఖినందన ప్రమదవారిధిసో
మ ధరాలలామ ఘోరమహాత్మ్యశంచయ
పిగామ పరాశ్రమ కీర్తి ధామ రామ కమల
ధామరామ పరమా రఘునాయక దీనపోషకా॥

కలుషసర్పిత్తరీ దనుజకంజకరీ శ్రితలోకహృ
ద్ధరీ యలఘు దయార్ఘరీ హతబలాంచదరి వీ
పులొక్తిమాధురీ సలలితచాతురీ కలితసచ్చబి
రీ పరతత్త్వవైఖరీ ఖలగజకేశరీ గుహగఖా ర
ఘునాయక దీనపోషకా॥౫॥

జగమసార సకధర యాదవవంశవరా ప
రాత్పరా భాగవతాదరా వినత పాపహరా
జగ దేశసుందరా సాగరచుందిరా సుగుణ సా
గర సేవక వజ్ర పంజరా రాగ చుదాంధ శిఖ
ణపరా రఘునాయక దీనపోషకా॥౬॥

సేవకరక్షకా విమత సింధుమదక్షయకారి
సాయకా భూవరనాయకా దురీత భూరుహ
పావక వట్పదాలకా భావజరూపకా దివీజపా
లక యోశ్రిత మోక్షరాయకా కావవెనన్న
గోపకగుభా రఘునాయక దీనపోషకా॥౭॥

కదన కకోర కామరిపుకామకాక ఖండన గ

త్యభాషణా | సదమలవాసవాదీ సుర సన్నత
భండన దైత్యభీషణా | మదగజ సింహయాన
మణిమండన సింధు శయాన భక్తదై | నృపభన
దక్షిణా వరగుణా రఘునాయక దీన పోషకా ||

మాధవరూప భావభవమానిత పట్టిరథే
శసంభవా | భూధవ కేశవా కుమరభూధరవా
నవ శాంతభావ నీ | భాధవ వాసుదేవ శిలరా
క్షున శాత్రువ దేవ దేవదేవా ధరరాజదైర్య వి
భవా రఘునాయక దీనపోషకా || ౯ ||

పావన గతకలాప పరపక్ష నివారక చాప
గోపికా | భావహారానులాప ఘనఽంకజ బాంధ
వ్యవంశదీపదే | వా వన సుప్రతాప పశితాశన
భీకరరూప సింధుతా | పావనా కోప నిభకర
కృపా రఘునాయక దీనపోషకా || ౧౦ ||

నిరతము త్వత్పదాబ్జములు వెన్నుదీల బూను
పరాశ రాశ్మజునీ | సురుదిర లీల గొల్పెదను
సాంపనురన్ నినుఁ బ్రస్తుతింపఁగా | సరస కవి
త్వ వైఖరిని జక్కగ నా కొనఁ గూడఁ జేయు
మో | తరణి కులేశ భక్త వరదా రఘునాయక
దీనపోషకా || ౧౧ ||

శ్రీవనితాశిరోమణికి సేవ యొనర్పినమనగ

రించెదన్ | భావమునందు సత్కవులఁ బాయ
కనిల్పి భజింతు నామత్వ | త్పావన నామముల్
బలుకు భాగ్యమొసంగి యనుగ్రహింపు నా | నా
విధభక్తపాపహరణా రఘునాయకదీనపోషకా ||

ఏవగు చంప కోత్పలము లింపుగ నూ జొన
గూచి వానిచే | నీపద నీరజాతముల నిండినవే
డుకఁ బూజఁ జేసెదన్ | బ్రాపుగఁ దావకీన కృ
ప భాసీల నంతయుఁ జిత్తగించు మ | న్నా పరప
క్షుధైర్యహరణా రఘునాయక దీన పోషకా || ౧౩

రాకశశౌంక చంద్రికల రాజితహరమరాశ
మల్లికా | ప్రోకవటీరహీరముల దోషము నెంచు
సుకీర్తి నొప్పి రా | మా కమలాక్షు గైకొనుము
మానుగ నాదుకవిత్వ మాలిగన్ | నా కపురాధినా
థ శరణా రఘునాయక దీనపోషకా || ౧౪ ||

నీరజగభూషణున్ హరుడు నిర్జర లోకగు
రుండు శేషుడున్ | బారముముట్టఁ గాను నిను
భాసుర లీల నుతింప నేర్తురే | ధారణి లోపల
స్మిగుల చారుణకమలను వాకు శక్యమే | నాదగి
యమానచరణా రఘునాయక దీనపోషకా || ౧౫ ||

ఆరయ మదీయ వాక్య నిచయంబులు తప్పు
లు గల్గి యుండినన్ | వెరవుగ నీదు నామము ప

విత్రేత వానికొసంగదే ధరన్ | పరశము సోఁతు
చో నినుము బంగరుచాయ వహించ కుండున్ |
నరసఖ వైశ్యదర్శ హరణా రఘునాయక దీన
పోషకా || ౧౬ ||

దురిత పయోధిలో మునిగి దుర్బలవై కడ
గానలే నికకా | బరువడ తావకీన పడవంకజపో
తమునందు నిల్చి నీ | వరుదుగఁ గణా ధారకుండ
వై మది మోడము మీరఁ జేర్చు మీ | పరమ ప
దాఖ్యపారముగృహన్ రఘునాయక దీనపోషకా ||

అరికి భయంకరుండవును నబ్జభ వాదులకుం
బ్రభుండవున్ | సిరికి మనోహరుండవును సేవక
కోటుల కిష్టదుండవున్ | కరికభిరక్షు కుండవును గా
న పరేశుండ వీవె యంచున్ | దిరముగఁ జూపె
దన్ గుణనిధి రఘునాయక దీన పోషకా || ౧౭ ||

పేదకుఁ బెన్నిధానమును భిక్షునకింపగు నో
గిరంబును | పాదుగ నబ్బిజేయు క్రియ గుంస
రణాగ్నిఁ దపింపుచున్నవా | కాదర మొప్పఁ రా
వక కథామృత మానఁగనిచ్చి లెంతయున్ | నీద
య నేగణింపఁగలనే రఘునాయక దీనపోషకా ||

గిరిధరుఁ డంబుజోధరుఁడు కేశవుఁ డాహరి
విశ్వరూపుఁ డా | నరహరి రామచంద్రుఁ డల

నందసుతుండు విహంగవాహుఁ డాసిరిపతి నా
కు దైవమని చెచ్చెర నేనిను బిస్తులించెదన్ | న
ర వర పారిజాత హరణా రఘునాయక దీనపో
షకా ౨౦ ||

ఓ కమలా మహారమణ యో దనుజాంతక
యోమహారథా | యోకలిదోవర్ధిష్ఠన యో శ
రణాగత లోక రక్షకా | యో కరుణానిధీ వరద
యేపరమాత్మమహస్వ కావ వే | యో కుజనప్ర
ణాశ హరి యోరఘునాయక దీనపోషకా || ౨౧

సుధతనకచ్ఛిన్న విడిచి సుస్థిగతక సురద్రా
వుమాడ్కి పెం పొడవ జనుల్ నినుం గొలువ
నొల్లక యన్యుల గొల్తురక్కటా | మదిని వరం
బు నే నెటుంగ మాధవ నాకభయంబొసంగవే |
సదయుడవై సముజ్జ్వలయశా రఘునాయకదీ
నపోషకా || ౨౨ ||

దయ గలవాడవంచు మును దానవ రాజకు
మారకున్ గరిక రయమునఁ గాచి తంచు బుధ
రంజన శీలుడ వంచు నాశ్రిత | ప్రియఁడ వటం
చు నీశరణు ప్రేమనుబొందితి భక్తవత్సలా | న
యమునఁ గారవించు కృప నన్ రఘునాయకదీ
నపోషకా || ౨౩ ||

బంధుల నెల్లఁగన్గెని కృపాపరుడై నరుడుం
డ వానికీన్. బొండుగ విష్వరూపమును ముం
డుగ గీతలు చెప్పి చూపి యిం. పొండఁగఁ దద్భ్ర
మంబుడుపు నోడును మామకే మానసంబులోఁ
జెందినభాంతిఁబాపు వెన శ్రీరఘునాయక దీన
పోషకా॥౨౮॥

అక్కట పెక్కు జన్మములయన్ దతిబాధలు
పొందిపొంది నే. నెక్కడఁబ్రాపు చాలకను హీ
నత సొంది యుపాయ మెంచుచున్. గ్రీకున
త్వత్పశ్చాత్తులు గంటి కృతార్థత నొంది
తి ననున్. మక్కువఁ జేసె యేలికొనుమా ర
ఘునాయక దీనపోషకా॥౨౯॥

పొల్లగు సంస్మృతిన్బడలి పోవ నమధులు
గారటంచునే. చిల్లరవారిరోసి వెనఁజేరితి ని
శరణంబుగాఁగ నా. యుల్లమునందు నిల్చి కరు
ణోజ్ఞుల నన్దయమీట నేలుమీ. తస్మిన్దీప్తి
వె వరదా రఘునాయక దీనపోషకా॥౩౦॥

దక్కగ నిన్నెగోల్వనలె సౌఖ్యము నిచ్చిన
నీవె యీవలెన్. మక్కువనీవె సేయవలె మా
నసమిచ్చిననీవె యీవలెన్. చిక్కిన నీకె చిక్కు
వలె సేమమునిచ్చిన నీవెయీవలెన్. చిక్కులు

నేయసేల హరి శ్రీరఘునాయక దీనపోషకా॥

రాముఁడు రాముఁడంచు మది రంజిలఁగా
భవదీయ నామమున్ । బ్రేమము మీరఁ బలిగ
నకు బెంపుగ మోక్షము నొందునే గదా । పా
మగవృత్తిఁబొసి భువి బంధముఁ డైనను వా
యు మట్టిసీనామము నామ నాలగ సుగుణా ర
ఘునాయక దీనపోషకా॥౨౮॥

రాదుకరింబణండు మదిరంజిలఁ బలిగనసూ
యలన్నచో । సాధుగ మోక్షమబ్బవని సన్తును
లం ద్రది నిక్కమాఁ గదా । నీదయ నాదు భా
గ్యమిఁక నేజపియింతు త్వదీయ నామమున్ ।
మోడము మీరఁగా సతతమున్ రఘు నాయక
దీనపోషకా॥౨౯॥

ఘోర భవాబ్ధినాన నరకోటుల సద్గతి తో
వ చుస్తరా । పొగనితాంత సొంద్ర తరపాపవ
నంబులఁ గాల్పఁ గీరి దుర్వార దురంతమోహ
తిమిర ప్రకరంబు నణంప హేళి । నీ తాతనామ
మెన్న వరదా రఘునాయక దీనపోషకా॥౩౦॥

కాలభట ప్రకంపనము గర్వితవైరివి నాశహా
నమున్ । లాలిత వాగ్విభూషణము రాజిత ము
క్తి ఫలప్రదంబు ని । రుక్మలిత మోహమున్ గలి

త మోదమునై తగు నీదు నామమున్ | జాల భ
జింతు నిమలయశా రఘునాయక దీనపోషకా ||

ఉమకును నందివాహనున కున్నతమంత్రమ
హల్యకున్ గజేంద్రమునకు రక్షకంబునగు తా
వకనామము చాల సంతసంబమరంగ నాదు జి
హ్వా నిడి ప్రత్యహమున్ వచియింపఁ జేసి దు |
భ్రమ మెడలింపవే గిరిధరా రఘునాయక దీ
నపోషకా || ౩౨ ||

పావన రామ నామమును భక్తి బరించిన
వారి పాదమల్ | భావములలో దలంతు నటఁబా
రకుండంచుఁ గృతాంతుఁ డెంతయున్ | సేవక
కోటికిన్ దెలియఁజెప్పు నటందురు పెద్ద లెన్న
నే | దైవముసాటి నీకు వరదా రఘునాయక దీ
నపోషకా || ౩౩ ||

అంతమునందు భానుసుతుఁ డంపిన దూతలు
ఘోర రూపులై | చెంతను జేరు కాలమునఁ జిం
తయు రోగముహెచ్చఁగాన నాకంఠటనీదునం
స్థగణ మబ్బునో యబ్బిదో యిప్పుడే నినున్ |
సంతతమున్ నుతీంతు సుయశా రఘునాయక
దీన పోషకా || ౩౪ ||

చెరుకు రసంబు లేనెయును జెన్నగు చక్కె

రహానకంబునున్ | రతము గ్రావఁగోల హర
నీరస గభా నుతా రమేశ నీ | వెరలుగ నీడు నా
మసుధ వేషురు నానెద వాంఛదీర సు | స్థిత మతి
నాకొనుంగు హరి శ్రీరఘునాయక దీనపోషకా ||

గోలెద సికథామధువు గోలెద నీపదపద్మ
తోయమల్ | గోలెద నీడు నామసుధ కోరిక
వాచవి దీరునట్టుగాఁ | గోలెద భవ్య భాగవత
కోమల వా కుసుమంబు లేనెరా | మా లలి
తాబ్జనేత) పరమా రఘునాయక దీనపోషకా ||

పరమపదేశ నిన్ను మదిఁ బాయక యుండి
న వారి కల్గవం | బరయఁగ మందరాద్రి పొడ
వైన రయింబునఁ బోదె ధూళియై | సరనతిము
క్తికాంత తన చాదు కరాబ్జమునన్ గ్రహించదే |
నరహరి వారలన్ శుభగుణా రఘునాయక దీ
నపోషకా || ౩౭ ||

తరణి కులేశ వామనవి త లిమిమిటఁగ నా
లకించి నన్నరసి వినాశసంభవ జరామయ భీ
తి వీహీనమైన తృచ్ఛరణ సరోజ యుక్త మణి
సౌధముఁ జేర్చె దీనమానవో | తర పరితప్త
ణాత్తబిరుదా రఘునాయక దీనపోషకా || ౩౮ ||

సంపదలన్ భరాతనయ సర్వ భయ త్నయ

మున్ సమీక్షించి డింపుగ మోహవారణము నె
వ్వడు లక్ష్మణుఁ డాత్మనాశమున్ | బెంపుగ నీ
దు నామమును ప్రీతినీ మోక్షము నీవు గూచి |
రక్షింపుదు రయ్య భక్తులను శ్రీరఘునాయక దీ
నపోవకా || ౩౯ ||

పోషణ సేయఁ దల్లవి ప్రభూత హితంబుల
సంఘటించి ని ర్ద్వోషతఁ గూర్పఁ దండి | పతిదు
స్తర విస్తృత మోహరోగము | శేషము లేక
యంత నిరసింపఁగ వెజ్జవు కాచి యేలఁగా | శే
షివినీవు దాసులకు శ్రీరఘునాయక దీనపోవకా ||

అజి భయంకరుండు వినతాదుఁ డాత్మని
వారకుండు వీ | ధ్రాజిత సద్యశుండు నగు రామ
నరేంద్రుని సాక్షి దైవతం | బీజమందు లేఁడను
చు నింపుగ బాహువులెత్తి పలెక్కడన్ | రాజి
త భక్తిచే సరివరా రఘునాయక దీనపోవకా ||

ఉదాముల్ఁ బ్రపంచమిడి యున్నత లీలను
లోకజ్ఞామున్ | సదమల రీతిఁ బోషణము సు
ల్పకు వెచ్చుచు సీదువుత్రినన్ | మదిఁ గడుఁ బ్రే
మ మీట బహుధాన పురస్కరదృష్టిజూచిత్వ |
శృంగరముఁ జేర్చుకొమ్మ సుయశా రఘునాయక
దీనపోవకా || ౪౦ ||

మునిజన మానసాబ్జముల మోదమ మీట వ
సింఘ భృంగమా! యనయము కోసలేందును
తయారసిపెంచిన రాజకీరమా! ఘనరుచిమీర
నా నయనకైరవముల్ వికసింప నీమృశిం! బసు
నమ్మ తాంతుఁ జూపవె దయన్ రఘునాయక
దీనపోషకా॥౪౩॥

సేవకు లైనవారలను సేవము మీరఁగ నేరి
నావున! స్నేహితివైన బోతువని యెంతయు న
మ్మితి నయ్య నీవు నా! భావమునకవసించి భవ
బాధ నణంపక యుంటినాయనా! నావఁగ బా
పు వేగఁ గరుణన్ రఘునాయక దీనపోషకా॥

పాపముఁ బాపు మంటి నిక బాములఁబెట్టి
కుమంటి దాపునుం! చాపుననీవెయంటి నను
పాలనఁ జేయవే యంటి నాకుని! శ్రేష్ఠము నీ
వెయంటి కడుసేవముగాఁ గృపఁజూపి మంటి
సం! తాపము మాన్పుమంటి వరదా రఘునా
యక దీనపోషకా॥౪౪॥

మన్నన నేలుమంటి నినుమాని మత్సరీ
గొల్వ నంటి నా! యన్నపు నీవెయంటి నును
రంటఁగ హస్తము లెత్తి నీకునే! సన్నకఁజేతు
నంటి సురకన్నత నీసరిదైవ మెకఁడన్! ని

న్నఁగ తేడటంటి సుమతీ రఘునాయక దీనపోషకా॥౪౬॥

రగనకు నీదు నామసుధ రమ్యముగాఁగ నొగంగుమంటి నా। : సువేడలించి త్వగ్గఱలు వీనులనింపు నింపుమంటి నా। కొనరుల వీడఁజేసి మది కోరికెల్లెను బాపుమంటి తా। మనమతీమా న్నమంటి పరమా రఘునాయక దీనపోషకా॥౪౭॥

చికిరిలి నంటి నింక నను జిగురుల జెట్టికుమంటి నీకునేఁ। దకిరితినంటి త్వచ్చరణదాస్యము నా కొనఁగూర్చుమంటి నే। మ్రొక్కిరితినంటి నన్ను మది మోడము మీఱఁగ నేలుమంటి నిన్। దిగ్గని నమ్మి యుంటి వరధీ రఘు నాయక దీనపోషకా॥౪౮॥

నిరతము నెట్టి వారలను నిండ యొనర్చుచు నుండు వాణియే। తరి భయమొందజెట్టికీడురి తెంబులకున్ మన మేమి పేతుదు। స్తరము కృతాంతుడందనము తప్పదు ముందటిమాగ్గ మెట్టిదో। సిరివర నీవె నాకు గతి శ్రీరఘునాయక దీనపోషకా॥౪౯॥

పాతకదూర త్వత్కృథలు పల్కవిగన్ మది భక్తిలేసుగా। నీతికే బాసి దుష్కృథలు నిచ్చలు

మృణ రాత్రి సాంతకా | పరమపదేశ భక్త భవ
పాశవిదాశ మురారి కేశవా | స్థిరమతి నాకొ
గంను హరి శ్రీరఘునాయక దీనపోషకా ||౫౪||

నాకమనైనగోర నాకనాడును త్వష్టద భ
క్తి గోరెదన్ | నీ కరుణాసుధారణము నించినఁ
జాలు నొకింత నాపయిన్ | భీకరకాలదూతలను
పింఛమణింతు నిణింతు మృత్యువున్ | నాకింకనీ
పెదగున్ సుకుణా రఘునాయక దీనపోషకా ||

కోరికె గోరఁజేసి యతి ఘోర భవార్తిని
గూర్చునేలనా | భారము నీదె దేవ నను భక్తుల
నిన్నిధిఁజేర్పరాదె సల | సారము చాలునొకన్
నిను సన్నతి సేయఁగ బుద్ధివీఁగదే | సారసప్రత
నేత్ర సుయశా రఘునాయక దీనపోషకా ||౫౬||

నీ పదధూళిచే శిలను నిమలయేను జేసి
నావు ము | న్నాపద వాయ ద్రోపదికి నక్షయ
వప్త్రము లిచ్చినావునా | కోపకలేదు తాపము
లనొందఁగఁ దప్పలునైచి కావదే | తాపసపం
దితా సురనుతా రఘునాయక దీనపోషకా ||౫౭||

శ్యామలకోమలాంగ సురసన్నత పాదస
రోజ పూణేమా | సోమునిఁబోలు నీ మొగము
సొంపుఁ గమలవ దృష్టి మీరఁ గాఁ బ్రేమ దలి

ర్ప నాకెపుడు పెంపుగఁ గన్యెను భాగ్య మబ్బు
నో! కామసమానరూప యనఘా రఘునాయక
దీనపోషకా||౫౮||

భానురలీల ముజ్జగము పాలన సేసినఁ దృప్తి
పుట్టిదా! యాసమునొంది కూర్చు ధనమొంద
క రూకయుఁ గూడరాదటం! చాసలబాసి తావ
శ పదాంబుజ దాగ్య మొనర్పఁ జేరితిన్! దా
సికి నీవెదిక్కు వరదా రఘునాయక దీనపోషకా||

ఎన్నఁడు నిన్ను నేమటద నెన్నఁడు నాకిత
రేచ్చలేదు నీ! కన్నమఱెవ్వ రింక ననుఁ గావ
నమఘాలు నీవెగాక నీ! కన్నులఁజూచు నన్నెల
మిఁ గాలునిబాధిఁ బశంగఁజాల నా! పన్నశర
ణ్య నిభాఁరకృపా రఘునాయక దీనపోషకా||

నీకథఁబల్కు పల్కులును నీకుపచారము సే
యు పాఘులున్! నీ కడఁ బాయకుండు మది
నిన్నె కనుంగొనుచుండు దృష్టియున్! నీ కమనీ
య చర్యవిన విచ్చలుఁ గోరెడు కణా యుక్త
మున్! నాకొనఁగూపక వయ్య కరుణక రఘు
నాయక దీనపోషకా||౬౦||

నందుని కాంతయందుఁ గరినాధునియందు
నహల్యయందును! క్రిందనునందు ధైర్యకులరా

జ తనూభవునందు దౌఢిపదీ। సుదధియఁదఁగ
ల్లు శృపసాంపుగ నిందుకయైన నాయెడన్ | జెం
దఁగఁ జేయ వేమిటికి శ్రీరఘునాయక దీనపోషకా॥

మన్ననచేసి యేలుకొనుమా యనుమానము
మాని యికియని గన్నడ నేల నేల కలకాల
ము నే శ్రీమఁ జెందుచుండఁగా | వెన్నఁడుసౌ
ఖ్య మిచ్చెడిక నెన్నఁడు నన్ను ననుగ్రహించె
దో | యన్న మహానుభావ సదయా రఘు నా
యక దీనపోషకా॥౬౩॥

నేరుపుమీఱ నాహితము వెచ్చది నారసి ని
న్ను వేడఁగా | నేరను నీవె యిమ్మెఱిగి నీమదికం
తయు గోచరంబెకా | కారుణికాత్మ త్తరగుణ
గల్గిన జాలునటంచు నిన్నునే | బేరితి నేమిచేసె
దవా శ్రీరఘునాయక దీనపోషకా॥౬౪॥

నికరము విన్నవించెదను నీరస లోచన భ
క్తపాలనా | యకర జతున్ ధనంబడుగ నన్యులఁ
జేరను మోక్షమిస్తునన్ | జకరగఁ ద్వత్పదాబ్జ
ములు నన్నుతి చేసెద దాస్యమిచ్చినన్ | జిగుర
లఁబెట్టకేలు మిఁక శ్రీరఘునాయక దీనపోషకా॥

పాపముఁ బుణ్యమున్ భువన పావన నాదు
ధనంబు సర్వముకా | శ్రీవతి నీకు నర్పణముచే

౮౨ శ్రీరఘునాయక శతకము.

సెద నన్ గృహజాడు సంస్కృతిన్ | దాపము
నొందలేను వెనక దావకదాస్యము నిష్క్రమ
పునుట | దాపునునాకునీవె వగదా రఘునాయ
క దీనపోషకా || ౬౬ ||

పలుమఱు రామ రామ హరి పన్నగ శాయి
యటంచుఁ బిల్వఁగాఁ | బలుకపు రావదేమిఁగఁ
బాపమతిన్ దయలేదో కోపమో | కలియుగవే
ళరాఁదగదో కల్తపవారిధి మున్దియున్ననేఁ | జ
లమున కెంతదాస సుయశా రఘు నాయక దీ
నపోషకా || ౬౭ ||

దాసిని గానె నీకు మునుదాసుల నెంతటి
బ్రోచినావు నేఁ జేసిననేకమేమి నినుజేరఁగరా
విడిచికు నాయహా | గాసికి నోర్వలేను మదిఁ
ల్లదె పీఠియొకింతయైన నా | యాసముఁ బాపి
యేలు సదయా రఘునాయక దీనపోషకా || ౬౮ ||

పలుకులు తేనె లుట్టిపడఁ బలుకును నేటిఁ
గూరచిత్తనై | మెఁగుచు సూన్యతం బనెడుమే
రకుఁదప్పి ధవాంబురాశిలోఁ | బలుమఱు మున్ది
తేలు ననుబాయక తావక సాదపక్షమన్ | గు
మన దాటజేయు సునఘా రఘునాయక దీన
పోషకా || ౬౯ ||

చిక్కని సామివంచుఁ గను గమ్యతిదాసులఁ
గఁతువంచునా | యిక్కఁ జిచ్చీర్తువంచు నికిన
న్యల వేడఁగ లేనటంచు నన్ | నిక్కము బా
యవంచు మది నిన్నెడఁ బాయఁజాలదంచు
నిన్ | మఱువఁ జేరినాను పరసూ రఘునాయక
దీన పోషకా || ౭౦ ||

కలిత సరోజమాన పర కాముక కేతన శం
భుచక్రిలాం | గలముఖ రేఖలకా విమల కాంతులఁ
బొల్చు భవత్పదాంబుజం | బెలమిని నయ్యహ
ల్య నెనయిచి కృతార్థునుజేసి తట్లనన్ | బెలఁ
గి యనుగ్రహింపు దయ శ్రీరఘునాయక దీన
పోషకా || ౭౧ ||

ఆన్నకు బుద్ధిఁజెప్పి సుఖ మారడిఁ బో నవ
మానమొంది యా | పన్న శరణ్య యేలుమని భ
క్తి నినుకావెనఁజేరి మొక్కిరినన్ | విన్నపమాల
కించి కడువొంతగ లంకకురాజుఁ జేయవే | పన్న
గ నవ్వీభీషణుఁ గృపన్ రఘునాయక దీన పో
షకా || ౭౨ ||

మకరఘు నగ్గజేందుగ్రేడును మానుగ ఘోర
రణం బొనర్చుచో | ద్వికమకఁబొంది నాగ మ
తిదీనత నిన్నుభజించు నంతలా | ద్వికటవంచు

నర్మజుచి ధానుర దక్రిము చేత నక్రిమున్ | వికల
ముగావడిన్ దునుఘపే రఘునాయకదీనపోషకా ||

మిక్కిలి లేమిఁ జిక్కిరిమిన్ నినుజేడఁ గు
చేలుఁ జర్తిలికా | జక్కగ నేగుదేరఁ గని నన్మతిఁ
బూజ యొనర్చి ముల్లియం | దక్కఁగ నిల్పి త
స్పృశుక తండులముల్ భుజియించి జన్నగ | ట్ట
క్కఱఁ దీర్చినావు సదయా రఘునాయక దీన
పోషకా || ౭౮ ||

కణఁములన్ భవతకథలు గ్రమ్మకయుండఁగ
మోయిఁ ఘంటలన్ | పూణఁముగా ధరించిన
యపుణ్యుని సద్గతిఁ జేర్చినావు నిన్ | వణఁనసే
యువారలకు వంచనయంచుకయేనిఁ గల్గునే | య
ణఁవశాయి భక్త సదయా రఘునాయక దీన
పోషకా || ౭౯ ||

పాయని మోహభారమునఁ బామరుడైన
యజామిభుండుడా | కాయమువాయుకాలమున
గట్టిగఁ బ్రాణ భయంబు నొంది నా | రాయణ
యంచుఁ బుత్రుననురాఁమునన్ విలువంగ ము
క్తికికా | దాయిగఁ జేసినావు వరనా రఘునా
యక దీనపోషకా || ౮౦ ||

చిరమృత పుత్రముగా గురుఁడు చెచ్చెరఁ దె

మృని పల్కు సంతటన్ | సురుచిరలీల వారినిధిఁ
జొచ్చి తదర్థకుఁడందు లేమిఁ జొ | పురయుచు
నాకృతాంతు నిలయంబునకున్ వడి నేగి బాలు
సు | స్థిరచుతిఁదెచ్చియిచ్చితివి శ్రీరఘునాయక దీ
నపోవకా || ౨౨ ||

వాసిగ నంబరీష నరపాలునిఁ గూల్పుమటం
చు నీడ్యుఁడు! ర్వాసుఁడుకృత్తిఁ బంప ననివా
రితమైతగు చక్రరాజమున్ | భాసురలీల దాని న
డఁపన్ రయ మొప్పఁగఁ బంచి గల్గెఁపన్ | దా
సునిఁ బ్రోచినావు వరదా రఘు నాయక దీన
పోవకా || ౨౩ ||

సుధగొని దైత్యదానవులు సొక్కుచు నేగిరి
మాకు చిత్తుఁ త్ప | త్పదములె యంచు దేవతలు
ప్రస్తుతి సేయ రయా పయోధివై | ముదమున
లోకముల్ బొడల మోహినివైతి మహాదృఢతం
బుగా | నదమలభక్తపాల సుయతౌ రఘు నా
యక దీనపోవకా || ౨౪ ||

మోహినివైన నిన్నుగని మోహముమీట సు
ధా ఘటంబు మా | కోహరిణాక్షి పండి యిడు
మొవ్వగనంచును దైత్యులీయఁగా | స్నేహము
మీర తేల్పుటకుఁ బెచ్చరద్రావణ నిచ్చియం

తలో | శ్రీహరిమూర్తిఁగైకొనవె శ్రీరఘు నా
యక దీనపోషకా॥౮౦॥

భూసతిచేరి జేడ యదు భూపకులంబునఁ
గృణ్ణ మూర్తివై | భాసురలీలఁబుట్టి యతిపాపప
రాత్తుని కంనదానవున్ | వాసియెసంగఁ ద్రుంచి
సురవైరుల నెల్లను బట్టించంపజే | వాసవవణానీ
యవిభవా రఘునాయక దీనపోషకా॥౮౧॥

భీకర మీనరూపమునఁ బెంపమరన్ జలరా
శిసోమకున్ | దీకొని పోరి త్రుంచి యతిధీరతఁ
| బామినుకుల్ గ్రహించి యా | నాక సదుల్ ను
తింప నిజ నందనుఁడైన విరించికీయజే | శ్రీకమ
నీయమూర్తిహరి శ్రీరఘునాయక దీనపోషకా॥

సురలును దానవుల్ గలసి సొంపుగ వారిధి
మందరాద్రిచే | దరువుగ మూడులోకములు దై
న్యము నొండఁగఁ గొండ న్గ్రుంగినన్ | వెరవుగ
కూమఁమై గిరిని వింతగ మీదికి నెత్తి జేల్పులన్ |
హరిహయుఁ బ్రోచినావు సదయా రఘు నా
యక దీనపోషకా॥౮౩॥

నేరము మీఱమున్ గనక నేత్రుఁడు భూమి
హరించి నీరధిన్ | జేరి వసింపఁ గాఁ గినిసి చె
న్నలరార వరాహ రూపమై | ధీరతవానిఁగూర్చి

ధరదీనతఁ బాయఁగఁ జేయవే దయఁకా। కారు
ణికాత్మ ఫల్గునసఖా రఘు నాయక దీనపోషకా॥

కరఘు హిరణ్యదానవుఁ డఖండ భవత్పద
పద్మదాస్యత। త్వరు నపరాధశూన్య సుతు బా
ధనానర్ప నృసింహమూర్తికవై। బరువడి పానిఁ
దుగ్రించి పరిపాలనసేయవె యాత్మభక్తుసు। స్థి
రమతి నప్రమేయ హరి శ్రీరఘు నాయక దీన
పోషకా॥౮౫॥

వామను మేనుఁదాల్చి కమ వంశన మూడ
డుగుల్ మహా బలిన్। భూమినివేఁడి పుచ్చుకొ
ని పొల్పుగచున్నను మిన్నముట్టి సు। రామున
కిచ్చి దాతను దిరంబుగ భోగుల పోల నిల్పవే।
సేమమువేల్పులాండ హరి శ్రీరఘునాయక దీన
పోషకా॥౮౬॥

పరశువుచే నశేష నరపాలకులకా భృగురా
మమూర్తికవై। యరుదుగఁ ద్రుంచి కశ్యపునకల్ల
న గహ్వర ధారవోసి యీ। స్థిరవసియించనం
చును బ్రతిజ్ఞ యొనర్చి ధరా నివాసమే। తరిని
దొంగినావు వరదా రఘునాయక దీనపోషకా॥

దశరథ రామరూపమున ధారణిపై జనియిం
చి సత్యవా। గ్వశుండగు తండ్రి యాజ్ఞావనవాటి

కఠజౌద్భి వధూవియోగదు | ర్దశను గృశించి రా
వణుని రాక్షసులకా సమయించి జానకీ | శశిము
ఖఁ దేచ్చినావు సుయశౌ రఘునాయక దీనపో
షకా ||౧౮||

అసదృశ యాదవాన్యాయమునందు లసద్బల
రామ మూర్తివై | పసులనుగోపబాలకులఁ బాలన
సేయుచు రాజవేషులై | వసుధఁజరించుదానవు
లఁ బల్వరవేమరు సంహరించి సఁ | తనమునుఁ
జేందినావు వరదా రఘునాయక దీనపోషకా ||

సుమహిత బుద్ధ రూపమున శుద్ధ తరంబియి
మించు స్వప్రసా | దమఖిలలోక భోగ్యముగఁద
ప్పకజేసి జనార్థి కన్నదా | న మహిమఁ దెల్పచుం
గరుణ నమ్రజనార్థిని బ్రో | వఁ బూరుషో | త్తమ
భువినుండవే సురనుతారఘునాయక దీనపోషకా ||

కలియుగవేళ మానవులు గర్వితులై కులసం
కరంబుగా | మలినతనొంది భూసురుల మాన్యు
లదీనుల చాధపర్చుగా | నలఘునిశాతశస్త్రమున
నా ఖలకోటుల నెల్లఁ గల్కివై | దభితులఁ జేతు
వీవె వరదా రఘునాయక దీనపోషకా ||౧౯||

సలలిత మీన కూర్మతను సంయుత కోల నృ
సింహ :గ్రీవావా | జ్వల వర వామనాంగ ధర

భాగవ రామ నరేంద్ర రామశ్రీ! హలభరణా
మనామ వినతాదర బౌద్ధ సురారిభీమశ్రీ! కలి
కి రమాభిరామయనఘా రఘునాయకదీనపోషకా

తల్లియ్యఁ దండియిన్ గురుఁడు దైవముబం
ధులనీవెయంచు నా! యుల్లమునందు నమ్ముకొ
ని యాండుటఁ జేసి యనేక రీతులన్ | బ్రిల్లద
ముల్ వచించితిని రక్షక తప్పలుపైఁచి యేలున్ |
చిల్లరవారిఁ గొల్పనిఁక శ్రీరఘు నాయక దీన
పోషకా || ౯౩ ||

మదీనె సుభద్రయందు నను మంజు గొడే
కుల వధానుండు శ్రీ! సదనఁడు జగ్గరాయనికి
సాధ్యకి జెల్లఘుకన్ తనూభున్ | ముగమునఁజె
ప్పితిన్ శతకమున్ భవదంతతమై యెసంగఁబెం
పొదవఁగఁ జిత్తగించు దయ నో రఘునాయ
క దీనపోషకా || ౯౪ ||

గణ నియమాదికంబులు వికాసపుష్పాఫలు
శబ్ద సందులున్ | మనవిరతిక్రిమం బెటుఁగ గౌ
రవమానఁగ భక్తవత్సలున్ | జనువున దుష్కృ
తంబెడల సన్నతిఁ జేసితి సతక వింద్రున్ | జన
మణులార వేడెదమ సత్కృతిగా శవరింపుఁ
డీక్యతిన్ || ౯౫ ||

శుభమస్తు అవిఘ్నమస్తు.

శ్రీవేంకటేశ శతకములాని

పద్యములు.

STANZAS FROM
SRI VENKATESA SATAKAMU.

శ్రీకరంబగు కృప చేతనకొట్టులఁ గనికరంబె
దఁబూని కావఁదలఁచి వరశరణ్యార్థులు కక
ము రంజిల్లంగ- రామానుజుండన రహివహించి
పతితపావనుఁ డంచు శ్రీత కల్పతరువంచు- దేశి
కోత్తముఁడంచు దాసజలజా భాసగురుం డితఁ
డంచు భాసురవైష్ణవ- సాగర పూణా శశాం
కుఁడంచు జనులు నుతియింప ధాత్రిపై జనన
మొంది నతజనావళి రక్షించినావు కరుణా దురి
తభరనాశ వైశాఖపురనివేశి వినుతగుణ శ్రీని
వాసేశ వేంకటేశ॥౧౪

మంగా మనఃపద్మ మహిత లగ్నద్భృంగ- ము
నిజనసందోహ మోహనాంగి సన్నత సారం
గ సామగానాసంగ- భూమత కరుణార సాను
షంగి పాదసంభవ గంగ పరమశుభాపాంగ-
దేవారిభులభంగ దివిజసంగి భక్తదయా రంగ

పక్షిరాజతురంగ- విమలాంతరంగ శోభిత రథాం
గ|| మారవిస్తీర్ణ తాప తనుఃపతంగ| విమతసా
రసమాతంగ వెన్నదొంగ| దురితభగనాశ వైశా
ఖపురనివేశ| వినుతగుణ శ్రీనివాసేశ వేంకటేశ||

క్షేపపాశవినాశ కీశాధిపాధీశ- కల్పవ దా
నవ కంతపాశ| పట్టదవరకేశ గన్నతదాసేశ-
గోసుతా హృదయేశ గుణ నివేశ| లోకేశ లో
కేశ లోకదుష్కృతనాశ- భజిత కీనాశ భవు
శదేశ- తారహార పటీర దరశరతారేశ- హరో
పమిత కీర్తి పూరితాశ|| రతివతి సమాసృ సం
కాశ రఖనివేశ| మానినికరేశ రదజిత మాఘ్య
కోశ| దురితభగ నాశ వైశా ఖ పురనివేశ| విను
తగుణ శ్రీనివాసేశ వేంకటేశ|| ౩||

దాక్షిణ్య విరహిత దైత్యలోక త్రాస- మా
నిమానస వాస శ్రీనివాస| కాంచన సుమనాస
కమనీయ దరహాస- పరహానినాభ్యాస సుర వి
కాస| సౌమిత్రి సహవాస సాధుముఖోల్లాస-
మహనీయశౌర్జ్ణ నామక శరాస| వైకుంఠ పు
రవాస వారిద సమభాస- సతత సతవ్యాస వి
తరదాస|| చతురమ్మదు వాగ్విలాస కాంచనసు
వాస| బంధుర తరాజవంజిత భయనిరాస| దు

రితభర నాశ వైశాఖపుర నివేశ వినుతగుణ శ్రీ
నివాసేశ వేంకటేశ॥౮॥

భువనమోహనవేష భూసుర సంతోష- కా
స్తుభ మణిభూష కలితభాష కారుణ్యపీ యూష
కామిత వ్రజయోష- భృగుమాని శుశ్రూష వి
గతవోష సురధునీసంభవచరణపద్మ విశేష- దే
వార్జులరోష దీనపోష సాగరపరిశోష నదమల
సంతోష- పరభ క్తమానస పద్మపూష॥ సురజ
నోద్వేష నిజైత గురుమనీష ముని మనస్తోష
సాగర వినతశేష దురితభరనాశ వైశాఖపురని
వేశ వినుతగుణ శ్రీనివాసేశ వేంకటేశ॥౯॥

హరిసూతి పోషణ హరిసూతిభూషణ- హ
రిసూతిభీషణ శర విహరణ పుణ్య జన త్రాణ
పుణ్య జనక్షీణ- పుణ్య విచారణ పుణ్యచరణ ధ
మై సంతక్షణ ధమైవిచక్షణ- ధమైవిచారణ
ధమైసుగుణ శాంత సంభాషణ శాంతవిలక్ష
ణ- శాంతవిహరణ శాంత శరణ॥ దురితదూష
ణ దుమైత దుష్టహరణ శృష్టికారణ తాపస
సేవ్యచరణ దురితభరనాశ వైశాఖ పురనివే
శ వినుతగుణ శ్రీనివాసేశ వేంకటేశ॥౧౦॥

ఈశేష లోకముల్ చారణగంధర్వ- య

క్షపిద్యాధరు లమర వరులు | సాత్యవ లేయాది
 గన్తునీ శ్వరులును- నిఖిల సతకృతులును నిగమ
 ములును | పద్మసంభవుడును భవుడును సురగ
 ణ- గురుడును పన్నగ వరుడు నైన | తగురీతిఁ
 దావక్షిస్తవము సేయఁగలేరు- నాకువ శంభానె
 లోకివినుత || ఘోరసంసార బంధంబు జారిపో వ
 మదికిఁ దోచిన నుతిజేతు మదనజనక | దురితభ
 రనాశ వైశాఖపుర నివేశ | వినుతగుణ శ్రీనివా
 సేశ వేంకటేశ || ౭ ||

సరసిజంబుల మీరు చరణాబ్జముల తీరు-ప
 ల్లవంబులనేలు సాణియుగము | పర్వేందుబింబం
 బు పరిహసించునుమోము- కలువ రేకుల మిం
 చుకన్తుదోయి | బింబఫలంబును బెదరించు వా
 తెర- నువ్వుపువ్వును లీ నవ్వు నాస | పంచేషు
 ధనువునువంచించు కన్బొమల్ - కనకపు తళు
 కల గడుము చెక్కు || లంకమగు నీనిజాకారమం
 తనాదు | హృత్పటావేశమై యున్న దెల్లుమతి
 తు | దురితభరవాశ వైశాఖపురనివేశ | వినుతగు
 ణ శ్రీనివాసేశ వేంకటేశ || ౮ ||

ఘనతర దురితముల్ పనివడి గావెంటు- స
 ర్వాపరాధనై సంపేరింతు | నతిచంచలాత్మనై

యవివేకనైయుండు. బుద్ధజనసేవకుబుద్ధిసారదు।
 భవదీయమృదు పదపద్మంబు లవింప- భక్తి
 చాలదుగాని భావమందు। పెరుమాళ్లపైనింతఁ
 బ్రేమ లేదేమని- చింతింతు నొక వేళ చెన్నదరి
 గి॥ నీకుఁగృహ యంత నాయందు రాకయున్న।
 దాసురాలికి ముక్తి కాధార మేది। దురిత భర
 నాశ వైశాఖపుర నివేశ। వినుతగుణ శ్రీనివాసే
 శ వేంకటేశ॥౯॥

వరకరుణాకరా వంచన సేయంగ- సేనెంత
 దానను నిమలాత్మ। నిగమనన్నత నాకు నీభ
 క్తిఁగృహచేసి- దుబుద్ధిదొలగించు దోషరహి
 త। పాప విమోచనా యోగిక చాలదు- భవబం
 ధములకింక భక్తవరద। లోకేశ భవదాష్ట లేకం
 డ వత్తింప- దానికి శక్యమా తపనలేజు॥ నిక్క
 ముగ నేర మున్నది నీవె దిక్కు। కాచి రక్షిం
 చు వేఁడెడఁ గరుణచేత। దురితభరనాశ వై
 శాఖపురనివేశ। వినుతగుణశ్రీనివాసేశ వేంకటేశ॥

వర గోదేసుల వాధిక పరిపూర్ణవంద్యం
 దు- శ్రీరామగాసుఁ డాశ్రిత ప్రియుండు। క్రా
 తజగ్గారాయు తరుణ చెల్లమయను. కాంతామ
 గర్లభజాత। మది నే సుఖద్రాఖ్య ముద

మున శ్రీకరం- కందాళదేశికకలితచరణ! పంక
జమకరంద పానభృంగము నౌట- నిను బ్రస్తు
తించితి చనపుకతన॥ శతకమందున్నతప్పులు తు
మయొనచి- నీకృపాపాత్రగా నేలు నీరజాక్ష! దురిత
భరనాశ వైశాఖపుర నివేశ! వినుత గు
ణ శ్రీనివాసేశ వేంకటేశ॥౧౧॥

సకల సతకవిజన గుంఘంబు గొనియాడి-
మనవి గావించెద వినయ మలర, గూఢాఢా
మెంతయు గోచరించదునాకుఁ- బొలుపారప
దసంధి బోధపడదు! నయమైన గణవణా నియ
మంబు తెలుఁగను- యతిపద్ధతియుఁ బ్రాసగతి
యు నెఱుఁగ! కరివరదునినుతి దురితహరంబని-
చేసితి నీకృతి చిత్తగించి॥ భక్తవత్సల నుతి గా
న భారమనక! కినుకఁ జెందక నాయెడఁ గృపయ
లర్ప! పరిహసించక నెరసులు బాసిపోవ! శాం
తయొనరించి దిద్దుఁడి పాదరమున॥ దురిత భర
నాశ వైశాఖపురనివేశ! వినుతగుణ శ్రీనివాసే
శ వేంకటేశ॥౧౨॥

శ్రీరాములు.

శ్రీకేశవ శతకము.

SRI KESAVA SATAKAMU.

శ్రీనలినాథ సన్నిభుని సేవకనీరజ లోక
చాంధపున్ | భానుసమాన కేజు భవబంధవిమో
చనుఁ బన్నలోచనున్ | ధీనిధి నన్నదీయ గురు ది
వ్యుని ద్రావిడ వేద వేదిరా | మానుజభాసురా
ఖ్యుమచి నంజలిఁ జేసి భజింతు కేశవా || ౧ ||

కారణజన్మనిన్ ద లితకర్ముని దీనజనానుకం
పనున్ | భూరి వివేకుని సుజనపూజిత పాద
సరోజ యుగ్మునిన్ | సార విచారునిన్ మధుర
సాదర భాషుని భక్తపోషణున్ | ధీరశశాంకునిన్
వరద దేశికసత్తముఁ గొల్తు కేశవా || ౨ ||

జనకజ తోడఁ గూడి యనిశంబును వాయుజ
భానుజాదులున్ | బనివడి సోదరుల్ బుధులు
పాథివాన సత్తము లష్ట దీక్షతుల్ | వినయము
లాప్సఁ గొల్వఁగ నవీనవీలాస విశాఖ పట్టణం |
బున వసియించు రాఘవునిఁ బుణ్య నినున్ భ
జియింతు కేశవా || ౩ ||

కమలజు కన్నతల్లి నత కామఫలప్రద కల్పవ
ల్లి భూ | రమణుని పెన్నురంబ నెడి రాజితనన్దు

మునందు నిచ్చలున్ | బ్రహ్మదము నొందు కల్పి
చెలి పంకజవైరి సహృదరీ మణిన్ | శమర
స మొప్పఁగా మదిని శంతతమున్ వీనుఁడు
కేశవా || ౪ ||

దానవలోక మదానుని దండిబలంబున కాధి
పత్యమున్ | బూనినమేటి కబ్బజ ఋభు పృథు ము
ఖ్య సమస్త నిర్జరుల్ | మానుగ నగ) ధాగమున
మన్నన నర్పించుచు నట్టిసే | నానికి ిఘ్నహా
రికి దినంబు నమ స్కృతఁ జేతు కేశవా || ౫ ||

పరమ తపోభిరాము తతపాతకనాశను లోక
పావనున్ | సురువిర యోగ ధాగ్య చయ శోభి
తు మారవికార దూరునిన్ | శరసిజలోచన పృ
తిము సాత్యవలేయుఁ బరాశరాన్నజుఁ | గురుత
ర తత్త్వసార నిధి గౌరిసదా వినుఁడు కేశవా ||

నిరుపమ వేంకటేశ పదనిరజ లోలుని భక్త
వత్సలున్ | వరకరుణాలవాలు పరవస్తు కులాం
బుధిపూర్ణ సోమునిన్ | పరమరహస్యవేది క
పపాలన శాలిని సర్వవిద్యులన్ | వెరవరి శ్రీని
వాసగురు వేమలు నే మతియింతు కేశవా || ౬ ||

హృదిదలిర్పఁగాఁ దనమహత్తర సద్గుణము
ల్ రసజ్ఞులే | వేళ నీ భాంతరంబుల సువిస్మయై

విమలంప వేదవి | స్థానియనందనర్పు నలిన పృ
భవాభుని పద్మనాభు గౌం | గాళ సదన్వయా
భి మిహికాకరుఁ జింతనఁజేతు కేశవా॥౮॥

రాగనివర్తనున్ విమలరాజిత కీర్తిని పుణ్య
మూర్తిఁనిన్ | యేగవిచారుని నిస్సతయుగి స
మాన సమాధియుక్తు నా | నాగమసార తత్సవి
దు సంపిత సోదర లోలు నామవి వ్యాగురు సా
ర్వత్రిశ్వర వదాన్యునిని వృందలంతు కేశవా॥౯॥

భూసుర మండనున్ కలితభూప వినోదని స
తకవిశ్వరున్ | భాసుర సంసకృతాంధ్రము
లఁ బ్రౌఢవచో విభవాభిరామునిన్ | దాసను
హేమాపకారకుని ఛన్యచరిత్రుని సత్పతిత్రురా |
మేశను స్తువ్రతాఁగుని మిక్కిలిసన్నతిఁజేతు కే
శవా॥౧౦॥

పన్నుగ నార్యసత్తములఁ బ్రస్తుతిఁజేసి మ
హాత్మ నీపనేఁ | జెన్నుగ నంకితంబుగ రచించె
ద వృత్తశతంబు నర్తిలిం | గ్రన్నన చిత్తగించి త
నరార లసత్కృప నేలుమన్న యా | పన్న శర
ణ్య భవ్యగుణ పాతకనాశ రమేశ కేశవా॥౧౧॥

ఇష్టములేనిచోట నొక్కఁడుకచ్చెల్లి ఘటిం
చినంత'వి | స్పష్టముగా మదింగలుగు విధురమ

ర్కము దెల్పఁగూడునా | సుష్టుగభార్గవుండు గు
రుసూతికి మంత్ర మొనంగి తానుబల్ | కప్పము
నొంది శిష్య తతి గాసిలఁజూడఁడె తొల్లి కేశ
వా || ౧౨ ||

మన్ననదప్పియున్నయెడ మక్తువగల్గిన వా
రినేనియుగా | దిన్నగ మందరించినను తెల ము
గా మదినొవ్వకుండునే | యన్నకుచార్తరాష్ట్ర
నకునాదర మొప్ప హితోపదేశమి | క్లెన్నఁగఁజే
సి యా విదురుఁడేమి ఫలంబును జెందె కేశ
వా || ౧౩ ||

సురుచిగ సంపదుశ్చరము సుందర గాత్రము
గల్గియున్న బల్ | దురుసునె తోడఁబుట్టువులదు
ర్కతి గాసి యొనర్చు కుండునే | యొరపుగ శీత
భానుడు న హేమాదరియైన రమానివాసపున్ | సి
రులు హరిఁపఁడేమదిని సిబ్బితి యింతయు లేక
కేశవా || ౧౪ ||

చతురత సద్వివేకమును సజ్జనగోష్ఠియు రా
జదశానం | బతిరతి నబ్బఁజేసిన యనహుఁడు
తండ్రికిఁగీడు సేయు మున్ | హితవుగఁగంగ భూ
వతి యంచుక గొంకక యుగ్ర సేనునిగా | వ్ర
తముగఁ గారయింటఁ బగవారలు నవ్వఁగ నుం

చెఁ గేశవా॥౧౫॥

అతిథి మనోహరం బునగునట్టి పదాధిక మొ
సంగలేక గున్నతుడగు దాత నిష్కర ములనూన
ముగానిడ నిష్ఫలంబగున్ | హితమలరక్షయి
ర్తునకు నెంతయుఁ దావులనీను గంధమా | య
త కృపమై నలంద ముడ మందు నె గూకలిఁ బాసి
కేశవా॥౧౬॥

పాశ్రీకటలీల నాపులనుబాసి మనోవ్యధఁ జెం
దువానికిన్ | నాకములభ్యమైన నొకనాఁడును సౌ
ఖ్యమునొంద నేర్చునే | శ్రీకర వడ్రసాన్నమును
చెల్వదరిగ్నఁగ నారగించినన్ | తేటవ వారిగో
లకయ తృప్తివహించునె ప్రాణికేశవా॥౧౭॥

నిలయము దిద్ది తీర్చుటకు నేరపు చాలనివా
రి నుంచినన్ | జలుపుగ తన్నివేశనము భాసినే
రకు యెప్పిథంబునన్ | నలుపుగ దోహదక్రియ
లానర్పఁగనేరని వారిరక్షచే | కలితఫలదుఃఖము
లతికాతతి గాంచు నె సొంపుకేశవా॥౧౮॥

తులువలు సాధుగంఢమును దుర్నయవృత్తి
గ నెగ్గులాడినన్ | గలఁగఁగ నేల తచ్చరితకల్పక
మొందగ నేర చెల్లినన్ | గలయఁగఁ ద్రోకి
పైరిభము కడకమమాన్ గెరలింది పోయినన్ |

గరితతటాక పూణామగు గంగ విత్రియ కా
దె కేశవా॥౧౯॥

దిటముగ తేమిదెల్పుచును దీగతతోఁ బ్రతి
మాలుకొన్న హా॥ కరిచున కించుకైనఁ గనికార
ముపుట్ట దదెట్లకోయినన్॥ బటువగు రాతిబొమ్మ
తన పాదములం బడి వేడుకొన్నను॥ న్నటువలె
నుండు దానికి దయారసమేగతిఁ గల్గు కేశవా॥

ఎలమిని బుద్ధిదెల్పినను హీనుఁ డనహ్యము
నొంది మిక్కిలికా॥ చలము దలిర్ప వానికి నశ
కృపు కీడొనరించ కుండునే॥ చెలిమిగ నవ్విభీష
ణుఁడు సీతను రామున కిమ్మటన్నఁడా॥ బలు
పుగన్గిరావణుఁడుపారఁగదోలఁడెవాని కేశవా॥

సరసుని వాక్సుధారసము పారవిచారముగ
ల్గు వానికిన్॥ కరము రుచించుఁగాని యది గా
థ పుమూఖునకున్ రుచించునే॥ నిరుపమగా
న మాధురికి నెమ్మదిఁ జొక్కు ఫణిండు రీతిని॥
ద్ధరణిని దుండుబాములు ముదంబును జెందునే
యెండు కేశవా॥౨౦॥

అవ సరమున్న వేశఁ బ్రభు కల్పని పేరు వ
చించి నంతనే॥ వివరము లేక వాఁడు తనవించుది
ముట్టుచు నిల్లు నెట్లనన్॥ జవమున వేటలొడల

ను జాగిలము స్త్రగయండు బిల్వను | త్వవము
న దూరయాన జనిత్రమ నూననిరీతిఁ గేశవా ॥

ఘనతరమైఁ లోభమునఁ గాసును వీసము
నీయఁ జాలఁన్ | పనివడి ఘాతలాడి తన బంధు
లకుఁ వెతసేయు దుఃఖానుఁ | జనయము పొం
డవేయులకు హస్తపురాధిపుఁ డెగ్గుసేయుటల్ |
భనమును గూర్చికాదె మురదానవదర్ప వివాశ
కేశవా ॥౨౪॥

ముషకరుఁ డెందునైన తనమోసముదోష
మెటుంగలేకయు | నిషక సమ్మద్ధి నొంది కడు
నేర్వన వం చనసేయు నాపులన్ | శుషక మనీ
షుడై మధువుఁ జొక్కుచుఁ గోలిమడించిమి
త్తులన్ | నిషకరుణాతరేశమున నిడయ మర్ద
నసేయు కేశవా ॥౨౫॥

నిస్తుల సుప్రతాచరణ నిష్కలట్టి వధూటితో
టివ్య | త్యస్తపునీతులం జరపునట్టి దురాశ్వునిజెం
డుహాని వి | సుప్తముగాదు భాసుతను రావణుఁ
డెంతయుఁ దూలనాడితాఁ | బ్రస్తుతమందుఁదత్తు
లము పాకటలీల భజించె కేశవా ॥౨౬॥

కనభును బొంది పలుకొనెడఁ గల్గవ దూరు
ని కిల్చిహత్తునిన్ | ఘనతర శేముషీయుతుఁడు

గ్రీకుల న నిణాయ మాచరించుచు | కనమున
నొక్కరూపమున వర్తిలు వాయ స కోకిలంబు
లన్ | ధ్వనివిని సంతోషనె నుణవంతుడు పో
ల్చిన రీతి గేశవా॥౨౭॥

నరపతి నీతి దెల్పమని నన్ గుణ హీనుడు
దెల్పవోవునే! నరసగుణప్రార్థుఁ డది సయ్య
నఁదేటగఁ దెల్పనట్లుగా | సారదిగ లోష్టమందుఁ
గనఁ జొప్పడు నే ముఖశోభ యేర్పడన్ | సురు
దిర దర్పణంబుననుజూడఁ గనంబడు మాడ్కిఁ
గేశవా॥౨౮॥

మృదువగు భాష నోతగ్రరము మికిరలిగా
శ్రవణ ప్రియంబు దు! మృదస్వరుషోక్తిజాలము
నిరాదరమై తగు సజ్జనాభికిన్ | సడమల కోకిల
స్వనము గమ్యతతో విననిష్ట నూగకన్ | వదికిని
వాయ సద్వనివందగియుండు నెయ్యెందు కేశవా॥

నరహరి భక్తిలేని నర నాథుని పుణ్యముశ్రీ
వీలాసమున్ | నరసత గర్వవిధ్యలును శాంతివి
హారము నిర్భలంబగున్ | గరగున దంత భావన
ము సబ్బక నే యుపవాసమండి సుస్థిముగ
సువ్రతంబులఁజేసిన చందమునొంది కేశవా॥

చల్లని రాఘవ వ్రేలుని గన్నుతి ముక్తిఫలప్ర

దాయుయాచిల్లర దేవతాభజన చెన్నుగ మో
క్షమొసంగ వింపు సరి ధిల్ల ధనాధ్యమాని క
డుదీనత వేడ దుదులి తిత్తురే కొల్లగ వాంఛి
తాధామును గోప వధూ హృదయేశ కేశవా॥

రసికుఁ డెటుంగు నారసిక రాజ శిఖామణి మ
ర్ల కర్ల మిం పెసఁగఁగ ముక్కరాధముఁడు
నించుకయేని గ్రహింపవోపు నా వస గల పద్మ
గంధమును బంధరమానఁగ నేర్పినట్లు సరి తన
మున దదురం బెటుఁగునా సహవాసము గ
ల్గి కేశవా॥౩౨॥

ఘనమగు తేమిజేనొగిలి కాపును పొపును
లేకదీనతన్ ధనబల దుర్లభాంధునకు దాన్యమొ
నర్చిరవాఁడు వారలన్ కనలునఁగిడు సేయను
వికంబులు నీడముఁజేరి యాశ్రయించినఁని కా
కముల్ బెడరుజెందఁగఁదన్నునుగాదె కేశవా॥

కార్యవశంబుచేత నపకారిని ధీయుతుఁడైన
వాఁడు సో కర్యముగాను దెల్పిననుకాని ప్ర
యోజనమాను నీచమే యాద్యులు మెచ్చుచం
దమున నానక దుంకుభి నేర్పు మీఱఁగా భార్య
ను నర్జులిన్ మృతిఁ బాడఁడె శంసుని వేడి
కేశవా॥౩౪॥

అవసర సక్తుడైన నృపుడు బులులో దృఢమై
నవారి బాగ్ని భవమునఁ జెల్పి చేసినను వంఠిన
గాదది మంటనేయగున్ | రవికుల వార్ధిచంద్రుఁ
డగు రాముఁడు రావణ నాశ నాథఁడై ప్లవ
గుల తోడ మైత్రీ ననపాయలఁ జేసెను గాదె
కేశవా || ౩౫ ||

కరము మనంబులోఁ బ్రియము గల్గిన నెచ్చ
టనున్న నున్నముల్ | నిరతము సఖ్యముల్ విడు
వనేరగు నీరజముల్ దివ్యులుం | డరమరతక దూ
రముల యందు వసిందియు నుల్లసిల్లుచున్ | మ
రువక చెల్లి సల్పు గతి మా రమణీ హృదయేశ
కేశవా || ౩౬ ||

యత్నముసేయ నెంత పనికైనఁ బ్రియోజ
కుడైనవాఁడుస | ద్రిత్తమువంటి కార్యమునుర
మ్యముగా సమకూర్పు నాతఁడున్ | నూత్నము
గాఁగ వారికి ననూనజవంబున దాఁటి యంగనా
రత్నముఁగాంచి వాయుజుఁడు రామునకీయఁ
డె వాతఁ కేశవా || ౩౭ ||

భగ్ను మనసుగ్నడై జనుఁడు భావిశుభాథక
ము వైష్ణవాథకము | ద్విగ్నత కొన్ననకొగఁజ
త వేయుభవంబులఁ బోదు కాకమున్ | మగ్న

ము నొందఁజేయు నను నానుగ మీరట నండు
వెట్టివాఁ డొప్పటంబునన్ ముడిచినట్లుగ దా
నవనాశ కేశవా॥౩౮॥

తరుణి కాయుక్తి నమ్మి పతి దండనసేయఁగ
రాను యెవ్వరిన్ పరగఁగ రాజరాజనరపాలుఁడు
చిత్రశరీరి పల్కులే తరముగ నెంచి పుత్రకుని
ధీరవిచారు గుగంధారునిన్ కరపడహీనఁ జే
సి కలకాలము దుర్యశమొందె కేశవా॥౩౯॥

(స్త్రీ)కడ సత్య వత్సనఁ జరించుచుఁగోరుక
లాసంగు భతాదా లోక విరోధియాను తుడి
రూఢిగఁ బ్రాణముఁ గోలు పోయెడికా కైక వ
రంబు గాదనక కానకు రామునిఁ బంపి సుత్వ
రన్ నాకముఁజెందె బంక్తిరథనాముఁడు శో
కముచేతఁ గేశవా॥౪౦॥

చెంగటి వారలు స్వగవ నిచ్చితి శీలము డక్కి
యున్న జా రాంగన వస్తుసంచయము నన్మృల
కిచ్చును బోవుమంచుఁ ద న్ముంగల వెనక బు
ధువులు మూగి విలాప మొనర్చ దుష్టనుం డంగ
ముఁ బాయుచోఁ బరుల కిథము వృథముసే
యఁ గేశవా॥౪౧॥

తేంకబుద్ధి వానికి నన్యప్రవశంబునఁ గల్పి గ

ర్మిన్ | దూలఁగ నాకు సజ్జనల దోషము లేం
చుచు మాటిమాటికిన్ | చాలఁగ గుర్కు-రంబున
కు వశ్యిం భోజన మిచ్చి పెంచినన్ | దారిమి
దక్కియున్ మెలుఁగు దంతచయంబును జూచి
కేశవా॥౪౨॥

బంయుని నాశ్రయించినను బొరుస హీనత
లేదు ద్విష్టమున్ | గలిగిన లేక పోయినను గష్ట
పు నీచుని ప్రాపు మాటగున్ | బెలువకు నా
మ్రుతాచిని వసించిన మెత్తురు తాళభూజవా | టి
ల వసయించు నాతఁ డెపుడుంగడు నిందుఁడు
గాఁడె కేశవా॥౪౩॥

కలిమి గలట్టి కాలమున గ్రుక్కనఁ బొమ్మనఁ
జేరవస్తురా | కలిమి వినాశకాలమున గ్రుక్కన
రమ్మనఁ బాసిపోదురు | జ్వలముగ భూమిభరణ
నుజాడల జేత్రము లాడఁగా జనుల్ | పాలుపు
గఁజూడవోపుదురు పూణా దురాగ్రహ మెత్తి
యాతఁడే | బలమునఁ దోడఁబోయినను పార
రె భీతిలి వారు కేశవా॥౪౪॥

చనువు బలంబునుం గలుగు పాధులు గొండ
ట మూలభృత్యులన్ | ధనము నొసంగలేక వసు
ధాపతి పొమ్మనఁ గార్యహనియా | ఘనతరభా

రమోర్వకసు ఘంటముఁబట్టుటమాని యాకులం ।
గొన కొని గ్రంథ మేగనిని కోవిదుఁడైనను వాని
యుఁ గేశవా॥౪౫॥

సర్వ విశేష కార్యవిదు సన్నపు దోషము
గాంచి కిన్నచే గర్వముమీఱఁగా విభుఁడు క
న్నఱఁ జేసినఁ దానె గాసి యా గుర్వనిపా
క శాసనుఁ జుఘంతిత లీఁ బరాధవింది తా
బూర్వము మోర దానలు పోరికిరా భయ
మందెఁ గేశవా॥౪౬॥

ఒక్కఁడె చాలు తల్లికి గుఱోజ్వులుఁడౌ సు
తుఁ డింపొనర్పఁగా రక్కసు లట్టి వారగు దు
రాత్ము లనేకులు పుట్ట వేటికిన్ । చొక్కపుమా
ఘృమాల సికఁజుట్టినఁ దావియుసోయగంబగున్ ।
చిక్కని ఘాసపుప్పములచేరులు వేయునునేఁ
గేశవా॥౪౭॥

పలినవాని సన్నిధిని హృద్యముగా సకల
పచారముల్ । తాలిమితో ఘటించు నొక దా
నుఁడె చాలును యెందఱేల భూ । పాలుని కాలి
వేల నొక బంగారురత్నపు మట్టెఁ బూనఁగా
జాల వికాస మాను పని సత్తువి యిత్తడి వేలఁ
గేశవా॥౪౮॥

కరము దురాత్ముడైన చెలికాండ్రి వచించి
నలీల కార్యముల్ | జరిపిన రాజు మోసపడు న
ద్వినయంబున దుస్స సేనుడగున్ | మరువక కణ్ణ
సౌబలులు మాబలచేత నె కారవేశ్యుడు | జెరి
పిరిపాండుపుక్కులకు నిద్దవిరోధిని జేసి కేశవా॥

తనయులు సోదరుల్ సఖులు తల్లి పితామ
హుఁ డాదిబంధువుల్ | జనుని పురాకృతంబున
ను శత్రువుడైనను నిందకహుఁడే | ఘనముగ భ
క్ష్యురాజిగొని గర్భము కుట్టువహించు నాతఁ
డున్ | మునుతను దిన్నవస్తువుల మూల్గుచుఁదిట్టి
నయిట్లు కేశవా॥౧౦॥

పూనికమీరఁ ద్రివ్రముగఁ బొల్వగ నధికీఁ
గూర్తుఁ డెంతయున్ | మానుగనథామిచ్చి పలు
హాటును జింఱలు దీనవక్త్రుడై | స్నానమా చే
సి చేసియును శవ్వుడ మొప్పఁగ సత్వరంబుగా |
నేనుఁగు పాంసు జాలమున హీనత బురింగిన
భంగిఁ గేశవా॥౧౧॥

వరగుబుడైనఁగాని నరపాల శిఖా మణి
యైనఁగాని యున్ | హరికృప లేకయున్నంతి న
ల్ప సమాజముతోటి వాఁడగున్ | అరయఁగనే
క చక) పురమంచునధీయుతులైన పాండువుల్ |

తిరిపెము దండి రేవురును చీనులకైచడి కస్సి
శ్రీశ్రీనా॥౫౨॥

వగగున నీకునొక్కరతి వంచన సేయుకలం
పు వుట్టికన్ బరులకు భృత్తువైజనలు పూరు
పహనత నొందకుందురే! పరమపిరాజమాను
లగు పాండుకుమారకు లాపిరాటునిం! దిరము
గ నొక్కయేడు కడు దీపతఁ గొల్వరె తొల్లి
శ్రీశ్రీనా॥౫౩॥

గంత సమొప్పఁగార గుమతి సాన్వి నెటుల
గక మానసంబు న! త్యంత పరాధవంబునను
దాప మొనర్చిన పోనిబొందు మున్! దంతిపుతా
ధినాయకుఁడు ద్రోపని వస్త్రవిరాసహానియై
యెంతయు నిండఁబొందె మది నేమివికాగముఁ
జెందె శ్రీశ్రీనా॥౫౪॥

అలసటఁజెందియెనఁ గడునొచ్చ బలురకు విశి
ష్టకార్యమున్! నలువఁగ నోపునే ఘరుఁడుగట్టు
ద మొప్పఁగదీర్చు శర్వున! ల్లరిత శరాసనంబు
గని రాజులు మోపిడ లేక పోవఁగారి జెలుపుగ
రాఘవేశ్వరుఁడు శీఘ్రమె యెక్కిడి త్రించె
శ్రీశ్రీనా॥౫౫॥

కుదీని దృఢంబులేని యనుమాన మనుమ్య

నిలబట్టి కార్యమిం పొడవఁగఁజేయఁబూనిన ను
పూరుషుఁడార్తిని జెందకుండునే! యదనునన
భక్తముత్ గురియునంచును మేఘుని నమ్మి చేని
డన్ దుదినదివాడ భక్తుఁడు దుడఁగఁబొంది
వర్తిం గేనవా॥౫౬॥

హృదయతో నొకప్పుడును గూరిమి సేయఁ
గ రాదు చేసినన్! పారము మట్టనే దది బా
ధకరంబును చాణిహాని యా! బారుగ నెవ్వఁడే
నియును పన్నగ మ్రోత్రీ ఘటించియున్నచో! నో
రిమి సేయునే యసువుబాడఁగఁగర్వకయున్నె
దేనవా॥౫౭॥

అనఘుఁడు ఘోరపాతకుని నాదర మొప్పు
గఁ జెల్పిచేసినన్! ఘనముగ తక్కువం బతని గ్ర
హున జెందు నదిట్లతోయనక! వనిత కరాం
నుభంబు వగభాసల కజ్జలమందు నుంచునం! త
నె తనవనామున్ దొఱఁగి తగ్గతి జెందుము
న్నె కేశవా॥౫౮॥

సారముగాఁ బ్రయోజనము గల్గును సద్గు
ణసాంధ్యిఁడే దురా! చారుఁడొనర్పవోపద
ది బాగొనరించుటె కాని యెట్లనన్! క్షీరమున
త మేర్పరచు క్షిప్రమే హంసము కొంగ కాక

ఓన్ | నేరుపు చాల దెన్నటికి నిజారదైరివినా
శ కేశవా॥౫౯॥

చొరవగ నీప్పితాథకము తిళుద్ధిక గోరు
మనీష యేరికి॥ దిరుగునె యెన్నిభంగులను చి
ట్టముగాఁ జనుడెంచు నీరనున్ | స్థిరముగ ని
మ్మదేశమునఁ జేరకయుండఁగ నిల్పశక్యమే॥ క
రముబలంబు నైపుణము గల్గినవారికైనైన కేశవా॥

అద్భుత మాడనేర్చినను హెచ్చుగఁ గొండె
ముఁజెప్పినేర్వినన్ | మచ్చికమీట చారికిని మా
డలు చీరలుసొమ్ములిత్తురొనచ్చుగ నాటకంబున
దయారస మొలకఁగ సత్య మాధవీన్ | మెచ్చి
విహాకరించి యెరిమికడుఁ బీఠి యొనర్చు
కేశవా॥౬౦॥

సంపదలే గతంబునుచు చల్లగపుల్లగ పెట్టివా
రలన్ | సొంపెడ లంగనాడుఁ గడుచుల్కనిమా
నిసి వానినైజమే | యింపుగ సన్ననంబు జనియిం
పఁగ కారుడు మాటి మాటికా | రంజముఁ బట్టి
కోయుఁగద రాజిలు దారువునైనఁ గేశవా॥౬౧॥

ఘనుల దీరసకరించి జనకంటకు లాడినదు
వ్వులొపముల్ | పనిపడి తత్ప్రొలాపకుల బాధ
యొనర్చి నశింపఁజేయు సూ | ర్యనిపయి నుత్త

మోక్షమ విరోధులు క్రోధులు భూతివైవఁగాఁ
గొనకొన వైచు వారి కవి గొప్పగఁ బ్రేమడకు
న్నె కేశవా॥౬౩॥

ఏలినవల్లభుండు తన కేంతయుఁజజ్జన భ
జనాదులన్. శీలము దాపెనంచు మదిఁ జిం
త వహించఁగరాకు వానికిన్. మేలది వీలుగా
నురిమి మేఘుఁడువనముగుర్వసస్యమున్. జా
ల సమ్మద్ధిసొంది జన గున్నతిగా ఫలియించుఁ
గేశవా॥౬౪॥

కలఁతనుఁజెందిచిక్కుటయె కాని విభాత్మఁ
డు ఫలమందునన్. దొలుతలిఖించి నంతయు
ను దుఃఖము సౌఖ్యమునొందుఁబ్రాబులన్. వె
లితిగ లోకమంతయును పిరడిగాఁ గలహాశనుం
డనన్. సలతనుబొందఁ జేసెఁగద నారదమాని
ని పిత కేశవా॥౬౫॥

తులువలు నిందసేయ మచిఁ దోచక సౌఖ్య
ము భాగ్యమోగ్యమున్. గలిత మహాహరంబున
గు కార్యముమానకు యున్నమోక్షమున్. యె
లమి మణుంగుచీరకును నించుకీ నీలపు రంగుసోఁ
కనా! వలన దహించునే నెలత వంత, యొకిం
తయులేక కేశవా॥౬౬॥

ఒప్పుక నామివంబులగు నోగిరముఁ తమి
నాగించి తా మత్తిరి సత్సంగోజనము మా
స్యలఁ జీరక చేయవచ్చునా! యుత్తమయజ్ఞవా
టిఁగు సుగురిఁ బిల్పని దక్ష యాగమున్ | మె
న్మరణాంబి యాతఁడును మేషమణింబును జేం
దె కేశవా॥౬౭॥

సదమల నీతిశాలియును స్రిష్టశిథిలిన లీల
వత్తిలున్ | బదిలముగాఁ భరిక్షితఁడు పన్నగ
రాజశంకుఁ దెచ్చి తా కదలని యా శమిక
మురి కంతమున్ వదిలించి శృంగిఁ | వదలని
శాసమొంది నిన వంశ్యుఁడు దేహముఁ బాసి
కేశవా॥౬౮॥

కలము ప్రసిద్ధుడై గురుఁగహికర శార్య
ముఁ బూనుబంగున్ | బరహితుఁ డాశ్రమకు
నరహుఁడు బన్నము సేయవేడిసి | గృహులు
వసికమాను లది వల్లన మానక శాపముక్తుడై
బగువడి తత్త్వబుజును పంచముడై విలపించె
కేశవా॥౬౯॥

భాసుర వైష్ణవోత్తముల బాధయొనర్పఁ బ్ర
యాసమొందుచు | ర్వాసుఁడు సంబరముఁ జే
మరాజు దహింబఁగఁ గృత్తినంపినఁ | దాసుని

బ్రాహ్మ మాధవుడు తాను సుదేశనతీక్ష్ణధార
చే! వాసిగ దానిద్రుంచి మునివర్మని గర్వమణం
చే శేషవా॥ ౨౦॥

ధనము ఋణానుబంధమున తర్థన భామకలం
జెంద కన్యలన్! గొనకొనిచేరు సత్యజనకుండు
విభాగిరుఁ గొల్పనాతఁడీ! చ్చినమణితై తదారస
లుచేడెలు చింతల నా శేమంతమున్! గొనుమని
యా ధరాధిపతి కూరివీమూరునకిచ్చి శేషవా॥

అచ్చగ నెంత వాఁడును మరాళను జెందిన
హానిబొందు రా! లచ్చిసమస్తమున్ దనకురా
వ నెనంచు నిశేషమాన్యుడై! హెచ్చుఁబాండు
సూన్యతొ నెంతయు ఘోరణం బొగర్పఁగా!
కుత్సితుఁ డాసుయోధనుఁడు గూలెను యూరు
లునర్చి శేషవా॥ ౨౧॥

పావనశీలుని న్వదరి పాథివరత్నముమం
తనంబునన్! గాంధపు న్నరాధమునిఁ గట్టిడి
సేయఁగ రాదు పూజల్! వీరనమ్మని సాంధ్ర
మగు వేదకాలమునంచు వెట్టకై! తీరమొప్పు
కూర్పమును త్రిప్పిన నేమిసుకంబు శేషవా॥ ౨౨॥

వీరు లనేక భద్రులను విఘ్నము సేయఁగ
బూని వచ్చినన్! ధీరుఁడు మాన్యతవ్రతుఁడు దీ

ర్పఁబ్రతిష్ఠ జయద్రుఘా మహాహా! దారు
లు దోగ్రభీష్ములును ధైర్యసమక్రులు కణశల్య
లున్ | బోరఁగవారిఁ గైకొనక పొప్పుఁడ్రుంచె
కిరీటి కేశవా ॥ ౨౪ ॥

పండుగనైన సన్నిహిత బంధులఁ జీరక దు
ర్నయుండు తా | నొందొకవారి నెలసె యుత్స
వ మొప్పఁగఁజేయు నెట్లనకా | నిండుమనంబుతో
స్వకుల నిణయచ్చత్తిఁ జరింప మానివే | తొం
డొక వణక కృశ్యమున నొందిన పోలిక గాదె
కేశవా ॥ ౨౫ ॥

చెలిమియె చాంధ్రవంబునకుఁ జెన్నగహ ధృ
కుఁ జొచ్చిచూచిన్ | గలఁగక పాండుసూనులను
గానకుఁబంపఁడెయూచితే ముఁడ | య్యలఘులఁ
బాయవోచక ధరామరులవృట ద్వాదశాబ్దిము
ల్ | గలితసుఖంబులన్వదం గ)కుఁ నవెంబడిపో
రె కేశవా ॥ ౨౬ ॥

ధనపతి గాకయుండిన యునారపుడిద్యునె
రకుండిననో | నుగమణియైన మానవులఁ గొప్ప
గఁజాతురుతోనివోత్తఁడూ | ఘనతామారుహం
బు లిలఁగల్గిన నత్తు సేతరు మృతి న నెందుఁజేసె
పూజునుసల్పచనుందురు గాదె కేశవా ॥ ౨౭ ॥

బహువిధసంధర్చెడును భక్త్యులకెక్కుఁగుటం
చునంతనే! నహుఁడునికిన్ సురల్ మునులు నా
క మొసంగ శరీర తాంగియై! సహనము మాని
మోహపడి సంయమివాహనుఁడైయకస్త్వచే! త
హాహుగా శపింపఁబడి తానురిగిత్వము నొం
డె కేవా॥ ౭౮॥

తేలికవార్తతోనయినఁదెల్లము గాఁ బగఁబూ
నవచ్చునా! కాలము చేత వారికిని గౌరవయో
గ్యత లేకయుండునా! లారితసంపదల్ గలిగిరా
జులువారిలుమాత్తికంబులక! నూలునకంఘటిం
చియెవనూలూగఁబూనిరెయెండు కేశవా॥ ౭౯॥

దగ్గిరచుట్టముల్ దనకు దప్పపు దోహమొన
ర్పవోర్చుఁ దా! నెక్కులుసేయఁబూనఁడుసుహృ
జ్జనుఁ డింపుకయైన వారికిన్! మొగ్గెడ రించి
తన్ భగిని మోస మొనర్చుకేంద్రుమ తయిన్!
తగ్గకకదు) కేహమునదాన్యముఁజేయఁదె మున్ను
కేశవా॥ ౮౦॥

యొద్దిపువస్తు సంగ)హము చులక నెయంబ
దికూర్చుకన్నయి! యొద్దిపైకైనఁచుస్తుతముగొ
ల్వక నీచముసంభవించు హే! మాదిగదృగ్ధనా
భ్యునకునైనను గోమయమగ్భకుండినన్! భద్ర

ముగా గృహంబులను భాసిలు సేవరిశుద్ధి కేశవా ।

అకశయ భాగ్యవంతుఁ డగునట్టి తతినొ భ
లుఁ డెన్నొనర్చు ని । గృతధనుఁడైన కాలమున గౌ
రవ భావముతోడ వతఁకలున్ । ప్రతిదిన మగ్ని
వేసపులఁ బర్వత కాననముల్ దహించు పూ ।
త్పతఁదగి వానకాలమున సౌఖ్యమొనర్చునతండు
కేశవా ॥౮౨॥

అకుటిలులౌ భవార్తుల దయారస మొలకఁ
గఁ బోవకుండువే । మకరముచేతఁ జిక్కి కరి
మాధవ నన్యపగావ వే లునన్ । బ్రకటముగా
సేరల్ బొగడ భాసురవక్రముచేత సక్రమున్ ।
శకలములై పడండునిమి సయ్యనఁ గావవె ము
మ్ము కేశవా ॥౮౩॥

హృదయ కీర్పితాధరా మిడఁ గూడ ద దేగతి
నమ్మఁగొర్చిన్ । జేరివృకుండు మున్ను తనచే
యొరు మస్తకమంబు నిర్మనన్ । బోరున వికర
లైపడ శివున్ గని వేడిన యట్లనాననన్ । దా
రున నమ్మహాత్ము తఁ దాడఁబోవఁడె చేయి
కేశవా ॥౮౪॥

నిన్నని బుద్ధితేని కడు దీనుఁ బోరినఁ గ
ర్చిమంబుచన్ । కన్నవ చార్యవరకగుఁడు కాల

వశంబున లేమిఁ జెంది యా| పన్నతనొండఱా
చి జనపాలుఁడు బత్తెమురెండుపూటలున్| జె
న్నగబిచ్చి బోవి ధవీఁ జెందుగదా యపకీర్తి
కేశవా॥౧౫॥

మృదు మదురంబుగాఁ బలుక మిగిలిగర్వ
మునొందు దుర్దనుం| దొడఁగి చరించుచుండుఁ
బరుషోక్తుల ధర్మన మాచరింపఁగా| పదులుగనా
రి గూచి=నను వంసు పెవీల్లు బలం బెర్పఁగాఁ|
గుదురుగఁ బూన్కెతో గోటగ గూర్చుగ నేచి
నఁ గాని కేశవా॥౧౬॥

మచ్చిక నచ్చటం గలుగు మర్క మెఱుంగక
జెట్టిచోటికిన్| జెచ్చెరఁ జొడఁ బోయినను సి
చ్చితి నొందు సుయోధనుండు తా| హెచ్చుగ
ధమఁరాజు సభకేగి జలంబులముగ్గి భూమిపై|
వచ్చుగ మోకరిల్లఁ బడి హాస్య రసాస్పృహఁ త
య్యెఁ గేశవా॥౧౭॥

ఎంతధనంబు గల్గిన నదెంత వివేకము గల్గి
యుండినన్| సంతత దుష్టబుద్ధియగుచాన అభిం
చనవాఁడయోగ్యుఁడౌ| త్రాంతియు దాంతియు
గృహయు సచ్చజీవీయముగల్గి కుత్సిత| పాఠ్యము
దు మంత్రమైన జన వల్లభు శంకరు నొంది

కేశవా! ౧౫॥

బహుతర గర్వమొందినను బాధకగంబగు నె
ట్టివారికిఁ | సహనము లేక ధాత నను నర్పణగర్వ
ఁజనండుఁ బలకఁగా | విహతముమీర వాణి ప
దివేల విధంబుల సొత్తి చెప్పఁగా | దహనునిబో
లి పేంజ్రమునఁ దప్పరించాసి చరించె కేశవా॥

పూరిత సద్గుణం దలుకఁ బొంది యొకప్పు
డు సాధునైనని | స్సారముగావచ్చి విజను శాం
తవివేదిహీనుఁగా దురా | వారుఁగ నెంచరా ద
తని సార సుధారస మొల్కుఁ బలుకఁగ | తీర్
రముగ గ్వహానికినికీడుదలంచుటమేలె కేశవా॥

సంతత దుష్టచిత్తునికి సద్గుణ మొక్కొక వే
ళఁ గల్గి నన్ | దొంతర చెల్పి జేసినను దుగు
ణ మీతఁడు మానెనంచు నా | వంతయునన్దురా
దతని నంచితమైన భుజంగరాజమున్ | జెంత
కుఁ జేర్చఁగా జమని క్షిప్రము గర్వక యున్నె
కేశవా॥ ౧౬॥

ఆనయము శత్రువై తిరిగి యక్కఱవచ్చిన
వేళ నెన్నిగా | వెనరుగనున్న నాతనితో వెయ్య
ముసేయుదురే సురేంద్రుఁడే | తనరంగనబ్బలిం
గలసి తానుసుధంగని దైత్యసాధునిఁ గొనుమనఁ

డయ్యె నిండు కయ్యుఁగోలను వేల్పులఁగూడి కేశ
వా॥౯౨॥

పెద్దలనొవ్వఁబలిగనను వేగిరమేసమవర్తి
సద్దమం దొడ్డికమీరఁజేరు దరితోధతుఁడై వి
హరింపవేనునికాబుద్ధిగనండుమంచు బహుబో
ధనొనర్చిన గంయమిందులన్ | పెద్దయుధిగ
రించి తుదిఁజేతలంబునకేగ కేశవా॥౯౩॥

ఘనతరక్కుపంబు మదిఁగల్గిన శత్రువు కా
ర్యవాదియై | పనయవిధేయనిల్ గలిగి వెంటను
నిచ్చలు సంచరించినన్ | గనికరమైనతజ్జనునిఁ గ
న్నఁజూడఁగరాదు చిల్వపి న్ననువునఁబొంచి
పొంచి యొనరైనను భేకముఁబట్టు కేశవా॥౯౪॥

పలికసత్ప్రయోజనము హ్యశ్యముగానవరిం
పనేర్చుధీ | కాలి ప్రిధానియొకరండె చాలు
ను వీలుగరాఘవక్షుణా | పాలునికార్యభాగము
ను భానుసుతుండు వహించి బుద్ధిచే | మేలుగని
ర్పహించి తనుమిక్కిలి నున్నతినొందె కేశవా॥

చెలువుఁ గాంతుపై సతికిచిక్కని మోహ
ములేకయుండఁగా | బోలువుఁ బెండ్లిసేయుట
కుఁబూనఁగరాదు భ హువాడ్రార్థమై | యలయ

క రాజపుత్రియగు నంబను భీష్మఁడు తోడితెచ్చి
నన్ | వలసినచోటికేగియదివంచితనై వెతనొం
దె కేశవా || ౯౬ ||

అనుమతి దప్పియున్నఁ దన యాకసునైనను
నొప్పఁ బలుక బల్ | దశపున నయ్యయాతి కలి
శాప వశంబుననైరగ్యధన్ | గొనుమనఁగాయ
దుండు ప్రతికూలము లాడిన రాశ్యమేల నీ | త
నయులనహుకలౌచు రని తాననఁడే దయలేక
కేశవా || ౯౭ ||

నెనరు దయాక సంబు కడు నెమ్మియు నమ్మిక
గల్గువారికన్ | ఘనతరమైన నెమ్మనము గౌరవహీ
నతిసొందిపాసినం | తనె మదిహత్తుచేగతిని తచ్చి
ధమెట్ల న పాలుకల్పవం | బున వికలత్వమొంది
యదిబొందు నె ముర్నటిలీల కేశవా || ౯౮ ||

తస్యగసంచరించుచును దాలిమిమాలిదురా
గ్రహంబుతో | తప్పుడుసాధువంచనము నిలచు
కగొంకక చేయవచ్చునా | నుష్పనఁగాలకింకరు
లు మూగిన మర్కటి సాధ్వసంబుచే | నొప్పుగ
శాంతభావ నునుబొందిన మొత్తరెవారు కేశవా ||

అలలుకమూఖ చిత్తున కహనిక మత్యధి

వృద్ధి గోరుచున్, సొలపుగ చాన్యమున్ నలిపి
సృష్టించు వాడు నిరాకరించఁగాఁ | గలఁగుట
కంటె సజ్జనులుగాసిని జెండక వాని సన్నిధిన్ |
మెలఁగక యెవ్వ రేమనిన మిన్నక యుండుట
లెస్సి కేశవా॥౧౦౦॥

ఇలనువ్రతోపవాసముల హీనఁనొంది శృ
శించి యాఁడటన్ | మలచులమాడిదానమిడి మా
నుగఁబుట్టుటకంటె క్షయతుల్ | కలివిగ నన్యుల
న్వదిలి దేశికునిన్ భజించి శౌరికిన్ | జులక
గరంజలెత్తినన జూరగ మోక్షముగల్గుకేశవా॥

భవహర మత్యక్తకూమర కటిభాసుర మాన
వసింహ వర్ణిభాగ్దేవరఘురామ సీరధర రామ
దగ్ధిబౌద్ధ శలికానా | మఃపిఠ దివ్యవైభవసమ
న్విత దేహ భగేంద్రవాహన | న్నవ గుణదోష
ముల్దొలఁగ నాదర దృష్టినిజుడు కేశవా॥

నామఃసీపవాబ్జముచు నమితీగాన వెణంగు
వైఖరిన్ | వేమఱుదోచరీతిగనవీలు విన్నవ మా
చరించితిన్ | కామితమేమిలేదు ననుగాచనసొం
పగునీయదుంగు కెం | దమరలే భజించెదను
దాసిని సతకృపవేలు కేశవా॥౧౦౩॥

ముదమున శ్రీగౌడేశుల సముద్రసుధాకరుఁ
 డుల్లసద్రమా। సదనుఁడు జగ్గరాయనికి పాధ్వ
 కిఁ జెల్లమకుఁ తనూభవన్। మది నె సుభద్ర
 సాంబరగు మానవతీన్ గృతనీకొంగులన్। సద
 యతఁ డప్పులన్నియును పాడర లీలను మైపు
 కేశవా॥౧౦౪॥

ఘనతర విశ్రమంబులు వికాగవు పూర్వకు
 శబ్దసంధులుం। గణనియమాదికం బెఱుంగఁ గం
 జదత్తాత్ముని భక్తరత్మునిన్। జనువునఁబ్రస్తుతిం
 చిలిన సత్కవులార మహత్కృలార న। జ్ఞనమ
 బులార వేఁడెదను సత్కృతిగా నొనరింపుఁడి
 కృతన్॥౧౦౫॥

ఘన పరిచర్యలందుఁ డగు కార్యములందును
 భమఁసంగరంబున శయనించు వేళలను భోజ
 నకాలమునందునన్ యమాగుణమున దాసి మం
 త్రియనుకూలియు రంభయుఁ డల్లి ధాత్రీలా।
 గున జరియించు భార్య కలగోత్రము లెంతయు
 నుద్ధరించెడిక॥౧౦౬॥

పరగఁగఁ బంచవహఁములప్రాయముఁ దాఁ
 కను శౌరీమాటుగా। నరమరలేక నాలుగును నా

ఱును దాఁకను దాసు మాఱుగా | సొరదిగ పోద
శాబ్దమున జొచ్చిన పుశ్చుని మిత్తు మాఱుగా |
సురుదిర లీలగాఁదలఁప సూటియగున్ దలి డం
దీ కెంతయున్ || ౧౦౭ ||

నెమ్మి దలిపఁగూర ధరణీపతిదశన మా
చరింపఁగా కత్తుచితాంబులంబయిన గారవ మొ
ప్పొసంగఁడంచు నీ | నెమ్మది నేలగుండెదవునిర్ద
యమదన సేయ కీగతిన్ | బొమ్మనుటే మహాఫ
లము భూసుర సత్తమ వేయు నేటికిన్ || ౧౦౮ ||

కలవిధంబుల న్గుమతి సఖ్యమొనర్చి వివేక
హీనతన్ | బ్రకటముగాఁగ మైతి | నెడఁపాసిన
వ్యాసుల మొంద నేల తా | నుకుటిలలీలనిగ్లపి య
ధాము చాణములుండ నీకియిన్ | వికలతనొం
దుటే ఘనమునృధియుమేలును శజ్జనోత్తమా ||

కలితరసాల సూనమును గల్గినదాదీఁదన్న
గంబుసత్ఫలములుగోరిచేరి పరిపక్వఫలంబుగొ
నంగబోవ నీ | వలమటఁజెండఁ దోలి యదీవా
య సమానినఁగుండ నేలనుజ్వలనిశితాసితుల్కఘ
నచంచ నఖంబుల దేహ మెల్లఁబ్రీ | ద్దల్గుపడఁగ్గు
చ్చిచీరుటలుతప్పట చాలదె కీరరాజమా || ౧౧౦ ||

సరసత స్వాదుమాధురియుఁజూరు శరీరము
కాంతియుక్తమున్ | బగువము మాద్దవంబు కడు
భవ్యము వణకన కెక్కఁజేసియు | స్వీరస ము
నొంది నీహృదయ మింతగ వచ్చి నిభంబుఁ జే
సెనే | వర సహకారగుణ్యలమ వారిజభుఁడు
నిర్దయాత్ముడై || ౧౧౧ ||

సరసిజసంభవుండు మృగగంధముదుగించఁ
గఁజేసె బేలయై | తరుణుగఁ గుక్షిలోమృగమదం
బిడి యల్లుగకొండె గాంచుదు | స్థిర రసనాగ్ర
మందిడినక్షిప్రియు వారునశింతు రాతనిన్ | సర
సరతుల్ బుధోత్తములుగతకవులున్ విసుతింప
కుండురే || ౧౧౨ ||

సరసిజ పత్ర మందు వీరసంబుగఁగర్వము
నొంద నేటికే | కరమువిరాజమానముగఁగాంత
రికంతములందు నుండువో | నరపతులెందఱేని ని
నునాడెము సేయువిభూతి గుండువో | స్థిరమగు
విల్వ కెక్కినప్రసిద్ధివహింతు పై నీజిముతైమా ||

ఘనతరసారభోక్తరము గద్దని యింతవలే
పమేలవి | న్ననువగురూపసరవదను నన్యకమంచి
తదివ్యవాసనన్ | గొనకొనినీకు నెఱుకవగుకోటి

మణుంగుల కప్పురంబు నీ / మనమున నిట్టి విగుట
లుమాను మిఁకైనఁ గురంగనాభమా॥౧౧౪॥

దక్షతలేనిమందిరము తథ్యము పల్కఁగలేని
సాక్ష్యమున్ । పక్షములేని బంధువును భావమె
టుంగనివాని చెల్లియు । స్నేహులు లేనిజీవనము
హకుఁగనోగిరమబ్బినట్టియా । కుక్షిసదానిగర్భక
ముగోగణపాలన కంసమర్హనా॥౧౧౫॥

సరసులులేనిరచ్చయును సామమునేరనిగా
యభారమున్ । సరసతలేని కూటమియుసారవి
చారములేనిమంత్రీయున్ । నరపతిలేనిరాజ్యము
నునాగరికత్వములేనినాట్యమున్ । గరమునదాని
రథాకము కంజదళేక్షణ లోక రక్షణా॥౧౧౬॥

శ్రీ కృష్ణశతకము.

SRI KRISHNA SAKAKAMU.

శ్రీకర రామానుజులనఁ బ్రాకటముగ నవ
తరించి భక్తులఁ గరుణన్ | సాకల్యంబుగఁబ్రో
చిత | పాకారిప్రముఖ వినుత భండన కృష్ణా || ౧ ||

చేతన సంరక్షణ సం | ప్రీతిని వరదార్పు
నెడి పేరనుధరలో | ఖ్యాతిగ నుదయమునొంది
తి | పాతకహర దైత్యవీర భంజన కృష్ణా || ౨ ||

శ్రీరుక్మిణీ మనోహర | నాగువిభూషణ శరీ
ర శాంత విహారా | మారవికార విదూరా | నా
రదవినుత ప్రచార నగధర కృష్ణా || ౩ ||

యాదవవంశ పక్తితా | సాదరలక్ష్మీకళత్ర
సారసనేతా | వేదవినోద చరిత్రా | మోదా
వహ చిత్రగాత్ర మురహర కృష్ణా || ౪ ||

శ్యాము కోమల రూపా | రామావిమలాను
లాప రాజిత వాపా | తామసయితజన కోపా |
సామజనుత గుణకలాప సాదరకృష్ణా || ౫ ||

మందార కుసుమధానిత | నందనుతా ను
క చరిత న్నజనభరితా | శందనవైరిపూజిత | నం
ద సునందాది ప్రణుత నరనుత కృష్ణా || ౬ ||

శరణాగత సత్సోమ | కరుణా యుత విగత
దోష క్షాంతభూషా | ధరణీసురసంతోషా | వ
ర గోపీ మోహవేష భామాశృష్టా || ౭ ||

కరుణారసాల వాలా | నరపాల యశోవిశా
ల నవరసలీలా | విరచామీకర చేలా | సురనాథ
సుపుత్రీభేల శుభకర శృష్టా || ౮ ||

పాండవ మధ్యమ సారథి | యండజరథి సు
రవినోది యసుగ విరోధీ | పండిత కరుణా వారి
ధి మండిత శౌర్య నిధి గురుధి మాధవ శృష్టా ||

బృందావన సంచారీ | మందార ప్రసవధా
రి మధుసంహారీ | వండిత వేద విచారీ | మండోర
గిరి ధారి శౌరి మధునుత శృష్టా || ౧౦ ||

కలిహగణ కలిత భాషణ | భుగోపణ కమలద
రణ కమలాదరణా | బలభూషణ కరిపోషణ | బ
ల దానవనాశ బాణ బహురణ శృష్టా || ౧౧ ||

గోపాలక పరిపాలక | గోపాలక నిమలకలి
త గోదాలోకా | తాపన లోకాలోకా | భూపా
లక జలధిచంద్ర బుధనుత శృష్టా || ౧౨ ||

నేరరు ఫణ రుద్రాదులు | నేరరు బిహ్వదు
లైన నేరరు కవులున్ | పారముముట్ట నుతించ
ను | ధారాధరవణి నాథుఁ దరమే శృష్టా || ౧౩ ||

మదికిసిగోచర మగుగతి| సదయాత్మా నిన్బ
జింతు సదమరీతిన్| ముదమలరఁజిత్తగించవె|
కదన భయంకరశరీర కలిహర కృష్ణా||౧౮||

గొనకొని భవదీయ శృంగన్| ఘనదోషము
లున్ననైనఁ గమనీయ గతిన్| మనమున సజ్జను
లెంతురు| గుణ హీనులు నెంచకు న్నఁ గొడువ
యె కృష్ణా || ౧౯ ||

రసయుక్తముగాకున్నను| పడదనగిన తావకీ
న భజనము వలనన్| భసితంబగుఁ బాతక మని|
పాసగఁగ నిను సన్నతింతు బుధనుత కృష్ణా||౨౦||
మేదిని పేడినఁ గుణును| సాధుగ వసుదే
వునకును సజ్జను లలరన్| గాదీలి తనయుండవ
గుచును| మోదమున జనించినావు మోహ
నకృష్ణా || ౨౧ ||

నంచునిసుతుండన జ నములు| పొంపగ రేప
లైకిరిగి పోషించ మహా| నందముగాఁగయశోద
కు|మందరధర పెరిగితీపుమానుగఁగృష్ణా || ౨౨ ||

పూతన కుచముల విషమును| వాతనుమధు
రిమను బూని వంచనమున వి| భ్రాంతిగఁబాల్సికి
చ్చిన|వైతన్యముఁబాపినావు చలమునఁగృష్ణా ||

శకటాసురుండను దైత్యుండను|నికటముగాఁ

బై నిబడిన నిష్ఠరులరన్ | పరకబముగాఁ బడహతి
చే | ఒకబముగాఁ గూర్చితీవు వేంకటకృష్ణా ।

తొడపైనిమకొను దనసికి | నడిగొండగిరు
వువోచ నలుపు దిలిప్పిన్ | తడవడ నినభూస్థలి
నిడెకడుమాయలనుప్రకస్తఘనుడవుకృష్ణా ॥

అత్తతీగంఢునియానఁ | నెల్లి నిడుచు దను
జుఁజొకఁడు నీను సుడిగానై | యెత్తుకొని పోవ
వానిని | కుత్తుగబిగియించి ధరనుగూర్చినె కృష్ణా ॥

ఒకనామ తల్లిపైఁగొప్ప | నకలేశ్వర యావు
లించి గర్వ జగంబున్ | నికరముగా ముఖమం
దున | సుకరముగాఁ జూడినావు సురన తకృష్ణా ॥

శీలుఁడు గగఁమహామని | పాలుఁడునినునా
మకరణ ధాసీతుఁజేసెన్ | వీలుగ వసుదేవాఖ్యు
ని | లాలిత విష్ణుప్తివలనఁ గ్రుమముఁగొప్పా ॥

పాడుచు ముచ్చటలాడుచు | కూడుచు గో
పాల చాలకోటికి తోడై | తోడగు హలధరుతో
డను | నాడితి బహుగతులఁగరుణ నమ్యుగకృష్ణా ॥

గోపాలమందిరంబుల | భూపాలక చౌర్యలీ
లఁ బొందితి మిగులన్ | గోపికలతో విహారము |
పొపుగఁ గావించినావు బహుగాఁగొప్పా ॥

పాలును బెరుగును పేన్నయి | పాలఁగ భ

క్షింది మిగులఁ జనువుగఁదిరుగన్ | లాఠిఠముగఁ
జోరత్వము | వాలాయము జారతనము వచ్చెన్
గృహ్లా || ౨౭ ||

గోపాలసతులు మదీలోఁ | దాపముగొనఁ
బాలు నెయ్యి దాపుదువనుచున్ | కోపుగఁదా
వక జననికిఁ | గోపంబునఁజెప్పి పోవఁగూడెను
శృష్టా || ౨౮ ||

మన్నారగింతు వనుచును | మన్ననతోనయ్య
శోధ మానుమటన్నన్ | తన్నగనీవిదినయ్యకు | మ
న్నయు శుఖులును ఘటించిరంటివి శృష్టా || ౨౯ ||

వాసన యాఘ్రాణించని | హాసంబుననోగు
దెజర నఖిలగంబున్ | వాసిగఁగానంబడియెను |
నాసతికి వీరక్తియొదవ నలుపుగఁగృహ్లా || ౩౦ ||

జగమంతయుఁగన్నులఁగని | కగవాహనుఁడి
తఁడటంచుఁ గామిని దలపన్ | నిగమాక్ష విను
త రయమున | తగు మాయను గప్పినావు తల్లిని
గృహ్లా || ౩౧ ||

భ్రాంతిగొని నందసుందరి | కంతుని గురుఁడ
నుచు నిమ్మఁగానక మదిలో | నెంతయుఁ గొడు
కను పేమను | సంతతమును లాలనంబు సలిపె
ను శృష్టా || ౩౨ ||

తనయింటి యింటులందఱు | పనులందరిలియుం
డ నందు పడఁతుక కవ్వం | బనువుగఁ గైకొనిపె
రుగున్ | గొనకొని తరువంగఁ జొచ్చెఁ గుదురుగఁ
గృహ్లా || ౩౩ ||

నిద్దవు గజ్జెలుమోయఁగ | ముద్దులు గులకఁ
గను నీవు మురిపెము దనరన్ | తద్దయుఁ బాలి
మ్మనుచును | రద్దగ కవ్వంబువట్టిలాగితి కృహ్లా ||

నిను తనయూరులపైనిడి | వినయముగాఁ జ
మ్మగుడిపి విస్తృత లీలన్ | మనుగాఁచుపాలు
శాంగిన | ఘనతరముగడించిపోయెగ)కుర నకృహ్లా ||

అత్తటి దధికుంభంబును | బొత్తిగ పోగొట్టి
వెన్న భుజియింపఁగఁ ద | చ్చిత్తమునఁగినుక గొ
ని నిను | తత్తరముగ తల్లిచూచి తరమఁగకృహ్లా ||

చని వేయొక యింటికిఁ జని | పనివడి రోట
నువసించి భాసురలీలన్ | దిని యుట్టిమీదవెన్న
యు | ఘనముగ వనచరము కొనఁగఁ గనియె
ను కృహ్లా || ౩౪ ||

కనుఁగొనికినుకవినింపఁగఁ | జనువుగ నినురో
టఁగట్టె నక్తుతి డనరన్ | మనమున నారదవచ
నము | పనివడి పాలింపఁ గట్లఁ బడితిని కృహ్లా ||

ఎటువంటి మనసుగలదో | పటుమోతి గోపా

లవనిత భక్తుల కెందుఁ! ఇటుకంటి చనువు గ
లదే! ఘటనాఘటనా సమధఁ ఘనుడవుకృష్ణా॥

గాత్రధర నీదు కరుణకుఁ! బాత్రిలుగాఁ
వరు గోప భామిని మాడికన్! మిత్రాసుమధర
సారస! పత్రాక్షికఁ గలదె యింత భాగ్యము
కృష్ణా॥౪౦॥

గాత్రముననురంభు నిందిర! పుత్రిండుగుప
ద్మజంతు పుణ్యుడూహారుడన్! మిత్రుడు
యశోద తల్లియు! చిత్రమతీ నీకు లోక సేవిత
కృష్ణా॥౪౧॥

మద్దులఁగూల్పుటమధిలో! సద్ధర్మంబనుచుఁ
దలఁచి సరగునఁ జనవే! పెద్దయులూఖలమీడ్చు
చు! ముద్దుగ కుడసన్నిధికిని ముదమునఁగృష్ణా॥

అజ్ఞాన యగ్గము మధ్యకు! నజ్ఞాన సఖ
నీ పుపోయియడ్డుగఁబైకి! నిజరనుత రోలీడ్చి
న! గజితగతిఁగూలె దరులు గ్రహున కృష్ణా॥

వృక్షంబుల సలలితముగ! యత్నులునిద్దట
జనించి యాదవకులసం! రక్షక తావకపదములు
రక్షకమని మొక్కిరి రపుడు రతిచేఁగృష్ణా॥౪౨॥

తల్లియగు గోప కాంతకు! నెల్ల సుఖంబులు
ను గలుక నెంతయు ముద్దుల్! కొల్లులుగాఁ గృప

సేయచు | నుల్ల మలరఁ బొద్దు జరుపుచుంటివి
కృష్ణా ॥౪౫॥

బృందావనమునకరిగిన | గండేహము తక
దైత్యసంచారంబున్ | జెందచుహరికని నినుగొ
ని | యందము గానందుఁడరిగెనటకును కృష్ణా ॥

గోపాలబాలకులతో | కేపులమేపుచునునడ
విగేరుచుఁ గ్రీడల్ | గోవులకు తీపెలుట్టఁగఁ
బాపహరా సలిపితౌర బహుగాఁగృష్ణా ॥౪౬॥

నినుహింసెందునటంచును | మనమునఁడలపో
సిదైత్యమానితుఁడొకరుం | డనువగు లేగవిధం
బున | చనువుగనీవెంటఁదిరిగెఁ జలమునఁగృష్ణా ॥

మంచిదివశ్యంబనుచును | వందనమునఁగా
ఘృతోకవరబట్టితగన్ | ఇంచకవేగచుగొట్టితి
కొంచెపు వత్సాసురుండుగూలెను కృష్ణా ॥౪౭॥

బకమై చౌనవుఁ డొకరుఁడు | సకలేశ్వరు
దుర్ముతుననుచు సరగుననీపై | పక్కిటముగామా
ర్చొనినను | వికలముగాఁగూర్చితీపురింతఁగృష్ణా ॥

దనుజుఁడు పెనుదామగుచును | గొనకొనిగో
వత్సములను గోష్ఠాలకులన్ | నినుమ్రోగినఁగం
తంబున | ఘనకాయము పెంచి నేలఁగరిపిరి
కృష్ణా ॥౪౮॥

పాపవిషంబునమగ్నిన! పాపలలేగలను గృ
హనుబ్రతికించితిగన్ | బ్రాహ్మణదోషాహని యిం
టికి | దాహుగనరిగితివి చాలదయతోగృహ్లా || ౫౭ ||

తావకమహిమలుగనితన! భావములోగమ
లజుండు భాంతుండగుచున్ | యేవిధివత్సాభా
కులను | చావగ బ్రతికించె ననుచునరగునకృష్ణా ||

మెండుగదూడలకొట్టకై | యండజరథ నీవుపో
వనాలేగలతో | నిందగుబాలుర గుహలో | డం
డిగఁ బడ్డాననుండు దాచెను కృష్ణా || ౫౮ ||

కేరీపుల జెలులనుగానక! యీపని విధిచేసె
వెంతవెడఁగతఁడనుచున్ | కేరీపులగోపుల రూప
ము | లేపుగధరియించిమందకేగితి కృష్ణా || ౫౯ ||

ఒకయేడీగతిజరిగిన! సకలమయినగోప వత్స
సముదాయంబున్ | నికరముగానీరూపునఁ | బ్రక
టముగాఁగానఁ బడియె బ్రహ్మకుగృహ్లా || ౬౦ ||

చూచి కనుమూసి భయమున! నీచపుషనిఁ జే
సితనుచు నెఱిగోపకులన్ | దాచిన వత్సలనిచ్చి
యు | నీచిత్తముగరుగఁబొగడె నెమ్మినికృష్ణా || ౬౧ ||

పావనపొగండంబున! గోవులఁగాచితివినా
టిగోపకులరన్ | సేవకులుసంతసింపఁగ | భావ
బదూపస్వరూప భవహర కృష్ణా || ౬౨ ||

సుందరమగుగోవులఁగొని | మందకునీ జేగ
గోపమదవతివేడ్కఁ | పొందుగమజ్జనభోజన | చం
దనకుసుమాది విధులు సలుపుచు కృష్ణా || ౫౯ ||

ధేనుకవనమునకరిగియు | మానుగఖరదైత్య
దుని మెమసలకహలముం | బూనినరాముఁడనీ
వును | వాని భటులఁజంపితౌర మజవక కృష్ణా || ౬౦ ||

గోవులుగోపాలకులును | లావగుకాళిందిజ
లమురంజితమతువై | ద్రావుచునసువులఁ బాసి
న | శ్రీవిలసిల్లంగబ్రతుకఁజేసెతి కృష్ణా || ౬౧ ||

కాళియు సంపకఁబునఁ | గాళిందికి నిర్మల
తయుఁ గలుగదటంచున్ | నీర్హాధవ కాలాహిని |
పాలనమున వేటు నదికిఁ బంపితి కృష్ణా || ౬౨ ||

ఆరాత్రి వావ దహనము | ఘోరముగాఁ
బైనిగవయ గోపజనంబుల్ | పారామలముగవే
డిన | నారుణముగఁ గారుచిచ్చుఁద్రావీతి కృష్ణా || ౬౩ ||

పొందుగఁ బ్రలంబదైత్యుని | కందుక క్రిడను
చుఁజేసి ఘనుఁడగు హలిచే | నందముగాఁ జం
పించితి | నందకధర యప్రమేయ నయముగ
కృష్ణా || ౬౪ ||

దావానల భయమునతముఁ | గావను గోప
కులు వేడఁ గరుణను కన్నుల్ | గోపకుల మూ

సుకొమ్మని పావకపానమునొనర్చి ప్రబలికృష్ణా ॥

గోపకు లాఁగటిచేఁగడు తాపముగొనియ
శనమడుగ ధరణీసురులీ దాపున నున్నారడు
గుఁడు పాప హరులు నిడుదురనుచు బంపితి
కృష్ణా ॥౬౬॥

చని వారలు బ్రాహ్మణులను గని రద్వచన
ములు దెలుపఁ గలువముతో తే దనిరన్నము
తద్వారతయు విని మీరలువారి సతుల వేఁ
డఁగఁ గృష్ణా ॥౬౭॥

పంపిరి యోగిరమునకై సాంపారఁగ గోపు
లరిగి సుందరులారా పెంపుగ నాఁకొని శ్రీహ
రి పంపెను యాశమునకనిన భక్తిని కృష్ణా ॥౬౮॥

సురుచిర సంపన్నులై కరమిప్పెడి బోజ
నంబు ఘటములనిడి వా రరిగిరి బంధులు వలద
న సరగున త్వత్సన్నిధికిని నానుగకృష్ణా ॥౬౯॥

భూసురకాంతలు దెచ్చిన భాసురతర భక్ష
ణములు బంధుల పజ్జిగన్ వాసిదలిర్ప భుజిం
చితి దాసులయినవారియందు దయచే కృష్ణా ॥

ఇంద్ర సవనంబు చారున గేద్ర మునకు
నాదరింప నిందుం డలుకన్ సాంద్రముగ శి
లావృష్టికు పేంద్ర వడిఁగురియఁజేసె విసు

క కృష్ణా || ౭౧ ||

గోవధానగిరి యెత్తితి | గోవులు గోపాలన
తులు గోపాలకులున్ | వాఙ్మక యడుగుననుండి
రి | నీవేపరతస్త్వమనిరి నిజముగ కృష్ణా || ౭౨ ||

తగనాలు నొక్కదినమును | పగలును రాత్రి
యును గురిసె బలువగురాళ్లం | విగువెడలి చేత
గాకము | పగనొంది బలారివచ్చి వలనుగ కృష్ణా ||

అపరాధిని నెవమెన్నక | కృపసేయ వెనన్న
టంచుఁ గిల్చివ మెడలన్ | తపియింపుచు తృప్తి
దములు | జపియించెను భక్తివజ్ర వసువుగ కృష్ణా

దీనతను శచీనాథుఁడు నానావిధ నతులూన
ర్చి నయ మొప్పంగా | గోనాథునిగా నిన్నును |
మానుగ నభిషిక్తుఁ జేసె మన్ననఁ కృష్ణా || ౭౪ ||

నంచుఁడు హరివాసరమునఁ | బొందుగ ను
పవాసమునను బూత చరిత్రున్ | నందక ధరుఁ
బూజించియు | మందమతిన్ నాటిరాత్రి మనల
క కృష్ణా || ౭౬ ||

స్నానము రాక్షసవేళను | మానుగనొసరిం
ప విరుణ మందిరమునకున్ | ధీనిధిసంధునిఁ గొ
లిచనె | దానవుఁ డొకఁడగుచెంచెదబృన్దకృష్ణా ||

అస్తటిఁనకుని పోకడ | చిత్తంబున్ గోదరిఁ

చి చెన్నుగ మీరల్ పొత్తుగ నచటికినరిగినా త
త్తరముగఁ బూజచేసి తగవుగ కృష్ణా ॥౨౮॥

నందుని వరుణుఁ డొసంగిన నందమలరఁది
రిగివచ్చి నలువుగనీవా నందాదిగోపకులకును
సుందరమగు బ్రహ్మపురముఁ జూపితికృష్ణా ॥౨౯॥

నందాదులు జాతరచని యందముగా భవు
భవాని నచిఁచితగన్ పొందుగనుచహారంబిడి
యందముగా నిద్రబోవ నలవుగ కృష్ణా ॥౩౦॥

ఆఁకొని యురగము నందుని ధీకొని కరచి
యను మ్రింగడిపురఁగనీవా లోకించి త్రొక్కు
టయు డా ర్వీకరరూపంబువాని పెంపుగకృష్ణా ॥

సుందర విద్యాధరుడై పొందుగ జోహారొ
నర్చి పూరిత నుతులా నందముగ నొనర్చియు
తను బొందినగతి విన్నవించి పోయెను కృష్ణా ॥

పిడితముగ సత్య మొదలగు సుదతులు నెన
మండ్రమఱియు శుభగుణయులన్ పదునాఱు
జేలనూర్వుర ముదితల సుద్వాహమైతి ముద
మునఁ గృష్ణా ॥౩౩॥

ప్రద్యుమ్నాదులఁ బలుపుర భద్రోత్పఃప్రభల
మీరు భుజులను గలయున్ చోద్యముగా ధార
ణలో మిథ్యాసంసారివగుచు మెలఁగితికృష్ణా ॥

మరనరక కంసయవనుల | శిరముల ఛండిం
చి. మించి చెలువుదలిపాన్ | సురుచిరముగ ద్వా
రకలో | నిరతమును వసించినావు నెమ్మిని కృష్ణా ||

శ్రీమీన కూమారపోత్రీ | ధీమహితా నారసిం
హ దివిజారిహారా | వామన రామా రామా |
రామా హరి బౌద్ధ శలికి రఘువర కృష్ణా ||౧౬||

కృష్ణా దానవనాశన | కృష్ణా పాపండదహ
న కల్పిషహరణా | కృష్ణా శంసవిదారణ | కృష్ణా
వసుదేవుముద్దుకీరమ కృష్ణా ||౧౭||

కృష్ణా ముద్దులకృష్ణా | కృష్ణా గోపాల బాల
కృష్ణా కృష్ణా | కృష్ణా మోహనకృష్ణా | కృష్ణాన
వనీతచోర గిరిధరకృష్ణా ||౧౮||

కృష్ణా భగవద్భక్తియు | కృష్ణా భాగవతసే
వకిల్బిష మెడలన్ | కృష్ణా దేశికప్రీతియు | కృష్ణా
మౌక్త్యకైదనొగంగుకృష్ణా ||౧౯||

శతకంబనుతులసీదళ | మతి ముదమున త్వత్ప్ర
దాబ్జమందుననిడితిన్ | హిత వెటిగిచిత్తగించివె |
గతిసీవేభక్తవరద ఖలహరకృష్ణా ||౨౦||

మదినెసుభద్రను దాసినీ | నదమలమగుత్వ
చ్చరిత్ర చనువిచ్చుటచే | నొదుగుచునన్నుతిజే
సెతి | మదితప్పునహించియేలుమాధవ కృష్ణా ||

యతి పాసలు గణగుణములు| నతిమాత్రం
బెఱుగహరినియాదవకృష్ణున్| నుతియించితిభ
వహరమని| మతిమంతులుతవ్వు దిద్ది మన్నించ
రయా ||౯౨||

శిలపైఁగలపమునలదిన| పొలుపుగమాజాకల
నాథముక్తముదినన్| జలనూనరూపముఁ జూ
చిన| యలయింద్రశ్రీకినైన హరిజనంచున్ ||

గుడిమోచు ప్రతిమవలెనీ| యెడమాయను
మునిఁగిజనులు యెంతయుభవమే| వడువునగడు
వుదుమోయని| కడు భరము వహించి యుం
డు| ఘనముగఁ గృష్ణా ||౯౪||

పలుకులకుఁదగినపలుకులు| పలికినఁదత్తుణమే
పలుకఁబాగౌ నపుడున్| బలుకక వెనుకను వగచు
ట| పలుగాకితనంబుమిగులపందతనంబున్ ||౯౫||

త్రైసింహగిరి శతకములొని

పద్యములు.

STANZAS FROM

SRI SIMHAGIRI SATAKAMU.

శ్రీకరంబుగ ధాత్రిఁ జిత్తభూసుండరా-కా
రంబుగైకొని కాంతిదనర। వరశరణ్యచార్యవ
నితగభకంబున-సజ్జనులలరంగ సంభవించి। రా
మానుజాచార్య నామంబుధరియించి-కరుణాల
వాలుఁడుచిరయశుండు। కందాళవంశాభిశత
శతాంకుండు-సదమలవిద్యావిశారదుండు॥ పతి
త వావనుఁడని బుధుల్ బ్రస్తుతింపఁ। బోలుపు
డనరారభక్తులఁబ్రోత్తిపు। సింహగిరిభూష ని
మలాలించితమసిమ। మధురసంభాష హర్యక్ష
మనుచువేమ॥౧॥

కలితాసుతతోమ ఖండితాశ్రితదోష-గున
కాదికృతనిజస్తవనఘోష। నతసురవ్రజనుత వి
తతాసురద్యేష-యనిశచండన లేపనాభిలాష।
రచితసాధూన్వేషరంజితప్రజయోష-కమలావ
ధూమనఃకమలపూష। విహితార్యశుశూష విల
సద్గుణ విశేష-ఘనహతాసురరాజకడనరోష॥
యాత్యశయనీ భవతోక మలాంగ శేష। య

మితకాతుణ్య పరిసాలి శాంబరీమ! సింహగిరి
భూష నిమలాంచితమనీమ! మధుర సంభాష
హర్వత్తుమనుజవేష||౨||

లక్ష్మీసతీస్వాంత రాజీవశరకరా- నగరాజ
ధీర వినాశదూర! విమలకోవిదనేత్ర తుముదని
శాకరా- కంధి గంభీర లోకైకవీర! గురుతరా
శ్రితదోష గోత్ర పురందరా- వర శుభాకార
పావన విహార! పరవీర మాతంగ భంజన హరి
వరా- యతి మహిమాదార వేదాధి సార||
భూరిసారథి పాటీర సార లేప! రంజిత శరీర
ఘోరశత్రు వీర! సింహగిరిభూష నిమలా
ంచిత మనీష! మధుర సంభాష హర్వత్తు మ
నుజవేష||౩||

సూత్రవతీజాని సుగుణ వ్రజాస్థాని- సేనా
ని నతిభక్తి జెంది కొల్చి! కలిత దాసోల్లాసుఁ
గంసారి సంవాసుఁ- బరమవిద్యాభ్యాసు వ్యా
సుఁ దలచి! యతిగమ్య గుణసాంధ్ర నభినవకవి
చంద్రు- శ్రీనివాసబుధేందుఁ జేరి మ్రొక్కి! వ
త్స పల్లవపాణి భవ్య మోహనవాణి- శుకలేశ్వ
రునిరాణి శంస్తరించి|| రసికజనముల మనము
లు రంజిలంగ! సీగశతకంబు చెచ్చెర చిత్రగిం

చు | సింహగిరిభూష నిమలాంచితమనీష | మ
ధురసంభాష హర్యక్ష మనుజవేష || ౪ ||

గరుడ వీర్యాధర గంధర్వకిన్నర- సాధ్యులు
సిద్ధులు చారణులును | యక్షులు గుహ్యకాధ్య
క్షులు సన్మనుల్ - నిఖిలాగమంబులు నిజర
లును | శేషుండు భవుండును భాషాధవుండును-
సురలోక విభుండు నిజర గురుండు | తగులీల
దావకస్తవము సేయఁగలేరు- దానికి శక్యమా
ధన్యచరిత || నేరసులెన్నకృపజూడు నేర్చుకొ
లది | దురిత మెడలంగ నుతియింతుఁ దోచినట్లు |
సింహగిరిభూష నిమలాంచితమనీష | మధుర
సంభాష హర్యక్షమనుజ వేష || ౫ ||

భక్తిచేనీపదపంకజయుగళంబు- భావించేసే
వించిప్రస్తుతింతు | నని నేరచింపఁబూనిన యట్టి
భవదీయ- కృతికతిసుందరాకృతియుమెఱుంగు | న
వరసమాధుర్యసువిమలగాంభీర్య- మాదావంబు
లును నమ్మదము నీను | ఘన వాగ్విజృంభణంబు
నునిమ్మ తపనుండు- భువనంబునందమంబు బొర
యకుండఁ || జేయువడుపుననీకృతినేయెడలను |
తప్పలనుజెందకుండఁ గడనరఁజేయు | సింహగి

రిభూష నిమలాంచితమనీష | మధురశంభావ
హర్యక్షమనుజవేష || ౬ ||

తనీయఁ బండకయుండ మునుగోసి భక్షణ-
గావింపఁగా వపిగల్గకుండు | నుత్తమతరమైన వి
త్తనంబులకును- సత్తువదప్పును సదమలముగ | సు
రువిర లీలను పరిపక్వమైయున్న- ఫలము ఫలంచి
చ్చుబంధురముగ | బీజముల్ ధాత్రిని బెంపార
హత్తింప- వృక్షంబులైసొంపు వెలయుచుండు-
తార్యసిద్ధిక్రిమంబిది ఘనులకైన | కొన్నిరయము
నఁ గావింపఁ దిన్నఁబడవు | సింహగిరిభూష ని
ర్మలాంచితమనీష | మధురశంభావ హర్యక్షమ
నుజ వేష || ౭ ||

చక్కెరపాకంబుమిక్కిలిమృదువైన- జిగిబి
గిజాలక శిథిలమాను | పదునుదప్పుకయన్న ప్రవి
మలంబులరార- నుతినొందివెలుఁగొందు నతిరస
ములు | నదియుఁగకకశమైనఁ బదివేల వీధముల.
కొమరార నేడుకానే కొరువలుడిగి | యివ్విధం
బుననుండు నేహాటుగా పాక- తార్యంబు తద్గతి
క్రిమముమీఱ || నెఱిఁగివతిఁపసౌఖ్యముల్ నె
ఱివహించు | తెలియకున్నఁగిరిశ్రీమ దొలఁగక

శ మె | సింహగిరిభూషణిమలాలించిత మనీష
మధురసంభాష హర్యక్ష మనుజవేష॥౮॥

అస్మి హేమాత్రంబింటనంటిన యంతనే- చ
ల్లాచకకున్ననుసమయబడును | బదులు దీచక
యున్న పాయదామిక్కిలి- విస్తీర్ణమైకోశవి
కలమవును | కన్యకుఁబెండిలికాలంబుడప్పిన- ము
దిమినొందును దానిఁ గదియరేవరు | కావునఁ
గార్యముల్ గావించవలెఁగొన్ని- సత్వరంబ
లరారసముచితముగ॥ బహువిధంబులఁడతాగర్య
భావ మరసి | నీవఁహించంగ వలయును నేర్పు
కొలది | సింహగిరిభూషణిమలాలించిత మనీష |
మధురసంభాష హర్యక్ష మనుజవేష॥౯॥

శ్రీరాఘవరామ శతకము.

SRI RAGHAVA RAMA SATAKAMU.

మేరునగధీర వీరా | పారాచారప్రచార సా
ధువీచారా | పారావార విహారా | రారా నను
కరుణఁబ్రోవ రాఘవరామా || ౧ ||

వైశాఖపుర నివేశా | నాశకపాతక విదళన
నరవరమేశా | యీశా శ్లేశవిదేశా | రా శం
కరవినుతనామ రాఘవరామా || ౨ ||

గోపాల జాలలోలా | భూపాలా భక్త పా
ల బుధజనపాలా | గోపాల కనకజేలా | రాపా
తకనాశ యీశ రాఘవరామా || ౩ ||

శ్రీ విష్వక్సేనుల మది | సేవించెద మత్కృ
తిత్వ సిద్ధికి భక్తిన్ | శ్రీ వనితామణిఁ దలచెద |
రావే నను కరుణఁబ్రోవ రాఘవరామా || ౪ ||

నామదిఁ బారాశర్యుని | నేమంబున సన్ను
తించి నిమగ్నముగ నీ | నామామృతంబు గ్రోతె
ద | రామా సుగుణాభిరామ రాఘవరామా || ౫ ||

చారుతరంబుగ కలితన | వారీతముగ నాడు
కవిత వధిలవినయం | పారసుతీయింతు బుధుల
ను | రారా ద్ధివిజారిభీమ రాఘవరామా || ౬ ||

శ్రీరాఘవరామ శతకము ౧౪౯

నీకుఁదగు నుతికై జాలరు | నాకులు యత్నము
లును సిద్ధనాథులు నురగుల్ | నాకు నినుబొగ
డఁ దరమే | రా కమలా కలిత కామ రాఘవ
రామా || ౭ ||

ధరణీశయ నీకుఁ దగుగతి | ఫణిపతియు బృ
హస్పతియును ఛాపాపతియుం | బ్రణుతింపఁజా
లరెన్నఁగి | రణధీరానాకువశమెరాఘవరామా ||

గంగను గడిగినఁ బంకము | రంగమరఁగఁదొ
లఁగుపగిది రఘువరనిన్నున్ | పొంగుచు నుతియొ
నరించెద | రంగా దువక్తృతముఁదొలఁగు రాఘ
వరామా || ౯ ||

నానుడుల నెరసులున్నను | నీనుతి పావనతఁ
గూర్చు నిజఁరనదిలో | స్నానము కల్పవృక్షఁ
చదె | నానావిధ భక్తవరద సరవరరామా || ౧౦ ||

మతిహీనుఁడు తృతీయని | హితమందక
తప్పులెన్న నేమికోదువయా | నతిఘనముగ బు
ధులెంచరె | ప్రతినత జన రత్న ధామ రాఘవ
రామా || ౧౧ ||

పతితజనపావనుఁడవీ | పతిదొరితంబునుహరిం
చి తృప్తాస్యంబున్ | సతతముఁ గృపదనర శత
శ్రీతువీనుతా యొసఁగు వరద రాఘవరామా ||

౧౫౦ శ్రీరాఘవరామ శతకము-

మతిలో దీవమును రాత్రియు | నుతియింపఁ
గఁ గరుణసేయి మార్జితగతిశ్రీ | పతినిపదములఁ
బట్టితి|వ్రతముగ నవకమలదామ రాఘవరామా॥

కోరికలు గోరఁజేసియు | సారెకునొప్పించఁ
దగు నె సదయుఁడవనినిన్ | జేరితీ నను రక్షింప
వే | ధారాధర నీలజేహ దశరథరామా॥౧౪॥

ఘోరములగు పాతకములు | నేరుపుతోఁజే
సినాను నేరములెన్నన్ | పారము పట్టఁగఁ జాల
ను | సారసదళనేత్ర సకలజననుత రామా॥౧౫॥

మోసము దోసము దొలఁగఁగ | వాసిగ నం
తాపభరము వదిలించు కృపన్ | దాసినీ కరుణ
కుఁ దగుదును | భాసుర సుగుణాభిరామ భవహ
ర రామా॥౧౬॥

అంతంబున యమకింకరు | అంతయు భయ
మొదవఁ బట్టి యీడ్చేదరని నీ | చెంతకుఁ జేరి
తిఁ బోవుదు | రంతము నా దురిత మెన్న రా
ఘవ రామా॥౧౭॥

కన్నడఁజేసిన కతనఁబ్ర | నన్నులగతిఁ గాన
లేక బడలితి కడునా | వన్నుల నెందఱిఁ బోచి
తి | కృన్నన రక్షోవిరామ రాఘవరామా॥౧౮॥

అల హర్ష బ్రహ్మాంద్రాదౌల | నలవులపైఁ

గాంక్షలేదు నెప్పుదిలోనన్ | వలనొప్పుగ నిను
నమ్మితి | లలితంబుగనన్నబోవు రాఘవరామా ||

తావక పదవనజంబులు | భావంబున గుదురు
కొలిపి పరిపరిగతులన్ | సేవింతు వరము నీయ
వె | సేవకజన దురితహరణ సీతారామా || ౨౦ ||

చిల్లరదైవంబుల మును | తెల్లంబుగఁ గొలిచి
ముక్తి లేటవెటుగని నా | కల్లులును బూటకంబు
లు | ప్రియదములు బాపియేలు రాఘవరామా ||

భవదీయ దానజనులకుఁ | బ్రీతిమలముగదా
సులైన భక్తుల నెల్లన్ | సవినయముగఁ బూజిం
చెద | రవివంశ పయోధిసోమ రాఘవరామా ||

పలినవారలువీన్నప | మాలించకయున్న మా
కు నన్యులుగలరే | పాలించు భక్తవరదా | లా
లితవర రంగధామ రాఘవరామా || ౨౩ ||

బంధులు భ్రాతృలటంచును | నండంబుగ సుతు
లటంచు నాప్తులటంచు | గొందలమగు సంసా
రా | క్రిందన మెడఁబావు కరుణరాఘవరామా ||

దేవేంద్ర పదవియందును | భావంబునవాం
ఛలేదు పాతకమెడల్పన్ | తావక దాస్యమెకో
రెద | రావణసంహారధీర రాఘవరామా || ౨౫ ||

దైవము తల్లియఁడంద్రియు | భావింపఁగనో

౧౫౨ శ్రీరాఘవరామ శతకము-

దరులును బంధులు మిత్రుల్ | నీవనితలచేద ని
రతము | శ్రీపిలసిత కనకచేల సీతారామా || ౨౬ ||

పాపము పుణ్యమునీవని | మోపితి నీయందు
భరముముదమలరఁగనే | నోపనుజన్మాదులకింక |
శ్రీపరమ పదేశ యీశ సీతారామా || ౨౭ ||

గభానరకమున కోడెదీ | దుర్భావముతోలఁ
గఁ దొడరు దుదాశలెడలన్ | నిభారముగ దశ
రథ రుచి | రాభాక నను బ్రోవు కరుణ రాఘ
వ రామా || ౨౮ ||

వ్యాకులతరమగు సంస్కృతి | రాజపోకలకునో
పరక్షింపఁదగున్ | నీకారుణ్యమె కోరితి | శ్రీకా
మఫలప్రదాత సీతారామా || ౨౯ ||

పాపాత్ములఁగృహఁగాచీన | భూపాలాయశ
ముగలుగుఁబుణ్యాత్మకులన్ | గాపాడ నేమిగలు
గును | శ్రీపాథివపూణాసోమ సీతారామా ||

సంసారజలధిఁ గడపవే | కంసాంతక నీదుచ
రణకల్పమునశోక | ధ్వంసముగభకలపాప | భ్రా
తముగావీలవ వయ్యరాఘవరామా || ౩౦ ||

నీకంటెగదయు తెవ్వరు | నాకంటెనుపతితు
తెవరు నాథ యనాథన్ | పాకటముగ ననుఁ
బ్రోవుము | శ్రీకలితయశోవిశాల సీతారామా ||

నీకు సరివచ్చుదైవము | నాకలలానైనలేడు
సమ్మితి నెమ్మిన్ | నీకెంత నన్నగాచుట | శ్రీకరరా
జీవ నెత్తి సీతారామా || ౩౩ ||

పరవాసుడేవ కేశవ | కరివరదా కామజనక
కమలారమణా | గిరిధర మురహర హరిని | భా
రముగననుకరుణఁబోవు రాఘవరామా || ౩౪ ||

నావంటిదీనజనముల | సేవకులనుగాఁగ ది
ద్దిచింతలుదీరన్ | యీవే తావకదాస్యము | నీవే
నావిహితగతివి నిజముగ రామా || ౩౫ ||

కరుణాసాగరుడందురు | కరుణ నెచట దాచి
నాపుకరుగవుగా నా | దురిత భరముఁబాపపుడు |
భారభవమణఁగించి పోవు రాఘవరామా ||

నావంటిపుణ్యహీనుల | నీ వేరక్షింపవలయునీ
కన్ననొరుల్ | గావసమభులుగలరే | రావణదు
మఁదవీరామ రాఘవరామా || ౩౬ ||

చింతింపరాని పాపము | కొంతైనను నీదుక
రుణకొన సాగినచో | సంతయురజమాసంస్మృతి |
భ్రాంతినిదొలఁగించు వరద రాఘవరామా ||

నేననఁగ నెంతదాసను | నా నేరంబనఁగ నెంత
నాథ యనాధన్ | నీ నెనరునకేడగుదును | శ్రీనా
గసుఖోపశయన సీతారామా || ౩౭ ||

౧౫౪ శ్రీరాఘవరామ శతకము.

పాపముఁ జేసెతి నంటిని | రావులకేనోర్వ నంటి
రహిమిరగృహన్ | చేపట్టి యేలుమంటిని | శ్రీప
రమ నతాబ్ధిసోమ సీతారామా || ౪౦ ||

నీవేనాగతియంటిని | నీవేననుగావు నుంటి నీ
కంటెనారున్ | భావమునఁదలఁపనంటిని | శ్రీవ
న చరపద్మమిత్ర సీతారామా || ౪౧ ||

యమునికిజడిసెద నంటిని | యమలోకముఁ
జూడ నోపననియంటిని నాభ్రమలెల్లఁబాపుమం
టిని | కృమ మొప్పఁగ నేలుమంటిరాఘవరామా ||

దీక్షవహించితిదీనులఁ | బాక్షికతం బోవ
నీవు పామరురాలన్ | నాక్షేమమ రయ్యకున్నను |
క్షమమతియెవరుగలరు రాఘవరామా || ౪౩ ||

నామనవీచిత్రగించవె | వేమారునువిన్నవింప
వెణఁగుగ నుండున్ | నామదినీపైనుంచఁగ | రా
మాబ్రతిమాలుకుందు రాఘవరామా || ౪౪ ||

కలుములు శాశ్వతమానే | పలుబాములనాం
దఁజూల్చఁబ్రస్తుతిచేతున్ | చలమునకుఁ దగుదునే
శ్రీ | లునేనా దురితనాశ రాఘవరామా || ౪౫ ||

నేరువుమదిలో నెటుఁగఁగ | కోరుటయేకానిని
న్నుగోరఁగనేలా | కార్కుణ్యవయోరాశివి | రా
రాకోరెడనుమాడ రాఘవరామా || ౪౬ ||

రామారామా యనుచును | వేమారును విలి
చిపిలిచి వేసారితి నీ | నామమునఁ బిలువఁబలు
కవు | రామా దయరాదె నీకు రాఘవరామా ||

కలియుగమందలి మనుజులఁ | గలియఁగ రాద
నుచురావొకరుణయె లేవొ | యలుకో పలుకేప
లుకవు | లలితసకలమునీవినోద రాఘవరామా ||

పలుకవుపలుమఱుఁబలిచిన | నలుకకు నే నెంత
దాననలభిస్తులలోఁ | గలపినను ముక్తియ నీయెడి |
లలనానుణఁ గూర్పుకరుణ రాఘవరామా || ౪౯ ||

తల్లియుఁదండియు నేటికి | యిల్లునుబంధులు
నుసుతులుహితవరులేలా | కొల్లలుగదాస్యమొసఁ
గవె | ప్రబలములువేయు నేల రాఘవరామా ||

తావకపదవనజంబులు | భావంబున సంఘ
టించి ప్రస్తుతిసేయన్ | కావవెదూర్వాసునిము
ను | శ్రీవీలసితదేవ భామ సీతారామా || ౫౦ ||

కరిమకరీతోడఁ బోరుచు | గరువంబునఁ గొ
న్నియేండ్లుగడువనలసటన్ | వెరవుగనినుడలఁచి
నదు | ఝరదుఃఖముఁపాపితివు రాఘవరామా ||

ముక్తి నయటకులు పిడికెడు | మఱుగవద
నరారనొక్కఁగమామగఁగొనిపెం | పెక్కఁ గు
ఱేలునకిచ్చితి | గ్రహి-నసంపదయు ముక్తి రా

౧౫౬ శ్రీరాఘవరామ శతకము-

ఘవరామా॥౫౩॥

నారాయణుడను పుత్రుని సారముచెడియ
మునిపురికిఁజనియెడు వేళన్ | చీరినఁ గాచితజామి
ఘ, శ్రీరాజితకీర్తిధామ సీతారామా॥౫౪॥

నీపాదరజము సోకినఁ | బాపము చెడి ము
న్నహాల్యభానూ మణియై | పాపున గౌతముఁ
బొందఁజె | శ్రీపరమపనిత్రాగత్రసీతారామా॥

కారవులువలువలూలువఁగ | గారవమునదు
పదదాజ కన్యక వేఁడన్ | చారుతర పటములూ
నఁగవె | శ్రీరాజిత భూవణాంగ సీతారామా॥

పగవానితమ్ముడనుచును | పగయెంతయులే
క కరుణధాసిల లీలన్ | దెగక విభీషణు మున్న
భగవాహన కాచితీవు రాఘవరామా॥౫౫॥

అసురులుసుధగౌరి నిను గని | కసిదొలఁగిను
ధాఘటంబు కర మున్నదిడ నీ | వసమాన సుధను
సురలకు | రసికతదనరంగనీవె రాఘవరామా॥

సుందరముగదశరథవర | నందనుఁ డనసంభ
విందినటసీలంగ | పొండుగననుజులఁగలసివు |
రందరనుత వెలసితీవు రాఘవరామా॥౫౬॥

వాటముగాను సుబాహునీ | తాటకనువధిం
చి గాధితనయుఁడుపొగడన్ | మేటిగజన్నముగా

చితి| రాట దోలఁగి మునులు చెలఁగ రాఘవ
రామా||౬౦||

పూతననినులొలియించెడి| ఘాతుక మొదనం
గఁజాలుగరభమునొసఁగన్ | చైతన్యముడిపికా
చితి| శ్రీరామరసాక్ష వరద సీతారామా||

శకటంబైయొకదనుజుఁడు| పికటంబుగఁబైని
బడిన వేల్పులకొఱకై| నికటముదనరఁగ పదమునఁ
బ్రకటంబుగఁగూల్పితివె రాఘవరామా||౬౧||

వేలుపులవగలుమాన్పఁగ| గాలైసుడి గొనె
డుదైత్యగర్వంబెల్లం| దూలమెడఁచిసికి చంపవె|
లాలిత భవపాశనాశ రాఘవరామా||౬౨||

నేరుపు దనరఁగ మెల్లన| కోరికనినుబట్టి రో
ట గోపికగట్టన్ | గారవముగఁగైకొనవే| శ్రీరా
జిత కీర్తిధామ సీతారామా||౬౩||

ఆసమానంబుగఁ గంసుని| కసిదనరిన దనుజ
తత్రిని ఖండించి వెసఁ| పసమీఱఁగ నిజఁగుల
ను| రసికాగ్రణి మనిచినావు రాఘవరామా||

మప్పమవై సోమకుము| న్నచ్చంబుగ దుగ్గం
చివైచి యమరగణంబుల్ | మెప్పందెచ్చితి శు
తులను| లచ్చిగలిగిసురలు వెలయరాఘవరామా||

మందర మంబుధిఁగ్రుంగిన| నరిదుకు సుర

౧౫౮ శ్రీరాఘవరామ శతకము.

లెల్లవెటవ నయ్యదికినీ | వండముగఁ గూర్కమ
గుచు పు | రండరనుతకుదురుగా వెరాఘవరామా॥

చానపుడు భూమిగొనిచనఁ | బూనినపగమీ
ర లోకపుంజము గలఁగన్ | వానిని కిట్టివై ద్రిం
చితి | శ్రీనారదవినుతనామ సీతారామా॥౬౮॥

పాపపు హిరణ్యకశిపుడు | కోపముగొని ప
ట్టిఁ బట్టికొని దండింపన్ | రూపణచితి నరహ
రివై | పాపుగఁ బ్రహ్లాదుఁ బోవ రాఘవ
రామా॥౬౯॥

భేదము సురలకుఁ దీర త్రి | పాదావని వేఁ
డి బలిని ఫణిలోకమునన్ | బాదుకొననిడిన వా
మన | శ్రీదశరథరాజ పుత్ర సీతారామా॥౭౦॥

శ్రీపరశురాముఁడనఁగను | భూపతులను సం
హరించి భువి కశ్యపునిన్ | బ్రాహ్మింపఁజేసి తఖ
లము | పాపగుచు సురాధిమ రాఘవరామా॥

దశరథ రాముఁడ వగుచును | దశకంధరుధ
రణిఁగూర్చి ధరణిజ సీతన్ | దశదళు కొత్తఁగఁ
దెచ్చితి | రసకజేనుల్ సంతసించ రాఘవరామా॥

ఖలుల హరించు తలంపున | బలరామాభిఖ్య
దనరీ పాథ్మిపులలరన్ | చలమున దనుజులఁబలు
వుర | లలితంబుగఁ ద్రించితీవు రాఘవరామా॥

బుద్ధతనువెత్తి దైత్యుల నిర్ధరఁబడఁదుండి
వైచి హిత వలరారన్. సిద్ధముగ మునుల దివి
జాల రద్దుదొలఁగఁబోదీతివు రాఘవరామా॥

కలికివయి కలియఁగంబున వలనొప్పఁగదా
నవులను వధియించి వెనన్. గలితముగ యశము
నొందవే. లలిత రమా హృదయలాల రాఘవ
రామా॥ ౭౫॥

శ్రీమత్స్య కూమరనాథా శ్రీమద్వరహావ
తార శ్రీనరసింహా వామనరామా రామా రా
మా శ్రీపౌర్ణ కలికి రాఘవరామా॥ ౭౬॥

కరుణా పయోధి వంచును కరిఁగాఁచితివం
చు మిగుల ఘనుఁడవటంచున్. పెరవున నిను జే
రితి దు ర్భర భవ బంధములఁ బాపు రాఘవ
రామా॥ ౭౭॥

నీదాస్యంబొన గూరిచి సాదరముగఁజేరఁ
దీసిసంపదలను నా కాదరణఁ గలుగఁజేయఁగ
రాదా రణరంగభీమ రాఘవరామా॥ ౭౮॥

భాగవతజనుల సేవకు రాగము పుట్టించు
మెపుడు రాజితలీలన్. భోగములు గోరఁజేయ
క శ్రీగజవరవినుత సామ సీతారామా॥ ౭౯॥

రామానుజ దేశికులకు నేమంబున భక్తిగ

౧౬౨ శ్రీరాఘవరామ శతకము

ఫణిశయను నెవ్విధంబునఁ బ్రాణులించినభ
వభయంబు వాయు నటంచున్ | వినుతించితి స
త్రవిజన | మణులారా పాక్షిలార మాటికి
మిమ్మున్ || ౯౪ ||

చారు కపిందుల వినయం | బారఁగఁ జార్థ
న యొనఱుట బహువిధముల నీ | శ్రీరామ శతక
మందునాతీరుగ వెరసులుహరింపదిద్దుఁ డికరుణన్ ||

హరిమి లేని భార్యయును కోమల మించుక
లేనిమాటయున్ | సాతము లేని వంటకము స
న్తుతిలేని సహూదరుండు నా | చాగము లేని
సద్వ్రతము సౌఖ్యమొనర్పఁగలేని పుత్రుఁడున్ |
ధారణలో వృథా యభవధమ౯ విదారణ ధ
మ౯రక్షణా || ౯౫ ||

హితవరిగాని భృత్యుఁడును నిష్ఠము దప్పి
నవానిబ్రావు స | తుకతుకము లేనిమానసము
కోరిన దీయఁగ లేని మాస్తమున్ | చతురత లేని
మాన్యమును సంతతి నొందఁగలేని జన్మమున్ | స
తమునిరర్థకంబువును సాగరంశన పైత్యనాకనా ||

10879

